

Ascendit ergo dauid inde: et habitauit in locis tutissimis engaddi. Cumque reuersus esset saul postquam persecutus est philisteos: nunciauerunt ei dicentes. Ecce dauid in deserto est engaddi. Assumens ergo saul tria milia electorum viro- rum ex omni israhel perrexit ad inuestigandum dauid et viros eius etiam super abruptissimas petras que solis ibicibus perue sunt. Et venit ad caulas ouium que se offerebant vianti: eratque ibi spelunca quam ingressus est saul vt purgaret ventrem. Porro dauid et viri eius in interiori parte spelunce latebant. Et dixerunt serui dauid ad eum. Ecce dies de qua locutus est dominus ad te: ego tradam tibi inimicum tuum vt facias ei sicut placuerit in oculis tuis. Surrexit ergo dauid et prescidit oram chlamidis saul silenter. Post hec percussit cor suum dauid. eo quod abscidisset oram chlamidis saul. Dixitque ad viros suos. Propitius sit mihi dominus ne faciam banc rem domino meo christo domini. vt mittam manum meam in eum: quia christus domini est. Vniuit dominus. quia nisi dominus percussisset eum aut dies eius venerit vt moriatur. aut descendens in prelium periret. propitius mihi sit dominus vt non mittam manum meam in tempus domini. Et confregit dauid viros suos sermonibus istis. et non permisit eos vt consurgerent in saul. Porro saul eturgens de spelunca pgebat cepto itinere. Surrexit autem dauid post eum et egressus de spelunca clamauit post tergum saul dicens. Domine mi rex. Et respexit saul post se et inclinans se dauid pronus in terras adorauit. Dixitque ad saul. Quare audis verba hominum loquentium: dauid querit malum aduersum te? Ecce hodie viderunt oculi tui quod tradiderit te dominus in manu mea in spelunca et cogitavi vt occiderem te: sed pepercit tibi oculus meus. Dixi enim. Non extendam manum meam in dominum meum: quia christus domini est. Quin potius pater mi videz cognosce oram chlamidis tue in manu mea. quomodo cum prescinderem summitatem chlamidis tue: nolui extendere manum meam in te. Anis maduerte et vide quoniam non est in manu mea malum neque iniquitas: neque peccaui in te. Tu autem insidiaris anime mee vt auferas eam. Iudicet dominus inter me et te: et viciscatur me dominus ex te: manus autem mea non sit in te: sicut et in proverbia antiquo dicitur. Ab impijs egredietur impietas. Quare ergo mea non sit in te. Quem persequeris rex israhel quem persequeris. Lanem mortuum persequeris et pulicem vnum? Sit dominus iudex et iudicet inter me et te: et videat et iudicet causas meam et eruat me de manu tua. Eius autem complexset dauid loquens sermones huiusmodi ad saul dixit saul. Nunquid vox hec tua est fili mi dauid? Et leuauit saul vocem suam et fleuit. dixitque ad dauid. Iustior tu es quam ego. Tu enim tribuisti mihi bona: ego autem reddidi tibi mala

Et tu indicasti mihi hodie que feceris mihi bona. quomodo tradiderit me dominus in manu tua. et non occideris me. Quis enim cum inuenit inimicum suum: dimittet eum in via bona? Sed dominus reddat tibi vicissitudinem hanc. pro eo quod hodie operatus es in me. Et nunc quia scio quod certissime regnaturus sis et habiturus in manu tua regnum israhel: iura mihi in domino ne deleas semen meum post me. neque auferas nomen meum de domo patris mei. Et iurauit dauid sauli. Abiit ergo saul in domum suam: et dauid et viri eius ascenderunt ad tutiora loca.

CL. S. De morte Samuelis. de ira dauid contra Nabal. de prudentia abigail que venit obuiam dauid quam post mortem nabal dauid duxit in uxorem: et quod saul dedit michol pbalgi.

XXV. Ortus est autem samuel: et congregatus est vniversus israhel. et plantauerunt eum nimis et sepeliterunt eum in domo sua in ramatha. Consurgensque dauid descendit in desertum pbaran. Erat autem vir quispiam in solitudine maon et possessio eius in carmelo. et homo ille magnus nimis. erantque ei oves tria milia: et mille capre. Et accidit vt tonderetur grex eius in carmelo. Nomen autem viri illius erat nabal. et nomen vxoris eius abigail. Eratque mulier illa prudentissima et speciosa. Porro vir eius durus et pessimus et maliciosus. Erat autem de genere caleph. Cum autem audisset dauid in deserto quod tonderet nabal gregem suum. misit decem iuvenes: et dixit eis. Ascendite in carmelum: et venietis ad nabal. et salutabitis eum et nomine meo pacifice et sic dicetis. Sit fratribus meis et tibi par. et domui tue par: et omnibus quecumque babes sit par. Et multis annis saluos facies tuos et omnia tua. Audiuimus quod tonderent pastores tui greges tuos qui erant nobiscum in deserto. Nunquam eis molesti fuimus. nec aliquando defuit quecumque eis de grege omni tempore quo fuerunt nobiscum in carmelo. Interroga pueros tuos: et indicabunt tibi. Nunc ergo inueniant pueri tui gratiam in oculis tuis. In die enim bona venimus ad te. Quodcumque inuenierit manus tua da seruis tuis et filio tuo dauid. Cumque venissent pueri dauid. locuti sunt ad nabal omniayerba hec et nomine dauid et siluerunt. Respondens autem nabal pueris dauid ait. Quis est dauid et quis est filius israhel? Hodie increuerunt serui qui fugiunt dominos suos. Tollam ergo panes meos et aquas meas et carnes pecorum que occidi tonforibus meis: et dabo viris quos nescio vnde sint? Regressi sunt itaque pueri dauid per viam suam. et reuersi venerunt et annunciauerunt ei omnia verba que dixerat nabal. Tunc ait dauid pueris suis. Accingatur vnusquisque gladio suo. Et accincti sunt singuli gladijs suis. Accinctusque est et dauid ense suo. et secuti sunt dauid quasi quadringenti viri. Porro ducenti remanserunt ad sarchinas. Abigail autem

B
I. eo.
I. xxvi. b.

E
I. eo.

D

B

E
Dei. cccijb

S

et nabal nunciavit vnus de pueris suis: di-
 cens. Ecce dauid misit nuucios de deserto: vt
 benedicerent dño nro. et auersat' e eos. Moies
 isti boni satis fuerunt nobis et nō molesti. nec
 quicq' aliquid perijt oī tēpore quo fuim' pueri
 ei cum eis in deserto. Pro muro erāt nobis taz
 in nocte q' in die oibus diebus quib' pauim'
 apud eos greges. Quāob'ē considera et reco-
 gira quid facias. qm̄ completa est malicia ad
 uersum virū tuū. et aduersum domū tuā: et ipse
 est filius belial. ita vt nemo possit ei loqui. Fe-
 stinauit igit' abigail et tulit ducentos panes et
 duos vtres vini: et quinq' arietes coctos. et qnq'
 q' sata polente: et centū ligaturas vne passe: et
 ducentas massas caricarū: et posuit sup asinos
 dixitq' pueris suis. Precedite me et ecce ego post
 tergū sequar vos. Tūc autē suo nabal non in-
 dicauit. Tū ergo ascendisset asinū et descēderet
 ad radicē mōris dauid et viri ei' descēdebant i
 occursum eius. Quib' et illa occurrit. Et ait da-
 uid. Vere frustra suauoia que huius erant in
 deserto et nō perijt quicq' de cūctis q' ad eum
 pertinebant. et reddidit mihi malum p bono.
 Nec faciat dñs inimicis dauid: et hec addat si
 reliquero de omnibus que ad ipm̄ ptinent vsq'
 mane mingēre ad parietē. Tū autē vidisset abi-
 gail dauid. festinauit et descēdit de asino. et pec-
 dit corā dauid sup faciē suam: et adorauit super
 terrā: et cecidit ad pedes ei': et dixit. In me sit
 dñe mi hec iniquitas. Loquar obsecro ancilla
 tua i aurib' tuis: et audi verba famule tue. Ne
 ponat oro dñs meus rex cor suū super virū istū
 iniquū nabal: qm̄ fm̄ nomē suū stult' ē et ē stul-
 ticia cum eo. Ego autē ancilla tua non vidī pue-
 ros tuos dñe mi quos misisti. Nunc ergo dñe
 mi viuit dñs et viuit aia tua q' prohibuit te ne
 venires in sanguinē et saluauit manū tuā tibi.
 Et nūc fiant sicut nabal inimici tui: et qui que-
 runt dño meo malū. Quapropter suscipe bñdi-
 ctionem hanc quaz attulit ancilla tua tibi dño
 meo: et da pueris qui sequunt' te dñm meum.
 Aufer iniquitatē famule tue. Facies enim faciet
 dñs tibi dño meo domū fidelē. quia prelia dñi
 dñe mi tu veltaris. Malicia ergo nō inuenta
 tur in te oibus dieb' vite tue. Si enim surrexerit
 aliquādo homo psequēs te vel ārens aiam tu-
 am: erit aia dñi mei custodita qm̄ in fasciculovē
 nentū apud dñm deum tuū. Porro inimicorū
 tuorū aia rotabit. qm̄ in impetu et circulo funde
 Tum ergo fecerit tibi dñs dño meo oia hec q'
 locut' est bona de te: et constituerit te ducē sup
 isrl: nō erit tibi hoc in singultū et i scrupulū cor-
 dis dño meo q' effuderis sanguinē innoxium.
 aut ipe te vultus fueris. Et cū benefecerit dñs
 dño meo: recordaberis ancille tue et tu benefa-
 cies ei. Et ait dauid ad abigail. Bñdictus dñs
 deus isrl qui misit te bodie in occursum meū: et
 bñdictū eloquū tuū: et benedi-ta tu q' p'hibuit
 isti me bodie ne irem ad sanguines: et vliscerer
 me manu mea. Alfoquū viuit dñs deus israel
 qui prohibuit me ne malū facerem tibi: nisi cū

to venies in occursum mihi: nō remansisset na-
 bal vsq' ad lucem matutinā mingēs ad parie-
 tem. Suscepit ergo dauid de manu eius oia q'
 attulerat ei: dixitq' ei. Uade pacifice in domū
 tuam. Ecce audinī vocē tuā et honorauī faciē tu-
 am. Venit autē abigail ad nabal. Et ecce erat
 ei cōuinū in domo eius quasi p'uinū regis: et
 cor nabal locundū. Erat em̄ ebrius nimis et nō
 indicauit ei verbū pusillū aut grande vsq' ma-
 ne. Diluculo autē cū digessisset vinū nabal. indi-
 cauit ei vxor: sua verba hec. Et emortuū est cor
 eius intrinsecus. et factus est quasi lapis. Lun-
 q' p'transissent decē dies: percussit dñs nabal: et
 mortu' est. Quod cū audisset dauid mortuū na-
 bal ait. Bñdict' dñs qui iudicauit causam op-
 probrii mei de manu nabal. et seruū suū custo-
 diuit a malo: et maliciā nabal reddidit dñs in
 caput eius. Misit ergo dauid et locut' est ad
 abigail vt sumeret eam sibi in vxorē. Et venerūt
 pueri dauid ad abigail in carmelū: et locuti sūt
 ad eā dicētes. Dauid misit nos ad te vt accipis-
 at te sibi in vxorē. Que cōsurgēs adorauit pna
 in terrā et ait. Ecce famula tua sit in ancillā: vt
 lauet pedes seruoꝝ dñi mei. Et festinauit et sur-
 rerit abigail: et ascendit sup asinū: et qnq' puel-
 le serunt cum ea pedisseque eius: et secuta est
 nūcios dauid: et facta est illi vxor. Sed et achis-
 noen accepit dauid de israhel: et fuit vxor
 eius. Saul autē dedit michol filiā suā vxo-
 rem dauid p'baltri filio lais: qui erat de gallim.
 ¶ **L. S.** q' de cipeis qui idicant saul. Dauid
 ille venit ad querēdū. Dauid cū abisai descēdit
 ad saul in castra. de cypbo aque et lācea et sub-
 lata quod cum indicaret saul: ille reuocat eum
 et cognoscit culpam suam. ¶ **Ca. XXVI**

Et venerūt zibeis ad saul in gabaa: di-
 centes. Ecce dauid absconditus est in
 colle achile que ē ex aduerso solitudi-
 nis. Et surrexit saul: et descēdit in de-
 sertū ziph. et cū eo tria milia viroꝝ de electis is-
 rael: vt quereret dauid in deserto ziph. Et ca-
 strametat' est saul in gabaa achile q' erat ex ad-
 uerso solitudinis in via. Dauid autē habitabat i
 deserto. Videns autē q' venisset saul post se i de-
 sertū: misit exploratores et didicit. q' illuc ve-
 nisset certissime. Et surrexit dauid cū: et venit
 ad locum vbi erat saul. Cūq' vidisset locū in
 quo dormiebat saul. et abner filius ner pnceps
 milicie eius et saulē dormientē in tentorio et re-
 liquū vulgus p circuitū eius: ait dauid ad achis-
 melech etbeū et abisai filiū sarute fratē ioab di-
 cens. Quis descendet mecū ad saul in castra?
 Dixi q' abisai. Ego descendā tecū. Venerūt er-
 go dauid et abisai ad populū nocte: et inuenerūt
 saul facientem et dormientem in tentorio: et bas-
 tam fixam in terra ad caput eius: abner autē
 et populum dormientes in circuitu eius. Dixit
 q' abisai ad dauid. Concluserunt deus inimicū tu-
 um bodie in manus tuas. Nunc ergo perfodiā
 eum lancea in terra semel: et secundo opus nō
 erit: et dixit dauid ad abisai. Ne interficias eū.

Quis enim extendet manus suam in christum domini: et innocens erit? Et dixit dauid. Vivit dominus: quia nisi dominus percussisset eum. aut dies eius venerit ut moriatur: aut in prelium descendens perierit: propter ius mihi sit dominus ne extendas manum meam in christum domini. Nunc igitur tolle hastam que est ad caput eius et cyphum aque: et abeamus. Tulit igitur dauid hastam et cyphum aque que erat ad caput eius et abierunt. Et non erat quisquam qui videret et intelligeret et evigilaret: sed omnes dormiebant: quia sopor domini irruerat super eos. Cumque transisset dauid et aduerso: et stetisset in vertice montis de longe: et esset grande intervallum inter eos clamavit dauid ad populum et ad abner filium ner: dicens. Nonne ridebitis abner? Et respondens abner ait. Quis es tu qui damas et iniquitas regem? Et ait dauid ad abner. Numquid non vir tu es? Et quis alius similis tui in israel? Quare ergo non custodisti dominum tuum regem? Ingressus est enim vnus de turba ut interficeret regem dominum tuum. Non est bonum hoc quod fecisti. Vivit dominus. quoniam filii mortis estis vos. quia non custodistis dominum vestrum christum domini. Nunc ergo vide de vbi sit hasta regis: et vbi sit cyphus aque que erat ad caput eius. Cognovit autem saul vocem dauid et dixit. Numquid vox hec tua fili mi dauid? Et ait dauid. Vox mea domine mihi rex. Et ait. Quare ob causam dominus meus persequitur servum suum? Quid feci: aut quod est malum in manu mea? Nunc ergo audi oro. domine mihi rex verba fui tui. Si dominus incitat te aduersum me odorem sacrificium. Si autem filii hominum: maledicti sunt in conspectu domini qui eiecerunt me hodie: ut non habeam in hereditate domini dicentes. vade serui domini alienis. Et nunc non effundat sanguis meus in terra coram domino. quia egressus est rex israel: ut querat pulicem vnus sicut persequitur perdit in montibus. Et ait saul. Peccant. Revertere fili mi dauid. Nequaquam enim vltra tibi male faciam eo quod preciosa fuerit anima mea in oculis tuis hodie. Apparet enim quod stulte et erim. et ignorauerim multa nimis. Et respondens dauid ait. Ecce hasta regis: transeat vnus de pueris regis et tollat eam. Dominus autem retribuet vnique secundum iustitiam suam et fidem. Tradidit enim te dominus hodie in manum meam: et nolui extendere manus meam in christum domini. Et sicut magnificata est anima tua hodie in oculis meis: sic magnificet anima mea in oculis domini. et liberet me de omni angustia. Ait ergo saul ad dauid. Benedictus tu fili mi dauid. Et quidem faciens facies et potens poteris. Abiit autem dauid in viam suam: et saul reuersus est locum suum.

¶ De fuga dauid ad achis regem. Beth qui dedit ei. Sicelech de predis quas agebat dauid.

¶ Capitulum. XXVII
Ait dauid in corde suo. Aliquando in cidam vna die in manus saul. Nonne melius est ut fugiam et saluer in terra philistinorum: ut desperet saul. cessetque me querere in cunctis finibus israel? Fugiam

ergo manus eius. Et surrexit dauid: et abiit ipse et sexcenti viri eius eo ad achis filium maach regem geth. Et habitauit dauid cum achis in geth ipse et viri eius et domus eius et due uxores eius achinoen iesrabelites et abigail uxor nabal carmeli. Et nunciatum est saul quod fugisset dauid in geth: et non addidit vltra querere eum. Dixit autem dauid ad achis. Si inueni gratiam in oculis tuis is detur mihi locus in vna vrbium regionis vbi ut habitet ibi. Cur enim manet seruus tuus in ciuitate regis tecum? Dedit itaque ei achis in die illa sicelech. Propter quam causam facta est sicelech regum iuda vsque in diem hanc. Fuit autem numerus dierum quibus habitauit dauid in regione philistinorum quattuor mensium. Et ascendit dauid et viri eius: et agebant predas de gessuri et de gezre et de amalechitis. Ibi enim pagi habitabant in terra antiquitus euntibus sur vsque ad terram egypti. Et percutiebat dauid omnem terram illorum. nec relinquebat viuentes virum et mulierem: tollensque oues et boues: et asinos et camelos et vestes reuertebatur et veniebat ad achis. Dicebat autem ei achis. In quem irruisti hodie? Respondens dauid. Contra meridiem iude et contra meridiem bieramael: et contra meridiem ceni. Virum et mulierem non viuificabat dauid: nec adducebat in geth. dicens: ne forte loquantur aduersum nos. Hec fecit dauid. Et hoc erat decretum illi omnibus diebus quibus habitauit in regione philistinorum. Credidit ergo achis dauid dicens. Multa mala operatus est contra populum suum israel. Erit igitur mihi seruus sempiternus.

¶ Philistinorum contra israel congregant. saul interfecit philistones: saul philistonissam consulit: samuelem iubet suscitari: samuel suscitavit saul dicit: cras mecum eris tu et filii. XXVIII
Actum est autem in diebus illis congregauerunt philistinorum agmina sua ut prepararetur ad bellum contra israel. Dixitque achis ad dauid. Sciens nunc scito: quoniam mecum egredieris in castris tu et viri tui. Dixitque dauid ad achis. Nunc scies que facturus est seruus tuus. Et ait achis ad dauid. Et ego custodem capitis mei ponam te cunctis diebus. Samuel autem mortuus est: plantatus eum omnis israel: et sepelierunt eum in rama vrbis sue. Et saul abstulit magos et ariolos de terra: et interfecit eos qui philistones habebant in ventre. Congregati sunt philistinorum et uenerunt et castrametati sunt in suna. Congregauit autem et saul vniuersum israel: et venit in gelboe. Et vidit saul castra philistinorum et timuit et eripauit cor eius nimis. Consultauitque dominum et non respondit ei. neque per somnia neque per sacerdotum: neque per prophetas. Dixitque saul seruis suis. Querite mihi mulierem habentem philistone et vadam ad eam et sciscitabor per illam. Et dixerunt serui eius ad eum. Est mulier philistone habens in endor. Mutauit ergo habitum suum vestitusque est alijs vestimentis: et abiit ipse et

s. fr. d

E

D

H

I. rra

B

E

D

e. r. f

D

Beu. viij. a

S. rra

S. rra

Beu.

B

duosri cum eo. veneruntque ad mulierem nocte
 et ait illi. Divina mihi i pbitone: et suscita mihi
 quem dixeris tibi. Et ait mulier ad eum. Ecce
 tu nosti quanta fecerit saul et quomodo erase-
 rit magos et artolos de terra. Quare ergo infi-
 daris anime mee vt occidar? Et iuravit ei saul
 in domino dices. Uisit dominus. quia no eue-
 niet tibi quicq mali propter banc rem. Dixit
 q ei mulier. Quem suscitabo tibi. Qui ait Sa-
 muelem mihi suscita. Cum autem vidisset mu-
 lier samuelem. exclamavit voce magna et dixit
 ad saul. Quare imposuisti mihi? Tu es em saul
 Dixitq ei rex. Nolite timere. Quid vidisti? Et
 ait mulier ad saul. Deos vidi ascendentes de
 terra. Dixitq ei. Qualis est forma eius. Que
 ait. Vir sener ascendit et ipe amictus est pallio
 Et intellexit saul q samuel esset. et inclinavit
 se super faciem suam in terra: et adoravit. Dixit
 autem samuel ad saul. Quare inquietasti me:
 vt suscitarer? Et ait saul. Loartor nimis. Siq
 dem philistim pugnant aduersum me. et deus
 recessit ad me: et exaudire me noluit: neq i ma-
 nu prophetarum: neq per somnia. Uocauit er-
 go te ostenderes mihi quid facias. Et ait samu-
 el. Quid interrogas me cum dominus recesserit
 a te: et transferit ad emulum tuu. Faciet em
 tibi dominus sicut locutus est in manu mea. et
 scindet regnu tuu de manu tua. et dabit illud p-
 rimo tuo dauid: quia non obedisti voci domi-
 ni. neq fecisti iram furoris eius in amalech.
 Adcirco quod pateris fecit tibi dominus ho-
 die: et dabit dominus etiam israel tecuz in ma-
 nu philistim. Eras autem tu et filij tui mecum
 eritis. sed et castra israel tradet dominus in ma-
 nus philistim. Statimq saul cecidit p: rectus
 in terram. Estimuerat em verba samuelis: et
 robur non erat in eo: quia non comederat pa-
 nem tota die illa. Ingressa est itaq mulier il-
 la ad saul. Conturbatus em erat valde. Dixitq
 ad euz. Ecce obediuit ancilla tua voci tue. et po-
 sui animam meam in manu mea. et audiui ser-
 mones tuos quos locutus es ad me. Nunc igi-
 tur audi et tu vocem ancille tue: et ponam cora-
 te bucella panis vt comedens conualescas. et
 possis iter agere. Qui reuult et ait. Non come-
 dam. Coegerunt autem eum serui sui et mulier
 et tandem audita voce eorum surrexit de terra:
 sedit super lectum. Mulier autem illa habe-
 bat vitulum pascualem in domo et festinauit et
 occidit eum. Tollensq farinam miscuit eam: et
 corit azima: et posuit ante saul et ante seruos ei.
 Qui euz comedissent surrexerunt et ambulauerunt
 per totam noctem illam.

De remissione dauid ab exercitu phi-
 listim.

Capitulum. XXIX

Qongregata sunt ergo philistim vni-
 uersa agmina in apbec. Sed et israel
 castrametatus est sup fontem q erat in
 iesrabel. Et satrape qdē philistim ice-
 debat i ceturijs et milib. Dauid aut et viri eius
 erat in nouissimo agmie cu achis. Dixertq pnci-

pes philistim ad achis. Quid sibi voluit hebre-
 isti? Et ait achis ad pncipes philistim. Numq ig-
 noratis dauid qui fuit vnus saul regis israel et
 est apud me multis diebus et annis? Et no in-
 ueni in eo quicq ex die qua trasfugit ad mevs-
 q ad die hanc. Irati sunt aut aduersus eu prin-
 cipes philistim. et dixerunt ei. Reuertat vir. et
 sedeat in loco suo in quo constituisti eu et non
 descēdat nobiscu in preliu. ne fiat nobis aduer-
 sarius cu preliari ceperim. Quō em aliter po-
 terit placare dñs suu nisi in capitibus nostris?
 Nōne iste est dauid cui catabat in choris: dice-
 tes. percussit saul in milib suis. et dauid in dece-
 milibus suis? Uocauit ergo achis dd et ait ei.
 Uisit dñs. qz rectus es et bonus in cōspectu meo
 et eritus tuus et introitus tuus mecu ē in ca-
 stris. Et no inueni in te qcq mali. ex die q veni-
 sti ad me vsq in diem hanc. s. satrapis non plas-
 ces. Reuertere ergo et vade in pace. et no offē-
 das oculos satraparū philistim. Dixitq dd ad
 achis. Quid em feci et qd inuenisti in me seruo
 tuo a die qua fui in cōspectu tuo vsq in die hanc
 vt nō veniā et pugne ptra iimicos domini mei
 regis? R. fides aut achis locut⁹ est ad dd. Scio
 quia bonus es tu in oculis meis sicut angelus
 dei. sed pncipes philistinor dixerūt. Nō ascē-
 det nobiscu in preliu. Igit cōsurge mane: tu et
 serui dñi tui qvenerūt tecu et cu de nocte surre-
 xeritis et cepit diluescere: pgrate. Surrexit ita-
 q de nocte dauid ipse et viri eius vt pficiscerē-
 tur mane et reuertent ad terram philistim.
 Philistim aut ascēderūt in iesrabel.

Capitulum. XXX
 Dauid reuertens sicelech succensum
 inuenit consulit dominum et persecutus est
 latrunculos. cibavitq puerum egyptium. irru-
 it dauid in hostes et accepit predā: et diuisit
 eam equaliter remanentibus ad sarcinas et
 ad prelium descendentibus. dona mittit senio-
 ribus iuda.

Quis venissent dauid et viri eius in
 sicelech die tertia. amalechite impe-
 tum fecerant et parte australi in sice-
 lech. et percusserant sicelech et succen-
 derant eam igni. et captiuas duxerant mulie-
 res et ea a minimo vsq ad magnum et non in-
 terfecerant quēq. sed secum duxerant et per-
 gebant itinere suo. Cum ergo venisset dauid et
 viri eius ad ciuitatem. et inuenissent eam suc-
 censam igni. et viros suas et filios suos et fi-
 lias ductas esse captiuas. Reuenerunt dauid
 et populus qui erat cum eo voces suas: et plā-
 rerunt donec deficerent in eis lachryme. Siq
 dem et due viros dauid captiue ducte fuerāt.
 achinon israelites et abigail vxor nabal car-
 meli. et contristatus est dauid valde. Uolebat
 enim euz populus lapidare. qz amara erat aia
 vnuscuusq. viri sup filijs suis et filiab. Cofo-
 rat⁹ ē aut dd in dño deo suo. et ait ad abiatbar
 sacerdotē filium achimelech. Applici ad me es
 pbot. Et applicuit abiatbar ephot ad dauid. et
 cōsuluu dd dñm dices. Persequar latrunculos.

B
 Paral. xij. a

5. rviij. b
 j. rxi. d
 Eccl. xlvij. a

D

H.

5. rrvij. a

B

5. rxiij. b

bos et comprehendas eos. an non? Dixitque ei dominus.
 Persequere: absque enim dubio comprehendes eos:
 et excuties predam. Abiit ergo dauid ipse et set-
 centi viri qui erant cum eo et venerunt usque ad tor-
 rentem besor. et lassum quendam substituerunt. Persecutus
 est autem dauid ipse et quadringenti viri cum eo.
 Substituerat enim ducem quendam lassum transire non pote-
 rant torrentem besor. Et inuenerunt virum egyptium
 in agro et adduxerunt eum ad dauid. Dederuntque
 ei panem ut comederet et biberet aquam. sed et frag-
 mez masse caricarum. et duas ligaturas vuae pas-
 se. Qui cum comidisset reuersus est spiritus eius: et
 refocillatus est. Non enim comederat panem nec
 biberat aquam tribus diebus et tribus nocti-
 bus. Dixit itaque ei dominus. Quis es tu. vel vnde: et
 quid pergis. Qui ait. Puer egyptius ego sum seruus
 viri amalechite. Dereliquit autem me dominus meus
 quia egrotare cepi nudius tertius. Si quis deus nos
 erupimus ad australem plagam cerethi et contra
 iudam. et ad meridiem caleph. et sicelech succen-
 dimus igni. Dixitque ei dauid. Potes me ducere
 ad istum cuneum? Qui ait. Iura mihi per deum quod
 non occidas me et non tradas me in manus domini
 mei: et ego ducam te ad cuneum istum. Et iura-
 uit ei dominus. Qui cum duxisset eum. ecce illi discumbe-
 bant super faciem vniuersae terre. comedentes et bi-
 bentes. et quasi festum celebrantes diem. per am-
 ctam predam et spoliis quae ceperant de terra philistinorum.
 et de terra iuda. Et percussit eos dauid a vespera
 usque ad vesperam alterius diei. et non euasit ex eis
 quisquam nisi tantum quadringenti viri adolescentes
 qui ascenderant camelos et fugerunt. Eruit ergo
 dauid omnia que tulerant amalechite. et duas
 uxores suas eruit. Nec defuit quisquam a paruo
 usque ad magnum tam de filiis quam de filiabus et de
 spoliis. et quaecumque rapuerant omnia reducit da-
 uid: et tulit vniuersos greges et armenta: et mi-
 nauit ante faciem suam. Dixeruntque. Hec est preda
 dauid. Venit autem dauid ad ducetos viros qui
 lassum substituerant: nec sequi poterant dauid. et
 residere eos iusserat in torrente besor. Qui egres-
 si sunt obuiam dauid: et populo qui erat cum eo.
 Accedens autem dauid ad populum salutauit eos pa-
 cifice. Respondensque omnis vir pessimus et ini-
 quus de viris qui erant cum dauid: dixit. Quia
 non venerunt nobiscum non dabimus eis quicquam
 de preda quam erupimus: sed sufficiat unicuique
 uxoris sua et filii quos cum acceperit recedant. Di-
 xit autem dauid. Non sic facietis fratres mei de his qui
 tradidit nobis dominus: et custodiuit nos: et dedit la-
 trunculos qui eruperant aduersus nos in manus
 nostras. nec audiet vos quisquam sub sermone hoc.
 Equa enim pars erit descendetis ad plium et re-
 manentis ad sarcinas: et similiter diuident. Et
 factum est hoc ex die illa: et deinceps constitutum
 et prescriptum et quasi lex in israel usque in diem
 hanc. Venit ergo dominus in sicelech: et misit dona de pre-
 da senioribus iuda primis suis: dicens. Accipite
 te benedictionem de preda hostium domini. His qui
 erant in betbel et qui in ramoth ad meridiem. et qui
 in gether: et qui in aroer. et qui in sepbamoth. et qui

in esbama. et qui in rachal. et qui in vrbibus be-
 rameli. et qui in vrbibus cenit. et qui in rama. et qui in
 lacu asan. et qui in atach. et qui in bebro. et relictis
 quis qui erant in his locis in quibus commoratus
 fuerat dauid et viri eius.

C. S. De fuga et cede israel. de morte saulis
 et trium filiorum eius: de armis eius et capite
 de viris iabes galaad qui tulerunt cadavera saulis
 et filiorum eius de muro bethsan: et sepeluerunt
 in nemore iabes.

C. L. XXXI
Philistinum autem pugnabant aduersus is-
 rael. et fugerunt viri israel ante faciem
 philistinum. et ceciderunt interfecti in
 monte gelboe. Irrueruntque philistinorum
 in saul et in filios eius. et percusserunt ionathan:
 et abinadab et melchisue filios saul: totumque pon-
 dus prelii versum est in saul. Et consecuti sunt
 eum viri sagittarum et vulneratus est vebemen-
 ter a sagittarum. Dixitque saul ad armigerum suum
 euagina gladium tuum et percute me. ne forte veni-
 ant incircumcisi isti et interficiant me illudentes
 mihi. Et noluit armiger eius. fuerat enim nimio
 terrore perterritus. Arripuit itaque saul gladium
 suum et irruit super eum. Quod cum vidisset armiger
 eius videlicet quod mortuus esset saul: irruit etiam
 ipse super gladium suum: et mortuus est cum eo. Mor-
 tuus est ergo saul et tres filii eius: et armiger
 illius et vniuersi viri eius in die illa pariter. Ut
 dentes autem filii israel qui erant trans vallem et trans
 iordanem quod fugissent viri israelite: et quod mor-
 tuus esset saul et tres filii eius: reliquerunt ciuitates
 suas et fugerunt. Ueneruntque philistinum et
 habitauerunt ibi. Facta autem die altera uenerunt
 philistinum: ut expoliarent interfectos. et inuen-
 erunt saul et tres filios eius iacentes in monte
 gelboe. Et perciderunt caput saul et expoliauerunt
 eum armis. et miserunt in terram philistinorum per cir-
 cumitum ut annuncaretur in templo idolorum in pos-
 pulis. Et posuerunt arma eius in templo astaroth.
 corpus vero eius suspenderunt in muro bethsan
 Quod cum audissent habitatores iabes galaad
 quod cum fecerant philistinum saul. surrexerunt omnes
 viri fortissimi. et ambulauerunt tota nocte et
 tulerunt cadaver saul et cadavera filiorum eius de
 muro bethsan. Ueneruntque viri iabes galaad: et
 percusserunt ea igni: et tulerunt ossa eorum. et sepe-
 luerunt in nemore iabes. et ieiunauerunt septem
 diebus.

C. Explicit primus liber samuelis.

C. Incipit secundus liber samuelis.

C. S. De cede eius qui attulit diadema et ar-
 millam saulis: dicens quod occiderat saul. de plan-
 ctu dauid super saul et ionathan. C. Aplm I

Actum est autem
 postquam mortuus est saul ut da-
 uid reuerteretur a cede ama-
 lech et maneret in sicelech du-
 os dies. In die autem tertia
 apparuit homo veniens de ca-

stris saul veste conscissa et puluere conspersus ca-
 put. Et ut venit ad dauid cecidit super faciem su-
 am: et adorauit. Dixitque ad eum dauid. Unde ve-
 nis. Qui ait ad eum. De castris israel fugi. Et di-
 xit ad eum dauid. Quod est verbum quod factum
 est. Indica mihi. Qui ait. Fugit populus et p-
 lio et multi conruentes e p opulo mortui sunt. s-
 et saul et ionathas filius eius interierunt. Dixit
 et dauid ad adolescentem qui nunciabat ei. Un-
 de scis quia mortuus est saul et ionathas filius
 eius. Ait adolescens qui nunciabat ei. Casiue-
 ni in monte gelboe. et saul incubebat super bastam
 suam. porro currus et equites appropinquabant
 ei: et conuersus post tergum suum vidensque me
 vocauit. Eui cum respondissem adsum: dixit mi-
 hi. Quis nam es tu? Et aio ad eum. Amalechite
 res ego sum. Et locutus est mihi. Sta super me:
 et interfice me: quoniam tenet me angustie. et ad huc
 tota anima mea in me est. Stansque super eum oc-
 cidit illum. Sciebam enim quod viuere non poterat
 post ruinam. Et tulit diadema quod erat in capi-
 te eius et armillam de brachio illius. et attulit ad
 te dominum meum huc. Apprehendens autem dauid
 vestimenta sua scidit: omnesque viri qui erant cum eo
 et planterunt et fleuerunt et ieiunauerunt usque
 ad vesperam super saul et super ionatham filium
 eius: et super populum domini. et super domum israel:
 eo quod corruissent gladio. Dixitque dauid ad iuue-
 nem qui nunciauerat ei. Unde es tu? Qui resp-
 dit. Filius hominis aduene amalechite ego sum.
 Et ait ad eum dauid. Quare non timuisti mit-
 tere manum tuam ut occideres christum domini
 Vocansque dauid nomen de pueris suis: ait. Acce-
 dens irue in eum. Qui percussit illum et mor-
 tuus est. Et ait ad eum dauid. Sanguis tuus
 super caput tuum. Os enim tuum locutus est aduer-
 sum te: dicens ego interfeci christum domini.
 Planxit autem dauid planctum huiusmodi
 super saul et super ionatham filium eius: et pre-
 cepit ut docerent filios iuda arcum. sicut scri-
 ptum est in libro iustorum. Et ait. Considera is-
 rael pro his qui mortui sunt super excelsa tua vul-
 nerati. Indyci israel super montes tuos inter-
 facti sunt. Quomodo ceciderunt fortes? Noli-
 te annunciare in geth neque annuncietis in com-
 pitis ascalonis: ne forte letentur filie philistin-
 ne et exultent filie incircumcisorum. Motes gelboe
 nec ros nec pluuia veniat super vos. Neque sint
 agri primitiay. quia ibi abiectus est clipeus fortium
 clipeus saul quasi non esset unctus oleo a san-
 guine interfectorum ab adipe fortium. Sagitta
 ionathe nunquam rediit retrosum: et gladius saul
 non est reuersus ianis. Saul et ionathas ama-
 biles et decori valde in vita sua in morte que non
 sunt diuisi. Aquilis velociores. leonibus fortio-
 res. Filie israel super saul flete. qui vestiebat
 vos cocino in delitiis. qui prebebat ornamen-
 ta aurea cultui vestro. Quomodo ceciderunt for-
 tes in prelio? Ionathas in excelsis tuis occisus
 est. Doleo super te frater mi Ionatha decore ni-
 mus et amabilis super amorem mulierum. Bis

cut mater unicum amat filium. ita ego te dilis-
 gebam. Quomodo ceciderunt robusti et perierunt
 armabellica.

C. L. S. De prima unctioe dauid in hebron.
 de nuncio eius ad viros iabes galaad. de isboseth
 de filio puerorum domini et puerorum saul. de morte asa-
 bel ioab et abisai fratres persequuntur. abner propter
 mortem asabel fratris eorum et reuertuntur. Ca. II

Dixit post hec consuluit dauid domi-
 num dicens. Num ascendam in vna de ci-
 uitatibus iuda? Et ait dominus ad eum.
 Ascende. Dixitque dauid. Quo ascendam e-

Et respondit ei. In hebron. Ascendit ergo da-
 uid et due uxores eius achinoen israhelites: et
 abigail uxor nabal carmeli. sed viros qui erant
 cum eo duxit dauid singulos cum domo sua et
 manserunt in oppidis hebron. Ueneruntque vi-
 ri iuda: et vixerunt ibi dauid ut regnaret super
 domum iuda. Et nunciatum est dauid quod viri iabes
 galaad sepelissent saul. Misit ergo dauid nuntios
 ad viros iabes galaad. dixitque ad eos. Benedi-
 citi vos a domino qui fecistis misericordiam banc cum do-
 mino vestro saul et sepelissetis eum. Et nunc retri-
 buet vobis quidem dominus misericordiam et veritatem
 et ego reddam gratiam eo quod fecistis verbum
 istud. Confortet manus vestre. et estote filii for-
 titudinis: licet enim mortuus sit dominus vester
 saul: tamen me vixit dominus iuda in regem sibi.
 Abner autem filius ner princeps exercitus saul
 tulit isboseth filium saul: et circumdedit eum per
 castra: regemque constituit super galaad. et super
 gessuri: et super iesrahel: et super effraim: et sup-
 er beniamin: et super israel uniuersum. Quas
 draginta annorum erat isboseth filius saul cum
 regnare cepisset super israel: et duobus annis
 regnauit. Sola autem domus iuda sequebatur
 dauid. Et fuit numerus dierum quos comoratus
 est dauid imperans in hebron super domum iuda
 septem annorum et sex mensium. Egressusque est
 abner filius ner et pueri isboseth filii saul de ca-
 stris in gabaon. Porro ioab filius saruie et pue-
 ri dauid egressi sunt: et occurrerunt eis iuxta pis-
 cinam gabaon. Et cum in vna conuenissent e re-
 gione sederunt ibi in vna parte piscine: et illi ex
 altera. Dixitque abner ad ioab. Surgant pueri
 et ludant coram nobis. Et respondit ioab. Sur-
 gant. Surrexerunt ergo et transierunt nume-
 ro duodecim de beniamin et parte isboseth fi-
 lii saul et duodecim de pueris dauid. Apprehen-
 sosque unusquisque capite comparis sui defixit gladi-
 um in latus contrarium: et ceciderunt simul. Uo-
 catumque est nomen loci illius ager robustorum in
 gabaon. Et ortum est bellum durum satis in die
 illa: fugatusque est abner et viri israel a pueris
 domini. Erant autem ibi tres filii saruie. ioab et abisai
 et asabel. porro asabel cursor velocissimus fuit
 quasi vnus de capreis qui morantur in siluis.
 Persequebatur autem asabel abner: et non de-
 clinauit ad dexteram siue ad sinistras omittens
 persequi abner. Resperit itaque abner post ter-
 gum suum et ait. Tu ne es asabel e. Qui respondit
 m iij

H

i. Re. p. i. d

B

E

i. v. a

D

E

Ego sum. Dixitque ei abner. Uade ad dexteram
 siue ad sinistram et apprehende unum de adole-
 scentibus et tolle tibi spolia eius. Noluit autem
 asabel omittere quin uideret eum. Rursumque
 locutus est abner ad asabel. Recede et noli me
 sequi: ne forte compellar confodere te in terram
 et leuare non potero faciem meam ad ioab fratrem
 tuum. Qui audire contempsit: et noluit declina-
 re. Percussit ergo eum abner auersa hasta in in-
 guine et transsodit. et mortuus est eodē loco. Quibus
 qui transibant per locum illum in quo ceci-
 derat asabel et mortuus erat. subsistebant. Per-
 sequentibus autem ioab et abisai fugientem ab-
 ner sol occubuit. Et uenerunt usque ad collem aqua
 ductus qui est ex aduerso uallis et itineris des-
 tit in gabaon. Congregati sunt filii beniamin
 ad abner et conglobati in unum cauem: steterunt
 in summitate tumuli unius. Et exclamauit ab-
 ner ad ioab et ait. Num usque ad internitionem tuam
 mucro desuet? An ignoras quod periculosa sit de-
 speratio? Usquequo non dicis populo ut omittat
 persequi fratres suos? et ait ioab. Uisit domi-
 nus: si locutus fuisses mane recessisset populus
 persequens fratrem suum. Insonuit ergo ioab buc-
 cina: et stetit omnis exercitus: nec persecuti sunt ul-
 tra israel neque inferre certamen. Abner autem et vi-
 ri eius abierunt per campestria moab tota nocte
 illa et transferunt iordanem et lustrata omni be-
 thoron uenerunt ad castra. Porro ioab reuer-
 sus omissio abner congregauit omnem populum et de-
 fuerunt de pueris dauid decem et nouem uiri ex-
 cepto asabele. Serui autem dauid percusserunt
 de beniamin et de uiris qui erant cum abner tre-
 centos sexaginta. qui et mortui sunt. Tulerunt
 quoque asabel et sepelierunt eum in sepulchro patris
 sui in bethleem et ambulauerunt tota nocte ioab
 et uiri qui erant cum eo: et in ipso crepusculo per-
 uenerunt in bebron.

C. S. De filiis dauid natis in bebron: quo-
 modo abner iratus contra isboseth per concubina
 respba patris sui misit ad dauid michol uxorem
 suam petiit et ad isboseth misit illa autem uenit
 ad dauid et misso abner redit. Ioab fecit redu-
 ci eum et occidit abner. Dauid plangit abner. **III**

A Acta est ergo longa concertatio inter do-
 mum domini et iter domus saulis: domus autem
 et semper seipso robustior: domus autem
 saul decrescens quotidie. Nati sunt
 filii dauid in bebron. Fuitque primogenitus eius
 anon de achinoen israhelite: et post eum chele-
 ab de abigail uxore nabal carnelli. Porro tertius
 absolon filius maacha filie tholomai regis
 gessur. Quartus autem adonias filius agith: et quin-
 tus saphacias filius abithal. Sextus quoque biera
 an de eglia uxore dauid. Hi nati sunt dauid in be-
 bron. Cum ergo esset prelium inter domum saul et
 domum dauid: abner filius ner regebat domum
 saul. Fuerat autem saul concubina nomine res-
 pba filia achia ingressusque est ad eam abner. Di-
 xitque isboseth ad abner. Quare ingressus es ad
 concubinam patris mei? Qui iratus nimis propter

verba isboseth ait. Numquid caput canis ego sum
 aduersum iudam hodie qui fecerim iniam super
 domum saul patris tui: et super fratres et primos
 eius: et non tradidi te in manu dauid: et tu requi-
 sisti in me quod argueres pro muliere hodie? Hec
 faciat deus abner et hec addat ei: nisi quod in-
 raui dominus dauid sic faciam cum eo ut transferat
 regnum de domo saul. et eleuet thronum dauid su-
 per israel et super iudam a danyseque bersabee. Et non
 potuit respondere ei quicquam: quia metuebat illum.
 Misit ergo abner nuncios ad dauid in bebron
 pro se dicentes. Cuius est terra? Et ut loqueren-
 tur. Fac mecum amicitias: et erit manus mea te-
 cum: et reducā ad te uniuersum israhel. Qui ait. Op-
 time. Ego faciam tecum amicitias: sed unam rem
 peto a te: dicens. Non uidebis faciem meam ante-
 quam adduxeris mihi michol filiam saul: et sic ueni-
 es et uidebis me. Misit autem dauid nuncios ad
 isboseth filium saul: dicens. Redde uxorem meam
 michol quam despondi mihi centum preputiis phi-
 listinum. Misit ergo isboseth et tulit eam a viro
 suo pbaltiel filio lais. Sequebatur quoque eam uir su-
 us plorans usque baburim. Et dixit ad eum abner
 Uade et reuerte. Qui reuersus est. Sermones
 quoque intulit abner ad seniores israel dicens. Laz-
 heri quem nudius tertius querebatis dauid ut re-
 gnaret super uos. Nunc ergo facite quoniam dominus locu-
 tus est ad dauid dicens. In manu serui mei da-
 uid saluabo populum meum israel de manu philis-
 tinum et omnium inimicorum eius. Locutus est autem ab-
 ner etiam ad beniamin. Et abiit ut loqueretur ad
 dauid in bebron omnia que placuerant israeli et uniuersis
 beniamin: uenitque ad dauid in bebron cum viginti uiris.
 Et fecit dauid abner et uiris eius qui uenerant cum
 eo conuiuium. Et dixit abner ad dauid. Surgam
 et congregem ad te dominum meum regem omnem israel
 in eam tecum et sedus: et imperes omnibus sicut de-
 siderat anima tua. Cum ergo deduxisset dauid ab-
 ner: et ille esset in pace: statim pueri dauid et io-
 ab uenerunt ceteris latronibus cum preda magna
 nimis. Abner autem non erat cum dauid in bebron
 quia iam dimiserat eum: et profectus fuerat in
 pace: et ioab et omnis exercitus qui erant cum eo post
 eueniant. Nunciatum est itaque ioab a narra-
 ntibus. Venit abner filius ner ad regem et dimisit
 eum et abiit in pace. Et ingressus est ioab ad
 regem et ait. Quid fecisti? Ecce uenit abner ad
 te. Quare dimisisti eum et abiit et recessit? Igno-
 ras abner filium ner: quoniam ad hoc uenit ad te ut de-
 ciperet te: et sciret exitum tuum et introitum tuum
 et nosset omnia que agis. Egressus itaque ioab a da-
 uid misit nuncios post abner: et reduxit eum a
 cisterna syra ignorante dauid. Cumque redisset ab-
 ner in bebron: seorsum adduxit eum ioab ad me-
 dium porte ut loqueretur ei in dolo. et percussit illum
 ibi in inguine et mortuus est in ultione sangui-
 nis asabel fratris eius. Quod cum audisset da-
 uid rem iam gestam. ait. Mundus ego sum et regnum
 meum apud deum usque in sempiternum a san-
 guine abner filii ner. et ueniat super caput ioab
 ab et super omnem domum patris eius: nec deficiat

I. re. d

Nu. xvij. d

I. re. g

I. Para. iij. a

I. co.

E

I. Re. I. co.

E

I. re. g

I. co.

Dan.

I. re. g

de domo ioab fluitū semis sustinēs ⁊ leprosus:
 ⁊ tenēs fūsum ⁊ cadēs gladio ⁊ indigēs pane.
 Igit̄ ioab ⁊ abisai frat̄ eius interfecerūt ab-
 ner: eo q̄ occidisset asabel frat̄ eorū in gaba-
 on in plio. Dixit aut̄ dauid ad ioab ⁊ ad oēs po-
 pulū qui erat cū eo. Scindite vestimētayestra
 ⁊ accingimini saccis ⁊ plangite ate ereq̄as ab-
 ner. Porro rex dauid sequebat̄ feretrū. Eūq̄
 sepelissent abner in bebron: leuauit rex dauid
 vocē suam ⁊ fleuit super tumulū abner. Fleuit
 autē ⁊ oīs ppl̄s. Plangēsq̄ rex et lugēs abner
 ait. Neq̄q̄ vt mori solent ignaui: mortu⁹ es ab-
 ner. Manus tue ligatē nō sunt: ⁊ pedes tui nō
 sunt cōpedibus a grauatī: sed sicut solēt cade-
 re coram filiis iniquitatis sic coruisti. Longe
 mināsq̄ oīs ppl̄s fleuit sup̄ eum. Eūq̄ venisset
 vniuersa multitudo cibum capere cū dauid cla-
 ra ad huc die: iurauit dō dīcēs. Hec faciat mibi
 deus: ⁊ hec addat: si ante occasus solis gustauē
 ro panē vel aliud q̄cūq̄. Oīsq̄ ppl̄s audiuit: et
 placuerūt eis cūcta q̄ fecit rex in cōspectu oīs
 populī. Et cognouit omne vulgus et vniuersus
 israel in die illa: qm̄ nō actum fuisset a rege vt
 occideret̄ abner fili⁹ ner. Dixit q̄ rex ad suos
 suos. Num ignorat̄ qm̄ princeps ⁊ marim⁹ ce-
 cidit bodie in isrl̄. Ego aut̄ adhuc delicat⁹ ⁊ vn-
 ctus rex. Porro viri isti filij saruie duri sūt mibi
 Retribuat dñs faciētī malū iurta maliciā suā
 C. S. De rechab ⁊ banaa q̄ occiderunt isbo-
 seth ⁊ ipsi a pueris occisi sunt i vltionē. Ca. III

Audiuit autem isboseth filius saul q̄
 cecidisset abner in bebron: ⁊ dissolu-
 te sunt manus eius: omisq̄ israel per-
 turbatus est. Duo autē viri principes
 latronū erant filio saul: nomen vni banaa: et
 alteri rechab filij rēmon berorbite de filiis bē-
 famin. Siquidem ⁊ berorb reputata est in bē-
 famin. Et fugerunt berorbite in gerbaim: fue-
 runtq̄ ibi aduene vsq̄ ad rēpus illud. Erat au-
 tem ionathe filio saul filius debilis pedibus.
 Quinquēnis em̄ fuit quādo venit nunciū de
 saul ⁊ ionatha et israel. Tollens itaq̄ cum nu-
 trit sua fugit. Eūq̄ festinaret vt fugeret ceci-
 dit ⁊ claudus effectus est. habuitq̄ vocabulū
 miphiboseth. Venientes igitur filij rēmon be-
 rorbite rechab ⁊ banaa. ingressi sunt feruente
 die domū isboseth. Qui dormiebat super stra-
 tum suum meridie: ⁊ ostiaria domus purgans
 triticum obdormiuit. Ingressi sunt autem do-
 mum latenter assumentes spicas tritici ⁊ per-
 cusserunt eum in inguine rechab ⁊ banaa fra-
 ter eius et fugerunt. Cum autem ingressi fuisset
 domum ille dormiebat super lectum suū
 in conclauī ⁊ percipientes interfecerunt eum
 Sublatōq̄ capite eius abierunt per viam des-
 ferti tota nocte ⁊ attulerunt caput isboseth ad
 dauid in bebron. Dixeruntq̄ ad regē. Ecce ca-
 put isboseth filij saul inimici tui qui querebat
 animam tuam: ⁊ dedit dominus domino meo
 regi vltionem bodie de saul ⁊ de semine eius.
 Rūdēns autem dauid rechab ⁊ banaa fr̄i ei⁹.

filij rēmon berorbite dixit ad eos. Cū dñs
 qui eruit animam meā de omni angustia. qm̄ eū q̄
 annunciauerat mibi et dixerat mortuus ē saul
 qui putabat se prospera nunciare tenui ⁊ occi-
 di euz in ficelech. cui oportebat me mercedē da-
 re p̄ nuncio. Quantomagis nūc cū homines i-
 piū interfecerūt virū innocētū in domo sua sup̄
 lectū suū non querā sanguinē eius de manu ve-
 stra: et auferā vos de terra. Precepit itaq̄ da-
 uid pueris suis: et interfecerunt eos. p̄cidētēsq̄
 manus et pedes eoz. suspenderūt eos super
 piscinā in bebron. Caput aut̄ isboseth tulerunt
 et sepelierūt in sepulchro abner in bebron.

C. S. De secundavictōne dō sup̄ israel: q̄ ab-
 stulit cecos et claudos qm̄ cepit arcē syō. de ira
 rege qui mittit ad dō ligna cedrina: et artifi-
 ces lignorum et lapidum. de filiis natis in hie-
 rusalē. et de bello dauid in baalparasim vbi p-
 curit philistim.

Et venerūt vniuersē trib⁹ israel ad da-
 uid in bebron dicētes. Ecce nos os tu-
 um et caro tua sum⁹. S⁹ et beri et nu-
 diustertius. cū cēt saul rex super nos
 tu eras educens et reducēs israel. Dixit autē
 dñs ad te. Tu pasces populū meū israel ⁊ tu es-
 ris dur super israel. Venerūt quoq̄ ⁊ seniores
 israel ad regem in bebron. et percussit cū eis rex
 dauid fedus in bebron corā dño. vnterūtq̄ da-
 uid in regē sup̄ israel. Filius triginta annorū
 erat dauid cū regnare cepisset: et quadragita
 annis regnauit. In bebrō regnauit super iudā
 septē annis ⁊ sex mēsiibus. In hierusalē autē re-
 gnauit trigintatrib⁹ annis super oēm israel et
 iudā. Et abiit rex et oēs viri qui erāt cum eo in
 hierusalē ad iebuseū bitatorē tre. Dictūq̄ ē dō
 ab eis. Non ingredieris buc nisi abstuleris ce-
 cos et claudos: dicētes. Nō ingrediet̄ dō buc.
 Lepit autē dauid arcē syō: bec est ciuitas dauid
 Proposuerat em̄ dauid in die illa premiū qui
 percussisset iebuseū et terigisset domatū fistulas
 et abstulisset cecos et claudos odiētes animā
 dauid. Idico dī in puerbio. Cecus et claudus
 nō intrabūt in templum. Habitanit autē dō in
 arce syon: ⁊ vocauit eā ciuitatē dō. Et edifica-
 uit p̄ gyrū a mello ⁊ intrinsecus. Et ingrediet̄
 bas p̄ficiēs atq̄ succrescēs. et dñs de exerciti-
 um erat cū eo. Misit q̄ birā rex tyri nūcios ad
 dauid ⁊ ligna cedrina ⁊ artifices lignoz: artifi-
 cesq̄ lapidū ad pietes: et edificauerūt domū da-
 uid. Et cognouit dauid qm̄ pfirmasset eū dñs re-
 gem sup̄ israel. et qm̄ exaltasset regnū ei⁹ super
 ppl̄m suū israel. Accepit ergo dauid adhuc con-
 cubinas ⁊ vxores de hierusalē postq̄ venerat
 de bebrō. Natisq̄ sunt dō ⁊ alij filij ⁊ filie: ⁊ bec
 noia eoz q̄ nati sunt ei in hierusalē. Sanna et so-
 bab ⁊ natbā et salomō ⁊ iabaar ⁊ belisua ⁊ ne-
 pbeq ⁊ iaphia ⁊ belisama ⁊ belia et beliseleth
 Audierūt q̄ philistim q̄ vnterūt dauid in re-
 gem sup̄ isrl̄. et ascēderūt vniuersi vt quere-
 rēt dō. Ad cū audisset dō descēdit in pfidiū. Philis-
 tim autem venient: es diffusi sunt in valle ra-
 m iij

D
s. i. bA
l. par. r. i. a

s. i. c

B

Matb. xii. b

l. par. r. iij. a

L

i. co.

phaim. Et consuluit dauid dñs dicens. Si ascēdam ad philistim: et si dabis eos in manu mea. Et dixit dñs ad dauid. Ascende qz tradens da bo philistim in manu tua. Venit ergo dauid in baalparasim. et percussit eos ibi: et dixit. Diuisit dñs inimicos meos coram me sicut diuisuntur aque. Propterea vocatū est nomen loci illius baalparasim. Et reliquerunt ibi sculpti lla sua que tulit dauid et viri eius. Et addiderūt ad huc philistim vt ascenderent et diffusi sunt in valle raphaim. Consuluit aut dauid dominū. Si ascendam contra philisteos et tradas eos in manus meas? Qui respōdit. Non ascendas contra eos: s; gyra post tergum eorum. et venies ad eos ex aduerso piroz. Et cum audieris sonitum clamoris gradientis in cacumine piroz: tunc inibis prelium. qz tūc egredietur dominus ante faciem tuam: vt percutiet castra philistim. Fecit itaq; dauid sicut pceperat ei dñs et percussit philistim de gabaa vsq; dum venias as gezer.

¶ De reductione arce dñi de domo aminadab. de percussione oze. qz dauid voluit dimittere arcā in domū obededom gethei: qz ide rediit in ciuitatē dauid. quō ludebat corā dño: quomodo michol eū desperit.

¶ Capitu. VI. Congregauit aut rursus dauid omnes electos ex israel triginta mila. Surrexitq; dauid et abiit. et vniversus populus qui erat cū eo de viris iuda vt adducerent arcā dei. sup quā inuocātū est nōmē dñi exercitū sedētis in cherubin super eam. Et imposuerūt arcā dei super plaustrū nouum. Tulerūtq; eā de domo aminadab: qui erat in gabaa. Oza aut et baio filij aminadab minabant plaustrū nouū. Eūq; tulissent eā de domo aminadab qui erat in gabaa custodiens arcā dei: baio pcedebat arcā dei: dauid aut et omnis israel ludebant corā dño in oibus lignis fabri factis. et cytharis et lyris et tympanis et fistris et cymbalis. Postq; aut venerunt ad aream nachoz extēdit oza manū ad arcā dei. et tenuit eā. qm calcitrabant boues et declinauerūt eā. Iratusq; est indignatione dñs cōtra ozam et percussit eū super temeritate. qui mortuus est ibi iurta arcā dei. Contristat' est aut dñs eo qz percussisset dñs ozā. et vocatū ē nomē loci illi percussio oze vsq; in diē hanc. Et extimuit dauid dñs in diē illa: dicens. Quomodo ingredietur ad me arcā dñi? Et noluit diuertere ad se arcā dñi in ciuitatē dauid: sed diuertit eā in domū obededom gethei. Et habitauit arcā dñi in domo obededom gethei tribus mēribus. et benedixit dñs obededom et oēm domū eius. Nūciatūq; ē regi dñs qz benedixisset dñs obededō et omnia ei' ppter arcā dei. Dixitq; dauid. Ibo et reducā arcā cū benedictione in domū meaz. Abiit ergo dauid et adduxit arcā dei de domo obededom in ciuitatē dauid cū gaudio: et erāt cū dauid septē chori. et victima vituli. Eūq; trāscēdissent q portabant arcā dñi sex passus imo

labāt bouē et onē et arietē: et dñs pcutiebat in organis armigatis et saltabat totis viribus ante dñm. Porro dauid erat accinctus ephod lineo: et dauid et omnis domus israel ducebāt arcam testamenti dñi in iubilo et in clangore buccine. Eūq; intrasset arcā dñi in ciuitatem dauid michol filia saul. pspiciens per fenestrā: vidit regem dñs subiliētē atq; saltatē corā dño et desperit eū in corde suo. et intruderūt arcā dñi: et imposuerūt eā in loco suo in medio tabernaculi: quod tetenderat ei dauid. Et obtulit dauid holocausta coram dño et pacifica. Eūq; cōpleset offerēs holocausta et pacifica: benedixit populo in nomine domini exercitū. Et partitus est vniverse multitudinē israel: tam viro qz mulieri singulis collidā panis vnā et assaturam bubale caruis vnā: et simīlam fixam oleo. Et abiit omnis populus vnusquisq; in domum suaz. Reuersusq; ē dauid vt benediceret domū sue et egressa michol filia saul in occursum dñs ait. qz gloriosus fuit hodie rex israel discooperiēs se ante ancillas seruorum suoz: et nudatus est quasi si nudes vn' de scarris. Dixitq; dauid ad michol. Viuit dominus: qz ludā añ dñm qui elegit me potius qz patrem tuū et qz oēm domū eius. et precepit mihi vt essem dux sup populū eū in israel. Et ludā et vilior fiam plus qz factus sum. et ero humilis in oculis meis. et cum acillis de quibus locuta es gloriosior apparebo. Igitur michol filie saul non est natus filius vsq; in diē mortis sue.

¶ De dauid volēte edificare domū dñi. de natban ppheta q ei respondit de verbo qd ei dñs mandauit: qz filiū suscitarēt q edificaret ei domū. vbi pmittitur xps grās agit.

¶ Actū est aut eū sedisset rex in domo sua et dominus dedisset ei requiem vndiq; ab vniversis inimicis suis: dixit ad natbā prophetam. Uides ne ego habitarem in domo cedrina et arcā dei posita sit in medio pellium? Dixitq; natban ad regem. Omne qd est in corde tuo vade fac: quia dñs tecum est. Factū est aut in illa nocte. et ecce sermo dñi ad natbā dicens. Uade et loquere ad seruum meū dñs. Hec dicit dñs. Nūquid tu edificabis mihi domū ad habitandū. Neq; em habitauit i domo ex diē illa qua eduxit israel de terra egypti vsq; in diē hanc. sed ābulabā in tabernaculo et in tentorio per cuncta loco q tranfui cum omnibus filiis israel. Nunqd loquens locutus sum ad vnā de tribubus israel cui pcepi vt pasceret pplm meū israel: dicens. quare nō edificasti mihi domū cedrinā? Et nūc bec dices seruo meo dñs. Hec dicit dñs exercitū. Ego tuli te de pascuis sequētem greges vt esses dux super populū meū israel: et fui tecū in oibus vbiq; ambulasti. et interfeci vniversos inimicos tuos a facie tua. feciq; tibi nomē grā de iurta nomē magnorum qui sunt in terra. Et ponam locū populo meo israel et plātabo euz et bitabo cū eo. et nō turbabis apli: nec addēt

5.co.

D

A

L. Para. xiiij. c.

B

E

L. Para.

lib. re. vii

L. Par. f.

De b. i. b.

D

E

L. Para.

L. Reg.

L. Para. vii

filij iniquitatis: vt affligant eum sicut prius. ex die qua constitui iudices super pplm meum israhel. Et requiem dabo tibi ab omnibus inimicis tuis. **P**rdicitq; tibi dñs q; domus faciat tibi dominus. **L**unq; completi fuerint dies tui: et dormieris cum patribus tuis: suscitabo semē tuū post te. quod egredietur de vtero tuo et firmabo regnum eius. **I**pse edificabit domū noī meo. et stabilitā thronū regni eius vsq; in sempiternum. **E**go ero ei in patrem. et ipse erit mihi in filius. **Q**ui si inique aliquid gesserit. arguam eum in virga viroz: et in plagis filioz boiz. **M**isericordiam autem meā nō auferā ab eo sicut abstuli a saul quem amouī a facie mea. **E**t fidelis erit domus tua. et regnū tuum vsq; in eternū ante faciem meā: et thronus tuus erit firmus iugiter. **S**cđm omnia verba hec et iurē vnīuersam visionē istā. sic locutus est natbā ad dauid. **I**ngressus est aut rex dđ et sedit coram dño: et dixit. **Q**uis ego sum dñe deus: et que domus mea: quia adduxisti me hucusq;? **S**ed et h parū visum est in conspectu tuo dñe deus: nisi loquereris etiam de domo serui tui in longinquū. **I**sta est enim lex adā dñe deus. **Q**uid ergo addere poterit adhuc dauid vt loq̄tur ad te? **T**u enim scis seruum tuum dñe deus. **P**ropter verbum tuum et sm cor tuum fecisti omnia magna hec: ita vt notū faceres seruo tuo. **I**dcirco magnificatus es dñe deus. quia nō est similis tui. neq; est deus extra te in omnibus q̄ audiuius aurib; nostris. **Q**ue est aut vt popul; tu; israhel gens in terra. ppter quam iuit deus vt redimeret eam sibi in populū et poneret sibi nomen. faceretq; eis magna et horribilia super terrā a facie ppli tui quez redemisti tibi ex egypto gentem et deum eius? **F**irmaasti em̄ tibi populū tuum israhel in populū sempiternum. et tu dñe deus factus es eis in deū. **N**ūc ergo domine deus verbū quod locutus es sup serū tuū et sup domū eius suscita in sempiternum. et fac sicut locutus es vt magnificetur nomen tuum vsq; in sempiternum: atq; dicatur. **D**ominus deus exercituum deus super israhel. **E**t domus serui tui dauid erit stabilita coram domino. quia tu domine exercituum deus israhel. reuelasti auriculam serui tui dicens. domus edificabo tibi: ppterea inuenit seru; tuus cor suum vt oraret te oratione hac. **N**unc ergo dñe deus tu es deus: et verba tua erunt vera. **L**ocutus es em̄ ad seruum tuū bona hec. **I**ncipe ergo et benedic domū serui tui vt sit in sempiternum coram te. quia tu domine deus locut; es. benedictione tua benedicetur domus serui tui in sempiternum.

C. L. S. De victorijs dauid q̄ tulit frenū tributi. de philistijs. de adadezer. de tributis gētuz moab syrie: idumee. de p̄gratulatione thou ad dauid. de officialib; dauid

C. L. VIII
Actū est aut post h̄ pcussit dđ philistijs et hūiliauit eos et tulit dđ frenū tributi de manu philistim: et pcussit moab

et mensus est eos funiculo: coequās terre. **D**ñe sus est autem duos funiculos: vnū ad occidentes et vnū ad orientes. **F**actusq; est moab dauid seruiens sub tributo. **E**t pcussit dauid adadezer filiū roob regem soba: quando pfectus est vt dñaretur super flumen eufraten. **E**t captis dauid ex parte eius mille septingētis eq̄; tibus et viginti milibus peditum subneruauit om̄s iugales curruū. **D**ereliquit autē et eis cētum currus. **V**enit q; syria damasci vt presidū ferret adadezer regi soba: et pcussit dauid de syria vigintiduo milia viroz: et posuit dauid p̄sidiū in syria damasci. factaq; est syria dauid seruiens sub tributo. **S**eruauitq; dñs dauid i oib; ad quecunq; pfectus est. **E**t tulit dauid arma aurea et torques quas habebant serui adadezer et detulit ea in hierusalem. **E**t de betbe et de berob. ciuitatib; adadezer tulit rex dauid es multū nimis. de quo fecit salomon oia vasa erea in templo. et mare eneū et colūnas et altare. **A**udiuit autē thou rex emath q; pcussisset dauid om̄e robur adadezer. **E**t misit thou ioraz filiū suū ad regē dauid: vt saluaret eū cōgratulās: et gratias ageret. eo q; expugnasset adadezer et percussisset eū. **H**ostis q̄ppe erat thou adadezer. **E**t in manu eius erant vasa aurea et vasa argentea et vasa erea: que et ipa sanctificauit rex dauid dño cum argento et auro que sanctificauerat de vnīuersis gentibus quas subegerat de syria et de moab et filijs amon et philistim et amalech et de manubijs adadezer filijs roob regis soba. **F**ecit sibi q; dauid nomē cum reuenter et capta syria in valle salinaz cesis decem et octo milibus et in gebelez ad viginti milia et posuit in idumea custodes: statuitq; p̄sidiū. **E**t facta est vnīuersa idumea seruiens dauid: et seruauit dñs dauid in omnib; ad quecunq; pfectus ē. **E**t regnauit dauid super oēm israhel faciebat q; dauid iudiciū et iusticiā om̄i populo suo. **J**oab autem filius saruie erat super exercitū. **P**orro iosaphat filius achilud erat a cōmentarijs et sadoch filius achitob: et achimelech filius abiathar erant sacerdotes: et sarais as scriba. **B**anaias fili; aut ioiade sup serethi et felethi. **F**ilij autē dauid sacerdotes erant.

C. L. S. De Syba seruo miphiboseth. de mīa quā fecit dđ miphiboseth claudo filio ionate.

C. L. IX
Et dixit dauid. **P**utas ne est aliquis qui remāserit de domo saul vt faciā cum eo mīas ppter ionathan? **E**rat autē dauid de domo saul seruus nomine syba. **Q**uem cum vocasset rex ad se dixit ei. **T**u ne es syba? **E**t ille respondit. **E**go sum seruus. **E**t ait rex. **N**unquid superest aliquis de domo saul: vt faciā cum eo misericordiam dei? **D**ixitq; syba regi. **S**uperest fili; ionathe debilis pedibus. **U**bi inquit est? **E**t syba ad regem. **E**cce ait: in domo est machir filij amibel in lodabar. **M**isit ergo rex dauid et tulit eum de domo machir filij amibel de lodabar. **C**um autem venisset miphiboseth filius

iij. re. viij. c

l. par. xij. c

Deb. i. b

E

D

B

E

D

i. r. s

H

B

l. pa. viij. a

Ionathe filij saul ad dauid: corruis in facies sua et adorauit. Dixitq; dauid. Miphiboseth. Qui respondit. Adsum seruus tuus. Et ait ei dauid. Ne timeas: quia faciens facias in te misericordiam propter ionathan patrem tuum. et restitui tibi omnes agros saul patris tui et tu comedes panem in mensa mea semper. Qui adorans eum dixit. Quis ego sis seruus tuus: quoniam respicisti super canem mortuum similem meum. Uocauit itaq; rex syba puerum saul: et dixit ei. Omnia quecumq; fuerunt saul et uniuersam domum eius dedi filio domini tui. Operate igitur ei terram tuam et filij tui et serui tui et inferes filio domini tui cibos ut aliat. Miphiboseth autem filius domini tui comedet semper panem super mensam meam. Erant autem sybe quindecim filij et viginti serui. Dixitq; syba ad regem. Sicut iussisti domine mihi rex seruo tuo: sic faciet seruus tuus. Et miphiboseth comedet super mensam meam quasi unus de filiis regis. Habebat autem miphiboseth filium paruulum nomine micha. Dimisit quoque cognatio domus sybe seruire miphiboseth. Porro miphiboseth habitabat in bethleem: quia de mensa regis iugiter uesceretur. et erat claudus utroque pede.

Ca. X.
Actum est autem post hec ut moreretur rex filiorum ammon: et regnauit anon filius eius pro eo. Dixitq; dauid. Faciam misericordiam cum anon filio naas: sicut fecit pater eius mecum misericordiam. Misit ergo dauid consolans eum per seruos suos super patris interitum. Cum autem uenissent serui dauid in terram filiorum ammon. Dixerunt principes filiorum ammon ad anon dominum suum. Putas quod propter honorem patris tui miserit dauid ad te consolator: et non ideo ut te inuestigaret et exploraret ciuitatem et euerteret eam misit dauid seruos suos ad te? Tulit itaq; anon seruos dauid rasosq; dimidiam partem barbe eorum et precidit uestes eorum medias usque ad nates: et dimisit eos. Ad cum nuntiatum esset dauid: misit in occursum eorum. Erant enim uiri consui turpiter valde. Et mandauit eis dauid. Manete in bethicho donec crescat barbavestra: et tunc reuertimini. Videntes autem filij ammon quod iniuriam fecissent dauid. miserunt et conduxerunt mercedem syrorum roob et syrum soba viginti milia peditum et a rege maacha mille viros. et ab his tob decem milia viros. Ad cum audisset dauid misit ioab et omnem exercitum beluatorum. Egressi sunt ergo filij ammon et direxerunt aciem ante ipsum introitum porte. Syrus autem soba et roob et his tob et maacha scorsum erant in campo. Videns ergo ioab quod preparatum esset aduersum se prelium: et ex aduerso et post tergum elegit sibi ex omnibus electis israel: et instruxit aciem contra syrum. reliquam autem partem

populi tradidit abisai fratri suo. Qui direxit aciem aduersus filios ammon. Et ait ioab. Si preualuerint aduersus me syri. eris mihi in adiutorium. si autem filij ammon preualuerint aduersum te: auxiliabor tibi. Esto vir fortis: et pugnemus pro populo nostro et ciuitate dei nostri. Dominus autem faciet quod bonum est in conspectu suo. Iniit itaq; ioab et populus qui erat cum eo certamen contra syros qui statim fugerunt a facie eius. Filij autem ammon videntes quod fugissent syri. fugerunt et ipsi a facie abisai. et ingressi sunt ciuitatem. Reuersusq; est ioab a filiis ammon. et venit iherosalem. Videntes igitur filij ammon quoniam syrus expauit. et quoniam corruissent coram israel congregati sunt pariter. Misitq; ad adazer et eduxit syros: qui erant trans flumen et adduxit eorum exercitum. Sobach autem magister militie ad adazer erat princeps eorum. Quod cum nuntiatum esset dauid. contraxit omnem israel. et transiit iordanem. venitq; in belam. Et direxerunt aciem syri ex aduerso dauid. et pugnaverunt contra israel. Fugeruntq; syri a facie israel et occidit dauid de syris septingentos currus. et quadraginta milia equitum. et sobach principem militie percussit. qui et statim mortuus est. Videntes autem uniuersi reges qui erant in presidio ad adazer se victos esse ab israel expauerunt et fugerunt quinquaginta et octo milia coram israel. Et fecerunt pacem cum israel et seruerunt eis. timueruntq; syri auxiliu prebere filiis ammon.

Ca. XI.
Actum est autem tertio anno eo tempore quod solent reges ad bella procedere. misit dauid ioab et seruos suos cum eo. et uniuersum israel: et vastauerunt filios ammon et obsederunt rabba. Dauid autem remansit in iherosalem. Dum hec agerent accidit quadam die ut surgeret dauid de stratu suo post meridiem. et deambularet in solario domus regie. viditq; mulierem se lauare ex aduerso super solarium suum. Erat autem mulier pulchra valde. Misit ergo rex et requisit que esset mulier. Nuntiatumq; est ei quod ipsa esset bersabee filia belai virosque et heri. Misit itaq; dominus nuntius tulit eam. Que cum ingressa esset ad illum: dormiuit cum ea. Stratumq; sanctificatum est ab immundicia sua. et reuersa est domus sua in precepto fetu. Misitq; nuntiauit dominus et ait. Locepi. Misit autem dauid ad ioab dicens. Mitte ad me viam et ueum. Misitq; ioab viam ad dominum. Et venit vias ad dauid. Quesiuitq; dominus quod recte ageret ioab et populus. et quod administraret bellum. Et dixit dominus ad viam. Uade in domum tuam et laua pedes tuos. Et egressus est vias de domo regis. secutusq; est eum cibus regis. Dormiuit autem vias ante portam domus regie cum alij seruis domini sui. et non descendit ad domum suam. Nuntiatumq; est dominus a dicentibus. Non inuit vias in domum suam. Et ait dominus ad viam. Numquid non de via venisti? Quare non descendisti in domum tuam? Et ait vias ad dominum

1. rex. e
 2. reg. viij. d

1. par. xix. a

1. B

2. E

1. D

1. A

1. B

1. A

Arca dei et israel et iuda habitant in papilioib⁹.
 et dñs me⁹ ioab et serui dñi mei sup facie terre
 manent. et ego ingrediar domus meã vt come-
 dam et bibam et dormiã cum vxore mea: Per sa-
 lutem tuam et p salutē anime tue nō faciã rem-
 hãc. Hic ergo dauid ad vrã. Mane hic etiã ho-
 die: et cras dimittã te. Mansit vrã in hieru-
 sales die illa et altera: et vocauit eũ dauid vt co-
 mederet coram se et biberet. et inebriauit eum.
 Qui egressus vespere dormiuit i stratu suo cũ
 seruis dñi sui. et in domũ suam nō descēdit. Fa-
 ctum est ergo mane. et scripsit dd̄ eplam ad io-
 ab misitq; per manũ vr̄e. scribens in epla: Po-
 nite vrã ex aduerso belli vbi fortissimũ est pre-
 lium. et derelinquite eum vt percussus intereat.
 Igitur cũ ioab obsideret vr̄bē posuit vrã in
 loco vbi sciebat viros esse fortissimos. egressi
 q; viri de ciuitate bellabant aduersum ioab.
 et ceciderunt de populo suo dd̄. et mort⁹ etiã vrã
 etheus. Misit itaq; ioab et nũciauit dd̄ oia ver-
 ba prelii. pcepitq; nũcios dicens. Eũ cõpleue-
 ris vn̄uersos sermones belli ad regem. si eũ
 videris indignari. et dixerit quare accessisti ad
 murũ vt pl̄iaremĩni. an ignorabatis qd multa
 desup et muro tela mittant qd percussit abime-
 lech filiũ hieroboal. nōne mulier misit sup eũ
 fragmẽ mole de muro: et interfecit eum in the-
 bes. quare iurta murũ accessistis: dices? Etiaz
 seruis tuis vrã etheus occubuit. Abiit ergo
 nunciũ. et venit et narrauit dauid oia qd ei pce-
 perat ioab. et dixit nunci⁹ ad dauid. Prevalue-
 runt aduersum nos viri et egressi sunt ad nos i
 in agrum. Nos autẽ facto impetu psecuti eos
 sumus vsq; ad portam ciuitatis. et direxerunt
 iacula sagittarij ad seruos tuos et muro desu-
 per. mortuiq; sunt de seruis regis. Quinetiaz
 seruis tu⁹ vrã etheus mortu⁹ est. Et dixit dd̄
 ad nũciũ. Hec dices ioab. Non te frangat ista
 res. Varius em̄ euentus est belli. et nũc hunc et
 nũc illũ psumit gladius. Eõsorta bellatores tu-
 os aduersus vr̄bē: vt destruas eam. et exhorta-
 re eos. Audiuĩt autẽ vxor vr̄e qd mortuus esset
 vrã vir suus: et planxit eum. Transactosq; lu-
 ctu misit dauid et introduxit eam in domũ suã
 et facta est ei vxor. peperitq; ei filiũ. Et displi-
 cuit verbũ hoc qd fecerat dauid corã dño.

C. S. De parabola nathã ad dd̄: de oue pau-
 peris. de puero dd̄. de morte paruuli filij. de na-
 tiuitate salomonis qui vocat⁹ est amabilis do-
 mino. de captione ikabaath et supactione cur-
 rum eius.

C. Lapi. XII

Misit ergo dñs nathan ad dauid. Qui
 cũ venisset ad eum dixit ei. Ikũde mi-
 hi iudiciũ. Duo viri erant in ciuita-
 te vna. vn⁹ diues et alter pauper. Di-
 ues habebat oues et boues plurimos valde.
 paup autẽ nihil habebat oĩno pter ouẽ vnã par-
 uulam quã emerat et nutrierat et q̄ creuerat a-
 pud eũ cũ filijs ei⁹. fil⁹ de pane illius comedẽs
 et de calice ei⁹ bibẽs: et in sinu illi⁹ dormiẽs. erat
 q̄ illi sicut filia. Eũ autẽ pegrin⁹ q̄dam venisset

ad diuitẽ. pcens ille sumere de ouib⁹: et de bo-
 bus suis: vt erberet et uisũ pegrino illi q̄ ve-
 nerat ad se: tulit ouẽ viri paupis et pparauit ei
 bos boi q̄ venerat ad se. Frat⁹ autẽ indignatõe
 dd̄ aduersus hoĩem illũ nimis dixit ad nathã.
 Quis dñs. qm̄ fili⁹ mortis est vir q̄ fecit h⁹. Quẽ
 reddet in quadruplũ. eo qd fecerit vbi istud et
 et nō peperit. Dixit autẽ nathã ad dd̄. Tu es il-
 le vir q̄ fecisti hãc rē. Hec dicit dñs ds̄ isrl. Ego
 vnti te in regẽ sup isrl. et ego erui te de domo
 saul. et dedi tibi domũ dñi tui. et vxores dñi tui
 in sinu tuo. dedi q; tibi domus israel et iuda: et si
 pua s̄ ista adiciã tibi multo maiora. Quare q̄
 p̄tēpisti vbi dñi vt faceres malũ in v̄spectu
 meo? Vrã et theũ percussisti gladio: et vxorẽ illius
 accepisti in vxorẽ tibi et interfecisti eũ gladio fi-
 liorũ amon. Quãobrem non recedat gladi⁹ de do-
 mo tua vsq; in sempiternũ eo qd despereris me
 et tuleris vxorẽ vr̄e ethei vt eẽt vxor tua. Ita-
 q; h̄ dicit dñs. Ecce ego suscitabo sup te malũ
 de domo tua. et tollã vxores tuas in oculis tuis
 et dabo primo tuo et dormiet cũ vxorib⁹ tuis in
 oculis solis hui⁹. Tu em̄ fecisti abscondite. ego
 autẽ faciã vbi istud in v̄spectu ois isrl. et in con-
 spectu sol⁹ h̄. Et dixit dd̄ ad nathã. Peccauĩ do-
 mino. Dixitq; nathan ad dd̄. Dñs qd̄ transulit
 pctm̄ tuũ. Nō morier⁹. Verũtũ qm̄ blasphemare
 fecisti inimicos nomẽ dñi. p̄p̄ vbi h̄. fili⁹ qui
 nat⁹ est tibi morte moriet⁹. Et reuersus est na-
 than in domũ suã. Percussitq; dñs puulũ quez
 peperit vxor vr̄e dd̄. et despat⁹ est. Depcatusq; est
 dauid dñs. p puulo: et ieiunauit dd̄ ieiunio. et in-
 gressus seorsus iacuit sup terrã. Teneĩt autẽ ses-
 niores dom⁹ ei⁹ cogẽtes eũ vt surgeret de tra.
 Qui noluit. nec comedit cũ eis cibum. Accidit
 autẽ die septia vt moreret ifans: timuerũq; ser-
 ui dd̄ nũciare ei qd mortu⁹ eẽt puulus. dixerũt
 em̄. Ecce cũ puul⁹ adhuc viueret loq̄bamur ad
 eũ. et nō audiebat vocẽ nr̄am. q̄tomagis si di-
 xerimus mortu⁹ est puer se affliget. Eum q̄ dd̄
 audisset seruos suos musitantes intellerit qd
 mortu⁹ eẽt infantulus. Dixitq; ad seruos suos.
 Nũ mortu⁹ est puer? Qui r̄nderũt ei. Mortu⁹ eẽ
 Surrexit q̄ dd̄ de terra. et lot⁹ vnctusq; e. Eũq;
 mutasset vestẽ: ingressus e domũ dñi et adorauit
 et venit i domũ suã petiuitq; vt poneret ei pa-
 nem: et comedit. Dixerũt autẽ ei serui sui. Quis
 est sermo quẽ fecisti? Propter ifantẽ cũ adhuc
 viueret ieiunasti et flebas. mortuo autẽ puero
 surrexisti et comedisti panẽ. Qui ait. Prop̄ ifã-
 tem dñi adhuc viueret ieiunauĩ et fleuĩ. Dicebã
 ei. Quis scit: si forte donet eũ mibi dñs et viuat
 infans? Nunc autẽ quia mortuus est. quare ie-
 iunã? Nunquid potero renocare eum ampli⁹?
 Ego vadam magis ad eum ille vero nō reuer-
 tetur ad me. Et consolatus est dauid bersabee
 vxorẽ suam. ingressusq; ad eã dormiuit cũ ea.
 Que genuit filiũ: et vocauit nomẽ eius salomõ
 et dñs dilexit eum. Misitq; eũ in manu nathã
 pphete: et vocauit nomẽ eius amabilis dño
 eo qd diligeret eũ dñs. Igit pugnabat ioab cõ-

B

E

Ecc̄i. xlvij. b.

E

S

tra rabba filioꝝ amon: et expugnabat urbem regiam. Misitq; ioab nuncios ad dauid dicēs. Dimicauit aduersum rabba et captiua est urbs aquarū. Nūc igitur cōgrega reliquā prem populū: et obside ciuitatē et cape eam. ne cui a me vastata fuerit urbs nomini meo ascribatur victoria. Congregauit itaq; dauid oēm pplm et pfectus est aduersum rabba. Cūq; dimicasset cepit eaz. Et tulit diadema regis eoz de capite eius pondo auri talentū hñs gemmas p̄ciosissimas. et impositum est sup caput dauid. Sed et p̄das ciuitatis asportauit multā valde. populū quoq; eius adducens ferrauit. et circūegit sup eos ferrata carpēta. Diuisitq; cultris et tradidit in typo lateꝝ. Sic fecit vniuersis ciuitatib; filioꝝ amon. Et reuersus est dauid et ois exercitus in hierlm.

¶ De incestu anon cū sorore sua thamar et quomō absalon occidit eum in puuio. de fuga absalon in gezur. dauid cessat persequi absalon.

Cap. XIII

Factum est autē post hec vt absalon filij dauid sorore speciosissimā vocabulo thamar adamaret anon filius dauid et deperiret in eaz valde: ita vt ppter amorē eius egrotaret: qz cū esset virgo difficile ei videbatur. vt quippiam in boneste ageret cū ea. Erat autē anon amicus noie ionadab filius semmaa fratris dauid vir prudens valde. Qui dixit ad eū. Quare sic attenuaris macie fili regis p singulos dies? Cur non indicas mihi? Dixitq; ei amnon. Thamar sorore fratris mei absalon amo. Cui respondit ionadab. Cūba sup lectū tuū et languorē simula. Cūq; uenerit pater tuus vt uisitet te dic ei. Veniat oro thamar soror mea vt det mihi cibum. et faciat pulmentū vt comedam de manu ei. Accubuit itaq; amnon. et quasi egrotare cepit. Cūq; uenisset rex ad uisitandum eū: ait anon ad regē. Veniat obsecro thamar soror mea vt faciat in oculis meis duas sorbitiūculas. et cibuz paratuz capias de manu eius. Misit ergo dauid ad thamar domū dicēs. Veni in domū amon fratris tui: et fac ei pulmentū. Venitq; thamar in domū amon fratris sui. ille autē iacebat. Que tollens farinā cōmiscuit. et liquefaciens in oculis eius corit sorbitiūculas. tollensq; qd coreerat effudit et posuit corā eo: et noluit comedere. Dixitq; amnon. Ejcite vniuersos a me. Cūq; eiecisset omēs: dixit amnon ad thamar. Infer cibum in cōclauū vt uescar de manu tua. Tulit ergo thamar sorbitiūculas quas fecerat et intulit ad amnon fratrem suū in cōclauū. Cūq; obtulisset ei cibū. apprehendit eam et ait. Veni cuba me cū soror mea. Que rēdit ei. Noli frater mi. noli opprimere me. neq; em hoc phas est in israhel. Noli facere stultitiam banc. Ego em ferre nō potero opprobriuz meū. et tu eris quasi vnus de insipientibus in israhel. quin potius loquere ad regem et nō negabit me tibi. Noluit autem amnon acquiescere precibus eius. sed preuas

lens viribus oppressit eam et cubauit cū ea. Et erosam eam habuit odio magno nimis ita vt manus esset odiū quo oderat eam: amore quo ante dilexerat. Dixitq; ei amnon. Surge et uade. Que rēdit. Manus est hoc malū qd nūc agis aduersum me: qd ante fecisti expellens me. Et noluit audire eam. Sed vocato puero qui ministrabat ei dixit. Ejce banc a me foras et claude hostiū post eā. Que induta erat talarī tunica. huiusmodi em filie regis uirgines vestibibus utebantur. Eiecit itaq; eam minister illius foras: clausitq; fores post eam. Que aspiciens cinerem capiti suo scissa talarī tunica impositisq; manibus sup caput suū ibat ingredis ens et clamās. Dixit autē ei absalon frater suus. Nūquid anō frater tuus cōcubuit tecū ē. Sed nunc soror tace frater tuus est. Neq; asiligas cor tuū p hac re. Mansit itaq; thamar p̄tabescēs in domo absalon fratris sui. Cum audisset reddē uerba hec p̄tristatus est valde: et noluit p̄tristare sp̄m anon filij sui. qm diligebat eū. qz p̄mogenitus erat ei. Porro nō est locutus absalon ad anon: nec malū nec bonū. Oderat enim absalon anon eo qd uolasset thamar sorore suā. Factum est autē post t̄pus biēnij vt tonderent oues absalon in balazor que est iurta effraim. Et uocauit absalon omēs filios regis. uenitq; ad regē: et ait ad eum. Ecce tondent oues serui tui: ueniat oro rex cū seruis suis ad seruū suū. Dixitq; rex ad absalon. Noli fili mi: noli rogare vt ueniamus oēs et graueinus te. Cū autē cogeret eū et nolisset ire: benedixit ei. Et ait absalon ad dauid. Si nō uis uenire: ueniat obsecro nobiscum saltē anon frater meus. Dixitq; ad eū rex. Non est necesse ut uadat tecū. Eiegit itaq; absalon eum: et dimisit cum eo anon et vniuersos filios regis. Feceratq; absalon cōuuiuium quasi cōuuiuiū regis: p̄ceperat autē absalon pueris suis dicens. Obseruate cū tenuis lentus fuerit anon uino: et dixerō uobis. pcutite eum et interficite: nolite timere. Ego em sus qui p̄cipio uobis. Roboramini et estote uiri fortes. Fecerūt ergo pueri absalon aduersum amnon sicut p̄ceperat eis absalon. Surgētēsq; oēs filij regis ascenderūt singuli mulas suas: et fugerunt. Cūq; adhuc pgerent in itinere fama puenit ad dō dicēs. Percussit absalon oēs filios regis: et nō remansit ex eis saltem vnus. Surrexit itaq; rex dauid: et scidit uerba sua. et cecidit sup terrā. et oēs serui illius q̄ assistebant ei sciderūt uerba sua. Respōdēs autē ionadab filius semmaa fratris dauid: dixit. ne estimet dñs me rex qd ois pueri regis occisi sint. Amnon solus mortuus est. qm in odio erat positus ex die qua oppressit thamar sororem eius. Nūc ergo ne ponat dñs me rex sup cor suū uerbum istud: dicens. oēs filij regis occisi sunt. qm amnon solus mortuus est. Fugit autē absalon. Et eleuauit puer specularor: oculos suos et asperit. et ecce ppl̄s multus ueniebat p̄ter deuū ex latere mōtis. Dixit autē ionadab

i. Para. xx. b

B

B

E

Se. xxxiii. a

d. i. v. b

E

lib. reg. vi. b

F

s. i. b. c. i. i.

B

Ecc. xxx. d

ad regem. Ecce filii regis adsunt. iuxta verbum
serui tui: sic factum est. Cum cessasset loqui appa-
ruerunt et filii regis. Et intrantes leuauerunt
vocem suam et fleuerunt. Sed et rex et omnes serui eius
fleuerunt: ploratu magno nimis. Porro absalon
fugiens abiit. ad tholomai filium ammiur re-
gem gessur. Zurit ergo dauid filium suum am-
non multis diebus. Absalon autem cum fugis-
set et venisset in gessur. fuit ibi tribus annis. ces-
sauerunt rex dauid persequi absalon: eo quod conso-
latus esset super ammon interitum.

¶ De ioab et muliere thecuite. et pabo-
la eius ad dauid. de reuocatoe absalon. de ges-
sur in bierusalē quod facie regis non vidit tribus an-
nis. de pulchritudine absalon. de pondere ca-
pillorum eius. cc. ciclis. de segete ioab succisa. Io-
ab intrat ad regem rogans pro absalon. vocat ab-
salon et osculatur a rege.

¶ **I**ntelligens autem ioab filius saruie:
quod cor regis versum esset ad absalon
misit thecuam: et tulit inde mulierem
sapientem: dixitque ad eam. Zugere te si-
mula: et induere veste lugubri: et ne vngaris
oleo: ut sis quasi mulier tam plurimo tempore
lugens mortuum. Et ingredieris ad regem. et
loqueris ad eum sermones huiusmodi. Posu-
it autem ioab verba in ore eius. Itaque cum in-
gressa fuisset mulier thecuite ad regem cecidit
coram eo super terram et adorauit et dixit. Ser-
ua me rex. Et ait ad eam rex. Quid cause habes?
Que respondit. Heu mulier vidua ego sum. In-
fortunus est enim vir meus: et ancille tue erant duo
filii qui rixati sunt aduersum se in agro: nullus
que erat qui eos prohibere posset: et percussit al-
ter alterum et interfecit eum. Et ecce consurgens
vniuersa cognatio aduersum ancillam tuam: di-
xit. Trade eum qui percussit fratrem suum ut oc-
cidamus eum pro anima fratris sui quem in-
fecit. et delectamus beredem. et querunt extin-
guere scintillam meam que relicta est. ut non sup-
sit viro meo nomen et reliquie super terram: et ait
rex ad mulierem. Uade in domum tuam: et ego
iubebo pro te. Dixitque mulier thecuite ad regem.
In me domine mi rex sit iniquitas et in domo
patris mei. rex autem et thronus eius sit innocens.
Et ait rex. Qui contradixerit tibi: adduc eum ad
me. et ultra non addet ut tangeat te. Que ait. Re-
cordetur rex domini dei sui. ut non multiplicent pro-
ximi sanguinis ad vltiscendum. et neque interfici-
ant filium meum. Qui ait: vinit dominus. quia non caderet
capillis filii tui super terram. Dixit ergo mulier. Loquere
ancilla tua ad dominum meum regem pro te. Et ait. Lo-
quere. Dixitque mulier. Quare cogitasti huiusce-
modi rem contra populum dei: et locutus est rex pro te
istud ut peccet: et non reducat eiectionem suam. Omnis
morimur et quasi aqua dilabimur in terram que non
reuertuntur. Nec vult deus perire animam sed re-
tractat cogitantes ne penitent peccata que abiecta sunt. Nunc
igitur veni ut loquar ad dominum meum regem verbum bonum
pro te populo. Et dixit ancilla tua. Loquar ad regem. si
quo modo faciat rex pro te ancille sue. Et audiuit

rex ut liberaret ancillam suam de manu omnium qui
volebant de hereditate domini delere me et filium
meum simul. Dicat ergo ancilla tua ut fiat pro te
domini mei regis: sicut sacrificium. Sicut enim angelus
domini: sic est dominus meus rex: ut nec benedictione nec
maledictione moueatur. Unde et dominus deus tuus est res-
pondens. Et respondens rex dixit ad mulierem. Ne abscon-
das a me verbum quod te interrogo. Dixitque ei
mulier. Loquere domine mi rex. Et ait rex. Nihil
manus ioab tecum est in omnibus istis? Respondit mu-
lier: et ait. Per salutem anime tue domine mi rex nec ad
sinistram nec ad dexteram est et omnibus his que locutus
est dominus meus rex. Seruus enim tuus ioab ipse pre-
cepit mihi et ipse posuit in os ancille tue omnia verba
hec ut verterem figuram sermonis huius. Seruus enim
tuus ioab precepit istud. Tu autem domine mi rex sa-
piens es sicut habet sapientiam angelus dei ut in-
telligas omnia super terram. Et ait rex ad ioab. Ecce
placatus feci verbum tuum. Uade ergo et reuo-
ca puerum absalon. Et adiecit ioab super faciem suam
in terra adorauit. et benedixit regi. Et dixit io-
ab. Hodie intellexit seruus tuus: quia inueni gra-
tiam in oculis tuis domine mi rex. Fecisti enim sermo-
nem domine mi rex serui tui. Surrexit ergo ioab et
abiit in gessur. et adduxit absalon in bierusalē. Di-
xit autem rex. Reuertatur in domum suam: et faciem me-
am non videat. Reuersus est itaque absalon in do-
mum suam et faciem regis non vidit. Porro sicut ab-
salon vir non erat pulcher in omni israel. et deco-
rus nimis. A vestigio pedis usque ad verticem non
erat in eo vlla macula. Et quando tondebat cap-
illum: semel autem in anno tondebat. quia grauabat
eum cesaries: ponderabat capillos capitis sui du-
centis siclis pondere publico. Nati sunt autem
absalon filii tres et filia vna nomine thamar ele-
gantis forme. Mansitque absalon in bierusalē
duobus annis. et faciem regis non vidit. Misit itaque
rex ad ioab ut mitteret eum ad regem. Qui noluit
venire ad eum. Cumque secundo misisset et ille non
luisset venire ad eum. dixit frater suus. Scitis agrum
ioab iuxta agrum meum hunc messis hordei? Ite igitur
et succendite eum igni. Succenderunt ergo ser-
ui absalon segetem igni. Et venientes serui io-
ab scissis vestibus suis dixerunt. Succenderunt
serui absalon partem agrum igni. Surrexitque ioab
et venit ad absalon in domum eius et dixit. Quare
succenderunt frater tuus segetem meam igni? Et re-
spondit absalon ad ioab. Nisi ad te obsecras
ut venires ad me et mitteres te ad regem et dice-
res ei. Quare veni de gessur? Nihil mihi erat
ibi esse. Obsecro ergo ut videam faciem regis quod
si memor est iniquitatis mee: interficiat me. In-
gressus itaque ioab ad regem nunciauit ei omnia.
Uocatusque est absalon et intravit ad regem
et adorauit super faciem terre coram eo. Oscu-
latusque est rex absalon.

¶ De Absalon quomodo icurabat cor-
da viroꝝ post se volens regnare. de consuratio-
ne eius contra patrem. de fuga dauid. de ethai et
getheo qui transiit cum rege sadoch: et abia-
thar missis in bierusalē. De Abusi remisso ad ab-

absalon ut dissipet consilium achitofel. **XV**

A **S.** **I.** **I**gitur post hec fecit sibi absalon currus et equites et quinquaginta viros qui prederent eum. Et mane consurgens absalon stabat iuxta introitum porte in via: et omnem virum qui habebat negocium ut veniret ad regis iudicium: vocabat absalon ad se et dicebat. De qua ciuitate es tu? Qui respondens aiebat. Et vna tribu israel ego sum seruus tuus. Respondebatque ei absalon. Uidentur mihi homines tui boni et iusti: sed non est qui te audiat constitutus a rege. Dicebatque absalon. Quis me constituat iudicem super terram ut ad me veniant omnes qui habent negocium et iuste iudicentur? Et cum accederet ad eum homo ut saluaret illum extendebat manum suam: et apprehendens osculabatur eum. Faciebatque hoc omni israel venienti ad iudicium ut audiretur a rege: et sollicitabat corda virorum israel. Post quadraginta autem annos dixit absalon ad regem dauid. Uada et reddam vota mea que voui domino in hebron. Uouens enim vouit seruus tuus cum esset in gessur syrie dicens. Si reduxerit me dominus in hierusalem: sacrificabo domino. Dixitque ei rex dauid. Uade in pace. Et surrexit et abiit in hebron. Misit autem absalon exploratores in uniuersas tribus israel dicens. Statim ut audieritis clangorem buccine: dicite. Regnabit absalon in hebron. Porro cum absalon seruire ducere viri de hierusalem vocati. euntes simplici corde et eam penitus ignorantes. Accersiuit quoque absalon achitofel gilonitem consiliarium dauid de ciuitate sua gilolo. Cumque immolaret victimas facta est coniuratio valida. populusque concurrere agebat cum absalon. Venit igitur nuncius ad domum dicens. Toto corde uniuersus israel sequitur absalon. Et ait dauid seruis suis qui erant cum eo in hierusalem. Surgite. Fugiamus: neque enim erit nobis effugium a facie absalon. Festinate egredimini: ne forte venientes occupet nos: et impellat super nos ruinam: et percutiat ciuitatem in ore gladii. Dixeruntque serui regis ad eum. Quia quicumque precepit dominus noster rex libenter exequimur serui tui. Egressus est ergo rex et uniuersa domus eius pedibus suis. Et reliquit rex decem mulieres concubinas ad custodiendam domum. Egressusque rex et omnis israel pedibus suis stetit procul a domo: et uniuersi serui eius ambulabant iuxta eum: et legiones cerethi et felethi et omnes gethei pugnatores validi sexcenti viri qui secuti eum fuerant de geth pedites prederant regem. Dixit autem rex ad etbai getheum. Cur venis nobiscum? Respondit etbai. Cur euertere et habita cum rege. quia peregrinus es et egressus es de loco tuo. Meri uenisti: et hodie compelleris nobiscum egredi. Ego autem uadam quo iturus sum. Reuertere et reduc tecum fratres tuos: et dominus faciet tecum misericordiam et veritatem: quia ostendisti gratiam et fidelitatem. Et respondit etbai regi dicens. Uiuat dominus: et uiuat dominus meus rex: quoniam in quo loco fueris domine mihi rex siue in morte siue in uita: ibi erit seruus tuus. Et ait domus etbai. Ueni et transi. Et transiit etbai getheus: et rex et

omnes uiri qui cum eo erant. et reliqua multitudine. Quibus flebat uoce magna: et uniuersus populus transibat. Rex quoque transgredebatur torrentem cedron: et cinctus populus incedebat contra uiam oliue que respicit ad desertum. Uenit autem sadoch sacerdos et uniuerse leuite cum eo portantes arcam federis dei et deposuerunt arcam dei. Et ascendit abiatbar: donec expletus esset omnis populus qui egressus fuerat de ciuitate. Et dixit rex ad sadoch. Reporta arcam dei in urbem. Si inuenero gratiam in oculis domini. reducet me et ostendet mihi eam et tabernaculum suum: Si autem dixerit mihi: non places prelo sum: faciat quod bonum est coram se. Et dixit rex ad sadoch sacerdotem. Ouidens reuerrere in ciuitatem in pace. et achimaas filius tuus: et ionatham filius abiatbar duo filii uestri sint uobiscum. Ecce ego abscondar in caueis deserti: donec ueniat sermo a uobis indicans mihi. Reportauerunt ergo sadoch et abiatbar arcam dei in hierusalem et manserunt ibi. Porro dominus ascendebat cliuum oliuarum scandens et flens nudis pedibus incedens et operto capite. Sed et omnis populus qui erat cum eo operto capite ascendebat plorans. Nunciatum est autem domino quod achitofel esset in coniuratione cum absalon. Dixitque dominus. Infamia queso domini pro filio achitofel. Cumque ascenderet dauid summitatem montis in quo adoraturus erat dominum ecce occurrit ei chusi arachites scissaveste et terra pleno capite. Et dixit ei dauid. Si ueneris mecum: eris mihi oneri. si autem in ciuitatem reuertaris et dixeris absalon. seruus tuus sum rex. patere me uiuere sicut fui seruus patris tui. sic ero seruus tuus. dissipabis consilium achitofel. Habes autem tecum sadoch et abiatbar sacerdotes. et omne uerbum quodcumque audieris in domo regis indicabis sadoch et abiatbar sacerdotibus. Sunt enim cum eis duo filii eorum achimaas filius sadoch et ionatham filii abiatbar. et mittetis per eos ad me omne uerbum quod audieritis. Ueniente ergo chusi amico dauid in ciuitatem. absalon quoque ingressus est hierusalem et achitofel cum eo.

XVI **C**umque dauid transisset paululum montis verticem apparuit syba puer mispbiboseth in occursum eius cum duobus asinis qui onerati erant ducendis panibus. et ceterum alligaturis uiae passe. et septem massis palatarum: et duobus utribus uini. Et dixit rex sybe. Quid sibi uoluit hec? Respondit syba. Domine mihi rex asini domesticis regis ut sedeant et panes et palare ad uescendum pueris tuis. uinum autem ut bibat si quis defecerit in deserto. Et ait rex. Ubi est filius domini tui? Respondit syba regi. Remansit in hierusalem dicens. Hodie restituet mihi domus israel regnum patris mei. Et ait rex sybe. Tua sunt omnia que fuerunt mispbiboseth. Dixitque syba. Oro ut inueniam gra

s. r. iij. s.

B

E

D

E

1. r. iij. s.

tiam corā te dñe mī ree. Venit ergo rex dauid
 vsq; baburim. Et ecce egrediebatur inde vir de
 cognatione domus saul noie semei filius gera p
 cedebatq; egrediens et maledicebat. mittebat
 q; lapides cōtra dauid et cōtra vniuersos suos
 regis dauid. Omīs autē pplus et vniuersi bella
 tores a dextro et a sinistro latere regis incede
 bant. Ita autē loquebatur semei cū maledice
 ret regi. Egredere egredere vir sanguinum: et
 vir belial. Reddidit tibi dñs vniuersus sangui
 nem domus saul: qm̄ inuastisti regnum p eo. et
 dedit dñs regnū in manu absalon filij tui. et ec
 ce p̄munt te mala tua: qm̄ vir sanguinū es. Di
 xit autē abisai filius saruie regi. Quare maledi
 cit canis hic moriturus dño meo regi? Uadam
 et amputabo caput eius. Et ait rex. Quid mihi
 et vobis est filij saruie? Dimittite eū vt maledi
 cat. Dñs em̄ p̄cepit eivt malediceret dauid. Et
 si quis est qui audeat dicere quare sic fecerit?
 Et ait rex abisai et vniuersis seruis suis. Ecce
 filius meus q̄ egressus est de utero meo q̄rit a
 nimam meā: q̄tomagis hic filius gemini ma
 ledicet mihi? Dimittite eū vt maledicat iuxta
 p̄ceptum dñi: si forte respiciat dñs afflictionē
 meam: et reddat mihi dñs bonū p maledictio
 ne bachodierna die. Ambulabat itaq; dō et so
 cū eius p viam cū eo. Semei autē p fugū mon
 tis ex latere cōtra illū gradiebatur maledicēs
 et mirtens lapides aduersum eū terrāq; spar
 gens. Venit itaq; rex dauid et vniuersus popu
 lus cū eo lassus et refocillati sunt ibi. Absalon
 autē et oīs populus eius ingressi sunt hierusa
 lem: sed et achitofel cū eo. Cū autē venisset chusi
 archites amicus dauid ad absalon: locutus ē
 ad eum. Salue rex. salue rex. Ad quē absalon.
 Hec est inquit gratia tua ad amicū tuū? Qua
 re nō iuisti cū amico tuo? Respōditq; chusi ad
 absalon. Nequaquā: q̄ illius ero quez elegit do
 minus: et oīs hic populus et vniuersus israel: et
 cū eo manebo. Sed vt et hoc inferam cui ego
 seruiturus sum. Nōne filio regis? Sicut parū
 patri tuo: ita parebo et tibi. Dixit autē absalon.
 ad achitofel. Inite consiliū qd̄ agere debea
 mus. Et ait achitofel ad absalon. Ingredere
 ad concubinas patris tui quas dimisit ad cus
 todiendam domū. vt cū audierit omīs israel
 q̄ fedaueris patrē tuū. roboentur tecū manū
 eorum. Tetenderunt ergo absalon tabernacu
 lum in solario. ingressusq; est ad cōcubinas pa
 tris sui corā vniuerso israel. Consiliū autē achit
 ofel quod dabat in dieb; illis: quasi si quis cō
 suleret deū. Sic erat omne cōsiliū achitofel. et
 cū esset cum dauid: et cum esset cum absalon.

¶ L. S. De consilio achitofel dissipato p consi
 lium chusi. de ionatbe et achimaas qui retule
 runt consiliū ad dauid: et qualiter descende
 runt ad puteū. de suspēdio Achitofel. De ama
 sa constituto p iacob ab absalon. De viris offe
 rentibus munera. Dauid ne pplus fame vel si
 ti periclitetur.

¶ La. XVII

¶ Dicit ergo achitofel ad absalon. Ele
 gam mihi duodecim milia viros: et cō
 surgens persequar dauid hac nocte:
 et irruens sup eū quippe q̄ lassus est et
 solutis manibus: percitias eū? Cūq; fugerit om
 nis pplus q̄ cū eo est. percitiam reges desolatus
 et reducam vniuersum pplm̄ quō vn; hō reuer
 ti solet. Unum em̄ virū tu queris: et oīs pplus
 erit in pace. Placuitq; sermo eius absalō et cū
 ctis maioribus natu israel. Ait autē absalon.
 Uocate chusi arachitem: et audiamus quid etiā
 ipse dicat. Cūq; etiam venisset chusi ad absalō
 ait absalon ad eum. Huīscemodi sermonē lo
 cutus est achitofel. Facere debemus: an nō?
 qd̄ das cōsiliū? Et dixit chusi ab absalon. Nō
 est bonū cōsiliū qd̄ dedit achitofel ac vice. Et
 rursus intulit chusi. Tu nosti patrē tuū et viros
 qui cū eo sunt esse fortissimos et amaro animo
 veluti si visa raptis catulis in saltu seuiat.
 Sed et pater tuus vir bellator est. nec moras
 bitur cū p̄plo. Forsitā nūc latitat in foueis aut in
 vno quo voluerit loco. et cū ceciderit vn; quili
 bet in p̄ncipio: audiet quicūq; audierit: et dicet
 Facta est plaga in populo qui sequebatur absa
 lon. Et fortissimus q̄sq; cuius cor est quasi leo
 nis. pauore soluetur. Scit em̄ oīs pplus israel
 fortē esse patrē tuū: et robustos oēs q̄ cū eo sūt.
 Sed hoc mihi videt rectū esse cōsiliū. Congre
 ges ad reuēuersus p̄pls israel a dan. vsq; ber
 sabee quasi arena maris innumerabilis. et tu
 eris in medio eorū et irruemus sup eum in quo
 cuiq; loco inuentus fuerit. et operiemus euz si
 cut cadere solet ros sup terrā. nō relinquem;
 de viris qui cū eo sunt: nec vnū quidē. q̄ si vn;
 bem aliquē fuerit ingressus: circūdabit oīs is
 rael ciuitati illi funes. et trabem; eā in torrētē
 vt nō repiatur nec calcul; quidē et ea. Dixitq;
 absalō et oēs viri israel. Meli; est cōsiliū chusi
 archite cōsilio achitofel. Dñi autē nutu dissipa
 tum est cōsiliū achitofel vtile: vt induceret dñs
 sup absalon malum. Et ait chusi sadoch et abia
 thar sacerdotib;. Hoc et hoc mō cōsiliū dedit
 achitofel absalon et senioribus israel. et ego tale
 et tale dedi cōsiliū. Nūc q̄ mittite cito et nū
 ciate dō dicētes. Ne moreris nocte hac in cam
 pestrib; deserti: s; absq; dilatiōe transgredere:
 ne forte absorbeat rex: et oīs p̄pls q̄ cū eo est.
 Ionathas at et achimaas stabāt iuxta fontē ro
 gel. Abiit ancilla et nūciauit eis. et illi p̄fecti sūt
 vt referrēt ad regē dō nūciū. Non em̄ poterāt
 videri aut introire ciuitatē vidit aut eos qd̄az
 puer: et indicauit absalon. Illi vō cōcūto gradu
 ingressi sunt domū cuiusdā viri in baburi q̄ ha
 bebat puteū in vestibulo suo: et descēderūt in eū.
 Tulit at mlt; et expādīt velamē sup os putei q̄si
 ficcās ptisanas: et sic latuit res. Cūq; venissent
 fūi absalō in domū ad mulierē dixerūt. Ubi ach
 imaas et ionathas? Et rēdit eis mlt;. Trāse
 rūt festināt gustata paululū aq;. At hi q̄ q̄rebāt
 cū nō repissent. reuersi sūt in hierlm̄. Cūq; abis
 sent. ascēderūt illi de puteo: et p̄gentes nūcia

H

B

L

S. CV. S

D

E

uerunt regi dauid: et dixerunt. Surgite et transi-
te cito flumini: quasi butuscemodi dedit consilium
contra vos achitofel. Surrexit ergo dō et oīs
populus qui cū eo erat: et transferūt iordanem
donec diluisceret ahiq̄ denudaret verbum. et
nec vnus quidē residuus fuit q̄ nō transiret flu-
miū. Porro achitofel videns q̄ nō fuisset factū
cōsiliū suū: strauit asinū suū: surrexitq̄ et ab-
iit in domū suā et in ciuitatē suā. et disposita do-
mo sua suspensio interiit. et sepultus est in se-
pulchro patris sui. Dauid autē venit in castra et
absalon transiit iordanē: ipse et oēs viri israel
cū eo. Amasam vero cōstituit absalon p̄ ioab
sup̄ exercitū. Amasa autem erat filius viri q̄ vo-
cabatur ietbra de biezreli qui ingressus ē ad a-
bigail filiā naas sororē saruise que fuit mar̄ io-
ab. Et castrametatus est israel cū absalon i ter-
ra galaad. Eūq̄ venissz dō in castra: sobi filius
naas de rabbath filioz amō et machir filius a-
mibel de lodabar. et berzellai galaadites de ro-
geli obtulerūt ei stratoia et tapetia et vasa fi-
ctilia. frumētū et bordeū et farinā et polētā et fa-
bā et lentē et fritū oleo cicer et mel: et butyrum
oues et pingues vitulos. dederūtq̄ dauid et po-
pulo qui cum eo erat advescēdū. Suspicati em̄
sunt pplm̄ fame et siti fatigari in deserto.

¶ De cōmissione p̄lii exercit⁹ dō et absa-
lon in quercu pēdente interfecto. de achimaas
et chusi q̄ nunciauerūt dauid exitū p̄lii. de pla-
ctu dauid super absalon.

¶ **I**tem dō populo suo: cōsti-
tuit super eos tribunos et cēturiones
et dedit populi tertiā partē sub manu io-
ab. et tertiā partē sub manu abisai fi-
lie saruise fratris ioab: et tertiā partē sub manu
etbai: qui erat de geth. Dixitq̄ rex ad populum
Egrediar et ego vobiscū. Et rēdit ppl̄s. Nō eri-
bis. Siue em̄ fugerim⁹ nō magnope ad eos de-
nobis p̄rinebit: siue media pars ceciderit e no-
bis nō satis curabūt. q̄ tu vnus solus p̄ decem
milib⁹ putaris. Meli⁹ ē igit̄ vt sis nobis in vr-
be p̄sidio. Ad quos rex ait. Qd̄ vobis videt̄ re-
ctū hoc faciā. Stetit ergo rex iuxta portam. E-
grediebaturq̄ ppl̄s p̄ turmas suas cētēni et mil-
leni. Et p̄cepit rex ioab et abisai et etbai: dicens
Seruate mibi puerū absalō. Et om̄is ppl̄s au-
diebat p̄cipiētē regē cūctis p̄ncipibus p̄ absa-
lon. Itaq̄ egressus ē populus in cāpū cōtra
israel: et factū est p̄liū in saltu effraiz. Et cesus
ē ibi ppl̄s israel ab exercitū dō. factaq̄ est pla-
ga magna in die illa viginti milia. Fuit autē
ibi p̄liū dispersus super faciē om̄is terre. et mil-
toplures erant quos saltus p̄sumperat de po-
pulo q̄ b̄i quos vorauerat gladius in die illa.
Accidit autē vt occurreret absalon seruis da-
uid: sedens mulo. Eūq̄ ingressus fuisset mul⁹
subter condensam quercū et magnam. adbesit
caput eius quercui: et illo suspensio inter celus
et terram nullus cui infederat pertransiuit.
Uisit autē b̄ q̄sp̄iā. et nunciavit ioab: dicens. Uisit
absalon pendere de quercu. Et ait ioab viro q̄

nunciauerat ei. Si vidisti: quare non cōfodisti
eum cum terra et ego dedissem tibi decem ar-
genti sidos. et vnū baltbeū: Qui dicit ad ioab.
Si appenderes in manibus meis mille argē-
teos: neq̄q̄ mitterem manū meā in filium re-
gis. Audientibus enim nobis p̄cepit rex tibi
et abisai et etbai: dicens. Custodite mibi puerū
absalon. Sed et si fecissem cōtra aiām meam
audacter: neq̄q̄ hoc regem latere potuisset: et
tu stares et aduerso. Et ait ioab. Non sicut tu
vis: sed aggrediar eus corā te. Tulit ergo ioab
tres lanceas in manu sua: et infixit eas in cor-
de absalon. Eūq̄ adhuc palpitarēt berens in
quercu. cucurrerunt decē iuuenes armigeri io-
ab: et percipientes interfecerūt eum. Cecidit au-
tem ioab buccina et retinuit populū ne p̄seque-
retur fugientē israel. volēs p̄cere multitudinē.
Et tulerunt absalon et p̄cecerunt eū in saltu in
foueam gradē: et comportauerūt super eū acer-
uum lapidū magnū nimis. Om̄is autē israel fu-
git in tabernacula sua. Porro absalon crederat
sibi cum adhuc viueret titulū qui est in valle re-
gis. Dixerat em̄. Non habeo filium: et hoc erit
monimentū noīs mei. vocauitq̄ titulū nomis-
ni suo. et appellatur manus absalon vsq̄ ad hāc
diem. Achimaas autē filius sadoch: ait. Currā
et nunciabo regi. quia iudicium fecerit ei deus
de manu inimicorū ei⁹. Ad quē ioab dixit. Nō
eris nuncius in hac die: sed nunciabis in alia.
Hodie nolo te nūciare. Filius em̄ regis ē mor-
tuus. Et ait ioab chusi. Uade et nuncia regi q̄
vidisti. Adorauit chusi ioab: et cucurrit. Rursus
autē achimaas filius sadoch dixit ad ioab. Quid
impedit si etiam ego curro post chusi. Dixitq̄
ei ioab. Quid vis currere fili mi? Veni huc. Nō
eris boni nūcij baiulus. Qui rēdit. Quid enis
si cucurrero? Et ait ei. Currere ergo as-
chimaas per viā cōpendij transiuit chusi. Da-
uid autē sedebat inter duas portas. Specula-
tor vero qui erat in fastigio porte super murū
elenans oculos vidit boiem currentē solū: et et
clamans indicauit regi. Dixitq̄ rex. Si solus
est: bonus est nunci⁹ in ore eius. Properate autē
illo et accedente ppl̄s: vidit speculator boies
alterū currentē: et vociferās in culmine ait. Ap-
paret mibi alter hō currens solus. Dixitq̄ rex.
Et iste bon⁹ est nunci⁹. Speculator autē cōtem-
plo: ait cursum poris quasi cursum achimaas
filij sadoch. Et ait rex. Vir bonus est: et nunciū
portans bonū venit. Clamans autē achimaas
dixit ad regē. Valde rex. Et adorans regē cor-
ram eo p̄nus in terrā: ait. Benedictus dñs de⁹
tuus q̄ cōclusit boies qui leuauerūt man⁹ suas
cōtra dñm meū regē. Et ait rex. Est ne pat̄ pu-
ero absalō. Dixitq̄ achimaas. Uidi tumultum
magnū cū mitteret ioab seruus tuus o rex me
seruū: nescio aliud. Ad quē rex: trāsi ait. et sta h.
Eūq̄ ille trāsisset et staret: apparuit chusi. Et ve-
niens: ait. Bonū apporto nunciū dñe mi rex. In-
dicauit em̄ p̄ te dñs hodie de manu oīm q̄ sur-
reuerūt p̄ te. Dixit autē rex ad chusi. Est ne pat̄

1. xl. d.

1. co.

1. xl. d.

1. co.

1. co.

1. co.

1. xl. d.

1. co.

1. co.

1. co.

1. co.

puero absalon? Qui respondens chusi. fiant inquit sicut puer inimici dñi mei regis. et uniuersi q̄ surgunt aduersus eum in malum. Et tristatus itaq̄ rex: ascendit cenaculum porte et fleuit. Et sic loq̄batur vadens. Fili mi absalon absalon fili mi. Quis mihi tribuat vt ego moriar pro te? absalon fili mi. fili mi absalon.

C. L. B. De verbis q̄ locutus est ioab ad dauid cū lugeret absalon interfecto: rex in porta isrl̄ p̄siliatus est vt reduceret regem de mandato regis ad principes iuda et ad amasa. de semei q̄ venit postea ad regem penitentiam ductus: q̄ maledixerat ei. de miphiboseth q̄ diuidat possessionē cū syba seruo. de bersallay galladites. de p̄tentiōe israhel et iuda p̄ dō. **C. XIX**

Nunciatum ē autē ioab q̄ rex fleret et lugeret filiū suū et versa est victoria in luctum in die illa oī populo. Audiuit em̄ populus in die illa dīcī dolet rex super filio suo. Et declinauit populus i die illa ingredi ciuitatem quō declinare solet populus p̄sus et fugiēs de plio. Porro rex opuit caput suū et clamabat voce magna. Fili mi absalō absalon fili mi. Ingressus ergo ioab ad regem in domum dixit. Confudisti hodie vultus oīm seruoꝝ tuoz qui saluā fecerūt aiām tuam: et animam filioꝝ tuozum et filiarum tuarum: et animas vxozū tuarū: et animam concubinarum tuarum. Diligis odientes te: et odio habes diligentes te. Et ostendisti hodie: quia non curas de ducibus tuis et de seruis tuis. et vere cognouī modo: quia si absalon viueret et om̄s nos occubuissemus: tunc placeret tibi. Nunc igitur surge et procede: et alloquens satisfac seruis tuis. Iuro enim tibi per dñm q̄ si non erieris. ne vnus q̄dem remansurus sit tecum nocte hac. et peius erit hoc tibi q̄ oīa mala q̄ venerunt super te ab adolescentia tua vsq̄ in p̄s. Surrexit ergo rex et sedit in porta. Et oī populo nūciatū est q̄ rex sederet in porta. Venitq̄ vniuersa multitudo coraz rege. israhel autē fugit in tabernacula sua. Quis quoq̄ populus certabat in cūctis tribubus israhel: dicens rex liberauit nos de manu inimicoꝝ nostrozum. ip̄e saluauit nos de manu philistinozum: et nūc fugit de terra. p̄pter absalon. Absalō autē que vnimur super nos: mortuū ē in bello. Usq̄q̄ filetis: et nō reducitis regē. Et p̄siliū totius israhel venit ad regē. rex vero dauid misit ad sadoch et abiatbar sacerdotes dīcēs. Loqm̄ ad maiores natu iuda dīcētes. Cur venitis nouissimī ad reducēdū regē in domū suaz? Sermo autē oīs israhel puenerat ad regē in domo ei⁹ q̄ dixerat rex. Hec dicetis ad pplm̄. Fratres mei vos. os meū et caro mea vos. Quare nouissimī reducitis regē. Et amase dīcite. Nōne os meū est et caro mea. Hec faciat mihi de⁹ et hec addat si nō magister militie fueris corā me oī tpe p̄ ioab. Et i dīcauit cor oīm virozū iuda q̄si viri vni⁹. Miseritq̄ ad regē dīcētes Reuertere tu et om̄s serui tui. Et reuersus ē rex. Et venit vsq̄

iordanē. Et om̄s iudauent vsq̄ in galgala. vt occurreret regi et traduceret eū iordanē. Festi nauit autē semei fili⁹ gera fili⁹ gemini de baburim: et descēdit cū viris iuda in occursum regis dauid cū mille viris de beniamin: et siba puer de domo saul et quidecī filij ei⁹ ac viginti serui erant cum eo. et irrumpentes iordanē ante regē transierūt vada vt traducerēt domū regis et facerēt furta iussione eius. Semei autē autes fili⁹ gera prostrat⁹ corā rege cū iam transisset iordanē dixit ad eū. Ne reputes mihi dñe mi iū q̄tatē. neq̄ memineris iniuriarū seruī tui i die qua egressus es dñe mi rex de bierlm̄: neq̄ pones rex in corde tuo. Agnosco em̄ seru⁹ tu⁹ peccatū meū et idcirco hodie p̄m̄ veni de oī domo ioseph. descenditq̄ in occursum dñi mei regis israhelens vero abisai filius saruie dicit. Numquid pro bis verbis nō occides semei qui maledixit christo dñi. Et ait dō. Quid mihi et vobis fili⁹ saruie. Cur efficit mihi hodie i sathā Ergo ne hodie interficiet vir in isrl̄. An ignoro hodie me factū regē super isrl̄. Et ait rex semei. Nō morieris. Iurauitq̄ ei. Miphiboseth q̄ filius saul descēdit in occursum regis illotis pedibus et intōsa barba vestesq̄ suas nō lauerat a die qua egressus fuerat rex vsq̄ ad diē reuersionis eius i pace. Cūq̄ occurrisset regi. dixit ei rex. Quare nō venisti mecū miphiboseth Et rñdēs ait. Dñe mi rex su⁹ meus cōtempnit me. Dixitq̄ ei. Ego famul⁹ tuus vt sterneret mihi afinū: et descendēs abire cum rege claudus ei sū seruus tuus. Insuper et accusauit me seruū tuū ad te dominū meū regem. Tu autem dñe mi rex sicut angelus dei es. fac qd placitum ē tibi. Nec enim fuit domus patris mei nisi mortis obnoxia dño meo regi. tu autē posuisti me seruu⁹ tuū inter p̄uicias mēse tue. Quid ergo habeo iuste q̄rele. aut qd possū vltra vociferari ad regē. Ait ergo ei rex. Quid vltra loqueris? Fita est qd locut⁹ sum. Tu et siba diuidite possessiones. israhel dicitq̄ miphiboseth regi. Etia cū cta accipiat postq̄ reuersus est domin⁹ meus rex pacifice i domū suam. Bersallayq̄ galladites sener valde descēdēs de rogelim traduxit regē iordanē paratus etiā vltra fluiū. p̄seq̄ eū Erat at bersallay galaadites sener valde. Octogenari⁹: et ip̄e p̄buit alimēta regi cū moraret i castris. Fuit q̄ppe vir diues nimis. Dixit itaq̄ rex ad Bersallay. Veni mecū vt requiescas securus i bierlm̄. Et ait bersallay ad regē. Quod sūt dies annoꝝ vite mee vt ascēdā cū rege i bierlm̄ Octogenari⁹ sum hodie. Nūqd vident sēsus mei ad discernēdū suaue aut amarum. aut delectare pōt seruū tuū cibus aut potus vel audire possū vltra vocē cātoꝝum atq̄ cantatricū Quare seruus tu⁹ sit onerī dño meo regi? Paululū p̄cedā famulus tu⁹ ab iordane tecū. Nō v̄digeo bacviciitudine: sed obsecro vt reuertar seruus tu⁹ et moriar i ciuitate mea: et sepelrar furta sepulcrum patris mei et matris mee. Est autē seruus tu⁹ chamaa: ip̄se vadat tecū domie

ii. Reg. ij. b

D

s. cv. b

s. cv. b

E

s. cv. i.

s. cxv. d

Ben. cxv. b

hest. xv. d

s. ix. b

ii. Reg. ij. b

S

B miteret et fac ei quicquid bonum tibi videbitur. Dixit itaque ei rex. Ne cum transeat chamaa: et ego faciam ei quicquid tibi placuerit. et omne quod petieris a me impletrabis. Cumque transisset uniuersus populus et rex iordanem restituit: et osculatus est rex berzellai et beniamin dicit ei. et ille reuersus est in locum suum. Transiit ergo rex ad galgalam et chamaa cum eo. Quis autem populus iuda tradiderat regem: et media terra pars affuerat de populo israel. Itaque omnes viri israel concurrentes ad regem dixerunt ei. Quare te furati sunt fratres nostri viri iuda et tradiderunt regem et domum eius iordanem: omnesque viros dauid cum eo? Et respondit ois vir iuda ad viros israel. Quia mihi prior est rex. Cur frasceris super hac re? Numquid comedimus aliquid ex rege. aut munera nobis data sunt. Et respondit vir israel ad viros iuda et ait. Decem precibus maior ego sum apud regem magisque ad me pertinet deus quam ad te. Cur fecisti mihi iniuriam: et non mihi nunciatum est priori ut reducerem regem meum? Duri autem responderunt viri iuda viris israel.

C. S. De separatoe israel ad dauid per siba filium bochi: de morte amase per ioab. de sapiente muliere ierabella. de capite sybe ad ioab misso per murum. de noibus eorum qui erant in officijs. XX

A cidit quod ut sibi esset vir belial nomine siba filius bochi vir gemine. et cecinit buccina et ait. Non est nobis pars in dauid neque hereditas in filio isai. Reuertere in tabernacula tua israel. Et separat est ois israel ad dauid. secutusque est siba filium bochi. Viri autem iuda adhaeserunt regi suo a iordane usque hierusalem. Eumque venisset rex in domum suam in bierusalem. Eumque venisset rex in domum suam in bierusalem tulit decem mulieres concubinas quas dereliquerat ad custodiendam domum et tradidit eas in custodia alimeta eis prebent. Et non est ingressus ad eas: sed erant clausae usque in diem mortis sue inuiduitate viuentes. Dixit autem rex amase. Conuoca mihi omnes viros iuda in diem tertium: et tu adesto presens. Habuit ergo amasa ut conuocaret iudam et moratur est extra palatium quod ei constituerat rex. Hinc autem dauid ad abisai. Nunc magis afficitur est nos siba filius bochi quam absalon. Tolle ergo fruos domini tui et persequere eum ne forte inueniat ciuitates munitas: et effugiat nos. Egressi sunt ergo cum eo viri ioab cerethi quod et felethi. et omnes robusti exierunt de bierusalem ad persequendum siba filium bochi. Eumque illi essent iuxta lapidem grande qui est in gabaon. amasayentes occurrunt eis. Porro ioab vestitus erat tunica stricta ad mensuram habitus sui: et desuper accinctus gladio dependente usque ad ilia in vagina: qui fabricatus leui motu egredi poterat et percutere. Dixit itaque ioab ad amasam. Salue mi frater. Et tenuit manu dextera mentum amase quasi osculans eum. Porro amasa non obseruauit gladium quem habebat ioab. Qui percussit eum in latere et effudit intestina eius in terram: et mortuus est: nec super vulnus apposuit. Ioab autem et abisai frater eius persecuti sunt siba filium bochi. Interea quidam viri cum stetit iuxta cadaver amase de socijs ioab dixerunt. Ecce qui esse voluit per ioab comes dauid.

Amasa autem dispersus sanguine iacebat in media via. Vidit hoc quidam vir qui subsisteret ois populus ad videndum eum et amouit amasam de via in agrum opuitque eum vestimento ne subsisteret transeuntes propter eum. Amoto ergo illo de via transibat ois vir sequens ioab ad persequendum siba filium bochi. Porro ille transierat per omnes tribus israel usque in abelam et in bethmacha. omnesque viri electi congregati fugerant ad eum. Uenerunt itaque et oppugabant eum in abela et in bethmacha: et circumdederunt munitionibus ciuitatem et obsessa est urbs. Quis autem turba que erat cum ioab moliebatur destruere muros. Et exclamauit mulier sapiens de ciuitate. Audite: audite dicite ioab. appropinquat huc et loquar tecum. Qui cum accessisset ad eam ait illi. Tu es ioab? Et ille respondit: ego. Ad quem sic locuta est. Audi sermones ancille tue. Qui respondit. audio. Rursusque illa. Primum inquit dicebat in veteri proverbio. Qui interrogat interroget in abela: et sic proficiebat. Nonne ego sum qui respondeo veritatem in israel. et tu quis subuertere ciuitatem et euerte re matrem in israel. Quare precipitas hereditatem domini. Respondensque ioab: ait. Absit. absit hoc a me: non precipito neque demolior. Non se sic habet res. Sed homo de monte effraim siba filius bochi cognouit leuauit manum suam contra regem dauid. Tradite illum solum et recedem a ciuitate. Et ait mulier ad ioab. Ecce caput eius mittet ad te per murum. Ingressa est ergo ad omnem populum: et locuta est eis sapienter. Qui abscisus caput sibe filij bochi peremerunt ad ioab. Et ille cecinit tuba et recesserunt ab urbe vnusquisque in tabernaculo sua. Ioab autem reuersus est bierusalem ad regem. Fuit ergo ioab super omnem exercitum israel banaias autem filius ioiade super cerethios et felethios aduersaria vero super tributa. Porro iosaphat filius abielud a comentarijs. Siba autem scriba. sadoch vero abiatbar sacerdotes: biram autem biraites res erat sacerdos dauid.

C. S. De fame triu annorum propagationis. de septem viris de genere saul crucifixis. de respba concubina saul. de sepultura ossium saulis et ionathe de bellis quattuor dauid contra philisteos. XXI

A cta est quod fames in diebus dauid tribus annis iugiter. Et consuluit dauid oculum domini. dixitque dominus. Propter saul et domum eius sanguinem. quia occidit gabaonitas. Vocatis ergo gabaonitis rex: dixit ad eos. Porro gabaonites non erant de filijs israel. sed reliquie amorreorum. Filij quippe israel iurauerant eis: et voluit saul percutere eos zelo quasi pro filijs israel et iuda. Dixit ergo dauid ad gabaonitas. Quid faciam vobis: et quod erit vestri placulus ut benedicatis hereditati domini. Dixeruntque ei gabaonites. Non est nobis super argento et auro questio: sed contra saul et contra domum eius neque volumus ut interficiatur homo de israel. Ad quos rex ait. Quid ergo vultis ut faciam vobis? Qui dixerunt regi. Virum qui attriuit nos et oppressit iniue. ita delere debemus ut nec vnus quidem residuus sit de stirpe eius in

3. xvi. c

11. Reg. 11. a

1. Re. xvij. a

1. 2. xvij. a

1. Para. xx. c

1. 2. xvij. a

cunctis finibus israel. Dentur nobis septemviri de filiis eius ut crucifigamus eos domino: in gabaa saul quondam electi domini. Et ait rex. Ego dabo. Pepercit rex misphiboserb filio ionathe filij saul propter iusiurandum quod fuit inter dauid et ionatham filium saul. Tulit itaque rex duos filios respba filie abia. quos peperit saul armoni et misphiboserb et quosque filios michol filie saul quos genuerat badrieli: filio berzellai qui fuit demolatbi: et dedit eos in manus gabonitarum qui crucifixerunt eos in monte coraz dffio. Et ceciderunt hi septem simul occisi in diebus messis prime incipiente messione bordei. Tollens autem respba filia abia cilicium substravit sibi supra petram ab initio messis donec stilaret aqua super eos de celo: et non dimisit aues lacerare eos per diem neque bestias per noctem. Et nunciata sunt dauid quod fecerat respba filia abia concubina saul. Et abiit dauid et tulit ossa saul et ossa ionathe filij eius a viris iabes galaad qui furati fuerant ea de platea bethsan in qua suspenderat eos philistinim: cum interfecisset saul in gelboe. et asportavit inde ossa saul et ossa ionathe filij eius et colligentes ossa eorum qui affixi fuerant. sepelierunt ea cum ossibus saul et ionathe filij eius in terra beniamin in latere in sepulchro patris eius. Feceruntque omnia que preceperat rex et repropitiatus est deus terre post bec. Factum est autem rursus plium philistinorum aduersum israhel: et descendit dauid et serui eius cum eo et pugnabant contra philistinim. Deficiente autem dauid ielbidenob: qui fuit de genere arafa cuius ferrum haste trecentas uncias appendebat et accinctus erat ense nouo nisus est: percutere dauid: presidioque ei fuit abisai filius sarute: et percussus philisteum interfecit. Tunc irauerunt viri dauid: dicentes. Jam non egredieris nobiscum in bellum ne extinguas lucernam israel. Secundum quoque fuit bellum in gob contra philisteos. Tunc percussit sobochai de ysathbi: zaph de stirpe arafa de genere gigantum. Tertium quoque fuit bellum in gob contra philisteos in quo percussit adeodatus filius salt polymitari bethleemites goliadgerbeum cuius hastile haste erat quasi licitorium texentium. Quartum bellum: fuit in geth in quo vir fuit excelsus qui senos in manibus pedibusque habebat digitos id est viginti quattuor: et erat de origine arafa. et blasphemauit israel. Percussit autem eum ionathas filius sammaa fratris dauid. Hi quattuor nati sunt de arafa in geth. et ceciderunt in manu dauid et seruorum eius.

¶ **S.** Verba carminis dauid domino pro liberatione ab omnibus inimicis suis.

Capitulum.

XXII

Locutus est autem dauid dominum verba carminis huius: in die qua liberavit eum dominus de manu omnium inimicorum suorum et de manu saul. Et ait dominus petra mea et robur meum et saluator meus. Dominus fortis meus. Scutum meum et cor

meum salutis mee: eleuato: mens: et refugium meum et saluator meus. de iniquitate liberabis me. Quod dabile inuocabo dominum. et ab inimicis meis saluus ero. Quia circumdederunt me contritiones mortis: torrentes belial terruerunt me. Funes inferni circumdederunt me: preueniunt me laquei mortis. In tribulatione mea inuocabo dominum: et ad deum meum clamabo. Et exaudiet de templo sancto suo vocem meam. et clamor meus veniet ad aures eius. Quia mota est et commouit terra fundamenta motum percussa sunt et commoquassata quoniam iratus est eis. Ascendit fumus de naribus eius. et ignis de ore eius volauit: carbones succensi sunt ab eo. Et inclinavit celos et descendit: et caligo sub pedibus eius. Et ascendit super cherubin et volauit. et lapsus est super penas venti. Posuit tenebras in circuitu suo latibulum cribras aquas de nubibus celorum. Pre fulgore in conspectu eius nubes succensi sunt carbones ignis. Tonabit de celo dominus: et excelsus dabit vocem suam. Misit sagittas suas et dissipauit eos. fulgura et consumpsit eos. Et apparuerunt effusionis maris. et reuelata sunt fundamenta orbis ab increpatione domini. ab inspiratione spiritus furoris eius. Misit de delo et assumpsit me. et traxit me de aquis multis. Liberauit me ab inimico meo potentissimo et ab his qui oderant me. quoniam robustiores me erant: preuenit me in die afflictionis mee: et factus est dominus firmamentum meum. Et eduxit me in latitudinem: liberauit me: quia complacui ei. Retribuet mihi dominus secundum iustitiam meam: et secundum mundiciam manuum mearum reddet mihi. Quia custodiui vias domini. et non egi impie a deo meo. Omnia enim iudicia eius in conspectu meo. et precepta eius non amouit a me. Et ero perfectus coram eo. et custodiam me ab iniquitate mea. Et restituet mihi dominus secundum iustitiam meam. et secundum mundiciam manuum mearum in conspectu oculorum suorum. Tu sancto sanctus eris: et cum robusto perfectus. Et cum electo electus eris et cum puero puertus. Et populum pauperum saluum facies oculisque tuis excelsos humiliabis. Quia tu lucerna mea domine: et tu domine illumina bis tenebras meas. In te enim curram accituf. in deo meo transilia murum. Deum immaculata via eius eloquium domini igne exarniatum scutum est omnis spantium in se. Quis est deus propter dominum: et quis deus fortis propter deum nostrum. Deus qui accirit me fortitudine et complanauit perfectam viam meam. Et equas pedes meos ceruis: et super excelsa mea statuens me. Doces manus meas ad plium. et compones quasi arcum creum brachia mea. Dedisti mihi clypeum salutis tue: et mansuetudo mea multiplicauit me. Dilatabis gressus meos subter me et non deficiet talis mei. Persequeris inimicos meos et proteram et non conuertar donec consumam eos. Consumam eos et confringas ut non insurgant. cadent sub pedibus meis. Accinxisti me fortitudine ad prelium incuruasti resistentes mihi subter me. Inimicos meos dedisti mihi dorsum odientes me. et dispada eos. Clamabunt et non erit qui saluet ad dominum et non exaudiet eos

Ps. cvii.

D

L

Ps. cvii.

Ps. cvii. et
Ps. cxliij.

Ps. cvii.

D

Delebo eos vt puluerē terre. q̄si lutū platearū
cōtinuā eos atq; p̄fringam. Saluabis me a
p̄traditionibus populi mei. custodies me in
caput gētū. Populus quē ignoro seruet mibi.
filij alieni resistēt mibi. auditu auris obedient
mibi. Filij alieni defluerūt: et p̄trabent in an
gustijs suis. Uiuat dñs et benedictus ds meus
et exaltabitur deus fortis salutis mee. Deus q̄
das vindictas mibi et deiscis populos sub me
Qui educis me ab inimicis meis. et a resisten
tib; mibi eleuas me: a viro iniq; liberabis me.
Propterea p̄fitebo: tibi dñe in gētibus: et noi
tuo carabo. Magnificas salutes regis sui: et fa
cies mias r̄po suo dd et semī ei in sempiternū.
C. S. De nouissimis verbis dauid et nomini
bus fortium eius.

Ps. cvij.
Rom. xv. b

Hec autē sūt v̄ba nouissima q̄ dixit dd fi
li; isaī. Dixit v̄r cui p̄stitutū ē d̄ r̄po dī
iacob. egregius psaltes israel. Sp̄s
dñi locutus est p̄ me. et sermo eius p̄
linguā meam: dixit. Deus isrl' mibi locutus est
fortis isrl'. Dñator boīm iustus. dñator in timo
re dei. Sic lut aurore oriente sole mane absq;
nubibus rutilat. et sicut pluuijs germinat her
ba de terra. nec tanta est dom; mea apd̄ deū vt
pactū eternum iniret mecum firmus in oibus
atq; munitum. Lūcta enī salus mea et omnis
volūtas. nec ē q̄c̄p̄ et eo q̄ nō germinet. Pres
naricatores autem q̄si spine euellent vniuersi
q̄ non tolluntur manibus. Et si quis tangere
voluerit eas armabitur ferro et ligno lanceato
igneq; succēse comburentur vsq; ad n̄b̄lum.
Hec nomina fortium dauid. Dauid sedens in
cathedra sapientissim; princeps inter tres. Ipe
est quasi tenerrim; ligni vermiculus q̄ octū
gentos interfecit impetu vno. Post hunc elea
zar filius patris eius aboites inter tres fortes
q̄ erant cuz dauid qm̄ exprobrauerūt philistim
et p̄gregati sunt illuc in prelium. Cumq; ascen
dissent filij israel. ipe stetit et percussit philisteos
donec deficeret manus eius. et obrigesceret cū
gladio. Fecitq; dom̄ inus salutem magnam in
die illa. et popul; q̄ fugerat reuersus ē ad cesoz
spolia detrahenda. Et post hunc semma filius
agge de arari. Et p̄gregati sūt philistim i statōe
Erat q̄ppe ibi ager lente plenus. Lūq; fugis
set populus a facie philistim stetit ille i medio
agri et tutus ē eū. Percussitq; philisteos: et fe
cit dñs salutem magnam. necnō et ante descē
derāt tres q̄ erant p̄ncipes inter triginta. et
venerant tpe messis ad dauid in spelūcas odol
lā. Astra autē philistinorū erāt posita i valle gi
gatiū et dd erat i p̄sidio. porro statio philistinorū
tūc erat i betbleez. Desiderauit ergo dd aquas
de lacu: et ait. Si q̄s mibi daret potuz aq̄ de
cisterna: que ē in betblee: iusta portā. Irrupe
rūt q̄ tres fortes castra philistinorū: et hauserūt
aquā de cisterna betbleez. q̄ erat iusta portā: et
attulerūt ad dd. At ille noluit bibere s; libauit
eā dño dicens. Propit; sit mibi dñs ne faciā hoc
Num sanguinē boīm istoz q̄ p̄fecti sūt et aniaz

l. Para. ti. d

periculū bibam. Noluit ergo bibere. Nec fecerunt tres robustissimi. Abisai q̄ frater ioab fi
lius saruie: princeps erat de tribus. Ipe est q̄
leuanit hastā suā: cōtra trecetos quos interfe
cit: noiatus in trib; et inter tres nobiliores: eratq;
eorū p̄nceps. sed vsq; ad tres p̄mos nō puenerat.
Et banaias filius ioiade viri fortissimi ma
gnorū operū de capseel. Ipe percussit duos leos
nes moab: et ipse descendit et percussit leones in
media cisterna in dieb; n̄uis. Ipe q̄ interfe
cit virū egyptiū. virū dignū spectaculo. b̄ntem
in manu hastā. Itaq; cū descendisset ad eū in
virga: vi extorsit hastā de manu egyptiū. et iter
fecit eū hastā sua. Nec fecit banaias fili; ioas
de. Et ipse noiatus inter tres robustos: q̄ erāt
inter triginta nobiliores. verūtū vsq; ad tres
non puenerat. Fecitq; eū sibi dd auriculariū a
secreto. Asabel frater ioab iter triginta. Eleas
nam filius patris ei; de betblee. Semma de ara
ri. Elcha de arodī. Heles de phalti. Mira filius
acces de thecia. Abieser de anathor. Hobon
nai de vsati. Selmon aboites. Macharai ne
tophatites. eleph fili; baana et ipse metophati
tes. Itai fili; ribai: de gebeeth filioz beniamī.
Banaī pharatonites. Heltaī de torrēte gaas.
Albialbō arbatites. Azamaueh de beriom.
Eliaha de salboni. Filij iasen: ionathan: narā.
Semma de orodi. Maīā fili; sarar arotbites.
Eliseleth filius aasbai fili; maachati. Heliān fi
lius achitofel gelonites. Esrai de carmelo. Sa
rai de arbi. Igaal filius nathan de soba. Bon
ni de gaddi. Selech d̄ amoni. Naarai berotbi
tes armiger ioab filij saruie. Mira bierites.
Bareb et ipse bierites. Arias etbeus. Dēs tri
ginta septem.

C. S. Numeratur p̄pls subēte dd. Optio ei
datur de tribus p̄ pena pcti. P̄plus p̄cutitur i
glosa āgelico. de p̄pha gad. Dauid emit areā:
et in ea sanctificat et plaga cessat.

Et addidit furor dñi irasci cōtra israel
cōmouitq; dd in eis dicentē ad ioab.
Uade numera israel et iudam. dixitq;
ret ad ioab p̄ncipem exercit; sui. Per
ambula oēs tribus israel a dan vsq; ad bersa
bee: et numera pplm: vt scīā numerus ei;. Dix
itq; ioab regi. Adaugeat dñs deus tuus ad
pplm tuuz quant; nūc est: iterūq; centuplicet i
conspectu dñi mei regis. Sed qd̄ sibi dñs me
ret vult in re huiusmodi: Obtrunuit autē ser
mo regis verba ioab: et p̄ncipū exercit;. Egre
susq; est ioab et p̄ncipes militū a facie regis:
vt numerarēt pplm israel. Cumq; p̄transissent
iordanem. venerūt in aroer ad dexteraz v̄bis
q̄ est in valle gad. et p̄ iazer trāsierūt in galaad
et in terrā inferiorē bosdī. et venerunt in dan fil
uestria. Circūeuntesq; iurta sydonē trāsierūt
p̄pe menia tyri et oēm terrā euei et chananei:
veneruntq; ad meridiem iuda' in bersabee: et
lustrata vniuersa terra affuerunt post nouem
menses et viginti dies in hierusalem. Dedit q;
ioab numerū descriptionis populi regi. Et in

l. Para.

uenta sunt de israel octingenta milia virorum fortium qui educerent gladium: et de iuda quingenta milia pugnatorum. Percussit autem cor dauid eum postquam numeratus est populus. Et dixit dauid ad dominum. Peccavi valde in hoc facto: sed precor dominum: ut transferas iniquitatem serui tui: quia stulte egi nimis. Surrexit itaque dauid mane. et sermo domini factus est ad gad prophetam: et videntem dauid dicens. Uade et loquere ad dauid. Hec dicit dominus. Trium tibi datur optio. elige unum quod volueris: et habes: ut faciam tibi. Cumque venisset gad ad dauid nuntiavit ei dicens. Aut septem annis veniet tibi fames in terra tua: aut tribus mensibus fugies aduersarios tuos: et illi te persequentur: aut certe tribus diebus erit pestilentia in terra tua. Nunc ero delibera et vide quem respondere ei qui me misit sermonem. Dixit autem dauid ad gad. Coartor nimis: sed melius est ut incidam in manus domini (multe enim misericordie eius sunt) quam in manus hominum. Immisitque dominus pestilentiam in israel. de mane usque ad tempus constitutum. et mortui sunt ex populo a dan usque a bersabee septuaginta milia virorum. Cumque extendisset manum suam angelus domini super hierusalem ut disperderet eam misertus est dominus super afflictionem: et ait angelo percutienti populum. Sufficit nunc: contine manum tuam. Erat autem angelus domini iuxta aream areuna iebusei. Dixitque dauid ad dominum. cum vidisset angelum cedentem populum. Ego sum qui peccavi: et ego inique egi: isti qui oues sunt quod fecerunt. Uertat obsecro manus tuas contra me et contra domum patris mei. Venit autem gad propheta ad dauid in die illa. et dixit ei. Ascende et constitue altare domino: in area areuna iebusei. Et ascendit dauid iuxta sermonem domini. que preceperat ei dominus. Hospiciisque areuna aduertit regem et seruos eius transire ad se. et egressus adorauit regem. pro vultu in terram et ait. Quid cause est ut veniat dominus meus rex ad seruum suum? Cui dauid ait. Ut emam a te aream et edificem altare domino et cesset interfectio que grassatur in populo. Et ait areuna ad dauid. Accipiat et offerat dominus meus rex. sicut placet ei. Habes boues in holocaustum: et plaustrum et iuga bouum in usum lignorum. Quia dedit areuna regi. Dixitque a reuna ad regem. Dominus deus tuus suscipiat votum tuum. Cui respondens rex ait. Nequaquam ut vis: sed emam precio a te. et non offeram domino deo meo holocausta gratuita. Emit ergo dauid areas et boues argenti sicliis quinquaginta. et edificauit ibi dauid altare domino. et obtulit holocausta et pacifica. Et propitius est dominus terre: et cohibita est plaga ab israel.

¶ Explicat liber secundus Samuelis. Incipit liber primus Malachim id est. Regum tertius

¶ L. S. De senio dauid et abisac. de Adonia uolente regnare. de consilio nathan prophete quod dedit Bersabee pro filio eius salomone. de uocatione salomonis in regem. quod adonias timens salomonem tenuit cornu altaris et postea ingressus adorauit salomonem.

Rex dauid senus erat. habebatque etatis plurimos dies. Cumque operiret vestibus non calefiebat. Dixit ergo ei serui sui. Queramus domino nostro regi adolescentulam virginem: et stet coram rege: et foueat eum dormiatque in sinu suo

et calefaciat dominum nostrum regem. Quiesierunt igitur adolescentulam speciosam in omnibus finibus israel: et inuenerunt abisac sunamiter adduxerunt eam ad regem. Erat autem puella pulchra nimis dormiebatque cum rege et ministrabat ei rex uero non cognouit eam. Adonias autem filius agith eleuabatur dicens. Ego regnabo. Fecitque sibi currum et equos et quinquaginta viros qui currerent ante eum. Nec corripuit eum pater suus aliquando dicens. Quare hoc hoc fecisti? Erat autem et ipse pulcher valde. secundus natus post absalon. Et primo eius cum ioab filio saruie. et cum abiatbar sacerdote. qui adiuuabant partes adonie. Sadoth uero sacerdos et banaias filius ioiade et nathana propheta et semei et cerethi et felethi. et omne robur exercitus dauid non erat cum adonia. Immolatis ergo adonias arietibus et vitulis et ueruis pinguis iuxta lapides zoelth. qui erat uicinus fonti rogel. vocauit uniuersos fratres suos filios regis. et omnes viros iuda seruos regis. Nathan autem propheta et banaiam et robustos quosque: et salomonem fratrem suum non uocauit. Dixit itaque nathan ad bersabee matrem salomonis. Num audisti quod regnauerit adonias filius agith. et dominus noster dauid hoc ignorat. Nunc ergo ueni accipe consilium a me: et salua animam tuam filiusque tui salomonis. Uade et ingredere ad regem dauid: et dic ei. Nonne tu domine mi rex iurasti michi ancille tue dicens. quod salomō filius tuus regnabit post me. et ipse sedebit in solio meo? Quare ergo regnat adonias. Et adhuc sibi te loquente cum rege: ego ueniam post te et complebo sermōnes tuos. Ingressa est itaque bersabee ad regem in cubiculo. Rex autem senuerat nimis. et abisac sunamitis ministrabat ei. Indinauit se bersabee: et adorauit regem. Ad quam rex quod tibi inquit uis? Que respondens ait. Domine mi rex tu iurasti per dominum deum tuum ancille tue: salomō filius tuus regnabit post me: et ipse sedebit in solio meo: et ecce nunc adonias regnat: te domine mi rex ignorante. Quod traxit boues et pinguis quosque et arietes plurimos: et uocauit omnes filios regis abiatbarque sacerdotem et ioab principem militie. salomonem autem seruum tuum non uocauit. Ueruntamen domine mi rex in te oculi respiciunt totius israel. ut in dices eis quis sedere debeat in solio tuo domine mi rex post te. Eruntque cum dormierit dominus meus rex cum patribus suis: erimus ego et filii mei peccatores. Adhuc illa loquente cum rege nathan propheta uenit. Et nuntiauerunt regi dicentes. Adest nathan propheta. Cumque introisset in conspectu regis. et adorasset eum prius in terra

raz. dixit nathā. Dñe mi rex tu dixisti. adonias
 regnet post me. et ipse sedeat super thronū meū
D Quia descendit bodie et imolauit boues et pin
 guia et arietes plurimos: et vocauit vniuersos
 filios regis et pncipes. Abiathar q̄s sacerdotē
 illisq̄ vescētib⁹ et bibētibus corā eo et dicētib⁹.
 Uinat rex adonias: me seruū tuū et sadoch sacer
 dotem et banaiā filiū ioiade. et famulū tuū salo
 monē nō vocauit. Nūqd a dño meo rege exiuit
 hoc vbi. et mibi nō indicasti suo tuo q̄s sessur⁹
 esset super thronū dñi mei regis post eum: Et
 rñdit rex dauid: dicēs. Uocate ad me bersabee
 Que cū fuisset ingressa corā rege. et steterat an
 te eū: irauit rex et ait. Uiuat dñs qui eruit ani
 mā meā de oī angustia: q̄ sicut iurauit tibi p do
 minū deū isrl̄ dicens. salomō fili⁹ tuus regna
 bit post me. et ipse sedebit sup soliu meuz p me:
 sic faciā bodie. Sūmissosq̄ bersabee i in terrā
 vultu adorauit regē dicēs. Uiuat dñs me⁹ rex
E dauid in eternū. Dixit q̄s rex dauid. Uocate mi
 bi sadoch sacerdotē et nathā pphetā: et banai
 am filiū ioiade. Qui cū ingressi fuissent coram
 rege dixit ad eos. Tollite vobiscuz seruos dñi
 vestri et imponite salomonē filiū meū sup mu
 lam meā et ducite eū in gion. et yngat eū ibi sa
 doch sacerdos et nathā ppheta in regē sup isra
 el. Et canet⁹ buccina atq̄ dicetis. Uiuat rex sa
 lomō. Et ascēdetis post eū et venietis in biresim
 et sedebit sup soliu meū. et ipse regnabit pro me:
 illisq̄ precipiā vt sit dur sup israhel et sup iudam.
 Et rñdit banaias filius ioiade regi dicēs. amē.
 Sic loq̄t dñs de⁹ dñi mei regis. Quō fuit dñs
 cū domino meo rege. sic sit cuz salome. et subli
 mius facit soliu eius: a solio dñi mei regis da
 uid. Descēdit ergo sadoch sacerdos et nathan
 ppha et banaias fili⁹ ioiade et ceretbi et feletbi:
 et imposuerūt salomonem super mulā regis da
 uid. et adduxerūt eum in gion. Sūpsitq̄ sadoch
 sacerdos cornu olei de tabernaculo: et vxit sa
 lomō et cecinerūt buccina. et dixit oīs popu
 lus. Uiuat rex salomō. Et ascēdit vniuersa mul
 tudo post eū. et ppl̄s canētū tibijs et letantiū
 gaudio magno et insonuit terra a clamore eoz
S Audiuit aut adonias. et oīs qui iuitati fuerāt
 ab eo. Itaq̄ cōtinuū finitū erat. S; et ioab au
 dita voce tube: ait. Quid sibi vult clamor: ciuita
 tis tumultuantis: Adhuc illo loquēte: ionathā
 filius abiathar sacerdotis venit. Cui dixit ado
 nias. Ingrederere q̄ vir fortis es. et bona nūci
 ens. Rñditq̄ ionathā adonie. Neq̄ dñs em̄
 noster rex dauid regē cōstituit salomonē. misit
 q̄s cū eo sadoch sacerdotē et nathan pphetam:
 et banaiā filiū ioiade: et ceretbi et feletbi et impo
 suerūt eū sup mulā regis. Uxeruntq̄ euz sa
 doch sacerdos et nathan ppheta regē in gion
 et ascēderūt inde letantes. et insonuit ciuitas.
 Nec est vox quā audistis. Sed et salomō sedet
 super solium regni: et ingressi seruū regis bñdi
 xerunt dño nostro regi dauid: dicētes. Ampli
 ficet deus nomē salomonis super nomē tuum:
 et magnificet thronū eius super thronū tuū. Et

adorauit rex dauid i lectulo suo: insup et bec los
 cutus est. Bñdictus dñs de⁹ isrl̄: qui dedit bo
 die sedentē in solio meo videntib⁹ oculis me
 is. Territi sunt ergo et surrexerūt omēs q̄ inuis
 tati fuerāt ab adonia. et iuit vnusquisq̄ in vias
 suā. Adonias aut timens salomonē surrexit et
 abiit in tabernaculū dñi: tenuitq̄ cornu altaris
 Et nūciauerūt salomoni dicentes. Ecce adoni
 as tūnēs regē salomonē tenet cornua altaris
 dicens. Juret mibi rex salomō bodie. qd nō in
 terficiat seruū suū gladio. Dixitq̄ salomō. Si
 fuerit vir bonus: nō cadet ne vn⁹ quidē capill⁹
 eius in terrā. Sin autē malū inuentū fuerit in
 eo: moriet⁹. Misit ergo rex salomō et eduxit eū
 ab altari: et ingressus adorauit regem salomo
 nē. Dixitq̄ ei solo: nō. Uade in domū tuā.

C. S. De morte dauid de mādaris ei⁹ ad fili
 um. de interfectione adonie. q̄ petijt abisac su
 namitē. de electione abiathar a sacerdotio. de
 interfectione ioab et semei. La. II

A Propinquauerunt aut dies dō vt mo
 reres: pcepitq̄ salomōi filio suo di
 cens. Ecce ego ingredior viā vniuer
 se terre. Lōforare et esto vir fortis: et
 obseruayt custodias mādata dñi dei tui. vt am
 bules in vijs eius: et custodias cerimonias ei⁹
 et pcepta eius et iudicia et testimonia. sicut scri
 ptū est in lege moyfi: vt intelligas vniuersa q̄
 facis et quocūq̄ te vteret⁹: vt cōfirmet dñs ser
 mones suos quos locut⁹ est de me dicens. Si
 custodierint filij tui vias meas et ābulauerint
 corā me in vitate in oīni corde suo: et in oī ania
 sua nō auferet tibi vir de solio israhel. Tu q̄s no
 sti q̄ fecerit mibi ioab fili⁹ saruie: q̄ fecerat duo
 bus pncipib⁹ exercitus israhel. abner filio ner et
 amase filio iether. quos occidit et effudit san
 guinē belli in pace: et posuit cruorē belli in bal
 theo suo qui erat circa lūbos suos. et in calcia
 mento suo quod erat in pedib⁹ eius. Facies er
 go iurta sapiētā tuā: et nō deduces caniciē ei⁹
 pacifice ad iferos. Sed et filijs berzellai galaa
 ditis reddes gratiā: eruntq̄ comedētes in mē
 sa tua. Occurrerūt em̄ mibi: quādo fugiebā a
 facie absalon fratris tui. Dabes q̄s apud te se
 mei filiū gera filij gemini de baburim. q̄ male
 dixit mibi maledictione pessima quā ibā ad ca
 strā. Sed q̄ descendit mibi in occursuz cū trās
 firē iordanē. et iurauit ei p dñm dicēs: nō te iter
 ficiā gladio: tu noli pati eū esse in oriū. Vir aut
 sapiēs es: vt scias q̄ facies ei. deducesq̄ canos
 eius cū sanguie ad inferos. Dormiuit igif da
 uid cū patrib⁹ suis et sepult⁹ est in ciuitate dō.
 Dies aut quib⁹ regnauit dauid sup isrl̄ q̄ dragi
 ta anni sunt. In bebron regnauit septē annis
 in bierlm trigintatrib⁹. Salomō aut sedit sup
 thronū dauid patris sui. et firmatū ē regnū ei⁹
 nimis. Et ingressus ē adonias filius agith ad
 bersabee matrē salomonis. Que dixit ei. Paci
 ficus ne est ingressus tuus: Qui respondit. Pa
 cificus. Addiditq̄. Sermo mibi est ad te. Cui
 ait. Loquere. Et ille. Tu inquit nosti quia meū

erat regnum. et me proposuerat offis isrl sibi in regem. sed translatus est regnum et factum est fratris mei. et dno em constitutum est ei. Nunc ergo petiti onem vna pcor a te: ne pfundas faciem meam. Que dicit ad eum. Loquere: Et ille ait. Precor: ut dicas salomoni regi (neqz em negare tibi qd pot) ut det mihi abisac sunamitem vxorem. Et ait ber sabee. Bene ego loquar p te regi. Venit ergo bersabee ad regem salomonem ut loqueretur ei p adonia. Et surrexit rex in occursum eius adorauit qz eam: et sedit super thronum suum. Positusqz est thronus matri regis: que sedit ad dexteram eius. Dixit qz ei. Petitionem vna paruula ego depcor: a te ne pfundas faciem meam. Et dixit ei rex. Pete mater mea. Neqz em fas est: ut auertam faciem tuam. Que ait. Des abisac sunamitem adoniam fratri tuo vxorem. Responditqz rex salomoni: et dixit matri sue. Quare postulas abisac sunamitem adoniam? Postula ei et regnum. Ipe est em frater meus maior me et habet abiatbar sacerdotem et ioab filium saruie. Iurauit itaqz rex salomoni p dnm dicens. Hec faciat mihi deus et hec addat. qd contra animam suam locutus est adonias verbu hoc. Et nunc vivit dñs qui firmavit me: et collocavit me super solium dauid patris mei: et qui fecit mihi domum sicut locutus est. quia hodie occidetur adonias. Misitqz rex salomoni per manus banaie filij ioiade qui interfecit eum: et mortuus est. Abiatbar qz sacerdoti dixit rex. Uade in anathoth ad agrum tuum. Et quidem vir mortis es: sed hodie te non interficiam quia portasti arcam domini dei coram dauid patre meo. et sustinisti laborem in omnibus in quibus laborauit pater meus. Eiecit ergo salomoni abiatbar ut non esset sacerdos domini nisi ut impleretur sermo domini quem locutus est super domum belli in sylo. Venit autem nunci us ad salomonem qd ioab declinasset post adoniam: et post salomonem non declinasset. Fugit ergo ioab in tabernaculum dñi et apprehendit cornu altaris. Nunciatusqz est regi salomoni qd fugisset ioab in tabernaculum dñi et esset iuxta altare. Misitqz salomoni banaian filium ioiade dicens. Uade interfice eum. Et venit banaias ad tabernaculum dñi: et dixit ei. Hec dicit rex. Egredere. Qui ait. Non egrediar sed hic moriar. Renunciauit banaias regi smonem dicens. Hec locutus est ioab. et hec locutus est mihi. Dixitqz ei rex. Fac sicut locutus est et interfice eum et sepeli. et amoue sanguinem innocente qui effusus est a ioab a me et a domo patris mei: et reddet dominus sanguinem eius super caput eius: quia interfecit duos viros iustos melioresqz se: et occidit eos gladio patre meo dauid ignorante: abner filium ner principem militie israel. et amasam filium iether principem exercitus iuda. Et reuertetur sanguis illorum in caput ioab et in caput seminis eius in sempiternum. dauid autem et semini eius et domui et throno illius sit parvulus in eternum a dño. Ascendit itaqz banaias filius ioiade et aggressus eum interfecit sepultusqz est in domo sua in deserto. Et constituit rex banaian filium ioiade

p eo super circuitum et sadoch sacerdotes posuit p abiatbar. Misit quoqz rex et vocauit semei dicitqz ei. Edifica tibi domum in bierusalē: et habitabit ibi. Et non egredieris inde huc atqz illuc. Quacūqz autē die egressus fueris et transieris torrentē cedron: scito te interficiendū. Sanguis tuus erit super caput tuum. Dixitqz semei regi. Bonus sermo. Sicut locutus est dñs me rex sic faciat seruus tuus. Habitauit itaqz semei in bierusalē diebus multis. Factū ē autē post annos tres ut fugerent filii semei ad achis filium maacha regem geth. Nunciatusqz est semei qd serui eius essent in geth. Et surrexit semei et strauit asinum suum: iuitqz ad achis in geth ad requirendū seruos suos et adduxit eos de geth. Nunciatus ē autem regi salomoni qd esset semei in geth de bierusalē: et redisset. Et mittens vocauit eum: dixit qz illi. Nōne testificatus sum tibi p dñm. et p dicit tibi. quacūqz die egressus fueris huc et illuc scito te esse moriturū. Et respondisti mihi. Bonus sermo quem audiui. Quare ergo nō custodisti iuramentū dñi et pceptū qd pceperam tibi? Dixitqz rex ad semei. Tu nosti omne malū cuius tibi consciū est cor tuus qd fecisti dauid patri meo. Reddidit dñs maliciā tuam in caput tuum et rex salomon benedictus. et thronus dauid erit stabilis coram dño usqz in sempiternū. Iussit itaqz rex banaie filio ioiade qui aggressus percussit eum: et mortuus est.

¶ L. S. Salomon ducit filiam pharaonis vxorem. de somno et sapientia salomonis. de iudicio duarum meretricum.

¶ Capitu. III

Confirmatum est igitur regnum in manu salomonis et affinitate coniunctus est pharaoni regi egypti. Accessit namqz filia eius et adduxit in ciuitatem dauid donec compleret edificans domum suam: et domum domini et murum bierusalē per circuitum. Attamen populus immolabat in excelsis. Non enim edificatum erat templum noi dñi usqz in die illū. Dilexit autē salomoni dñs ambulans in preceptis dauid patris sui. excepto qd in excelsis immolabat. et accedebat thymiana. Abijt itaqz salomon in gabaon ut immolaret ibi. Illud quippe erat excelsum mari mū. Nulle hostias in holocaustū obtulit salomon super altare illud in gabaon. Apparuit autē dñs salomoni p somnū nocte dicens. Postula qd vis ut dem tibi. Et ait salomoni. Tu fecisti cum seruo tuo dauid patre meo misericordiam magnam. sicut ambulauit in conspectu tuo in veritate et iusticia et recto corde tecum. Custodisti ei misericordiam tuam grandem: et dedisti ei filium sedentem super thronum sicut est hodie. Et nunc domine deus tu regnare fecisti seruus tuum pro dauid patre meo. Ego autem sum paruulus et ignorans egressum et introitum meū. et seruus tuus in medio est populi quem elegisti populi infiniti. qd enūerari et supportari nō potest multitudie. Dabis qz seruo tuo cor docile ut populum tuū iudicare possit et discernere inter bonū et

i. Reg. ix. b
i. xvij. d

B

ii. reg. xvi. b

A
ii. Paral. i. a

i. Para. xij. a
ii. Para. i. a
Sap. ix. d
B

malum. Quis enim potest iudicare populū istus pplm tuum hunc multū. Placuit ergo sermo coram dño q salomon postulasset huiusmodi rem. Et dixit dñs salomoni. Quia postulasti hūc hoc et non peristi tibi dies multos: nec diuitias aut animas inimicorū tuorū: sed postulasti tibi sapientiam ad discernēdū iudiciū: ecce feci tibi s̄m sermones tuos. Et dedi tibi cor sapiens et intelligens intantū vt nullus añ te similis tui fuerit nec post te surrecturus sit. Et et hec que non postulasti dedi tibi. diuitias sc̄ et gloriā vt nemo fuerit similis tui in regib⁹ cunctis retro diebus. Si autem ambulaueris in vijs meis et custodieris precepta mea et mā data mea: sicut ambulauit pater tuus longos faciam dies tuos. Igitur euigilauit salomon et intellexit q esset somnū. Quāq̄ venisset dies rusalē stetit coram arca federis dñi: et obtulit holocausta. et fecit victimas pacificas et grande cōsuetū vniuersis famulis suis. Tunc venerūt due mulieres meretrices ad regē. steterūt q̄ coram eo. Quarum vna ait. Obsecro mi domine: ego et mulier hec habitabamus in domo vna et peperī apud eas in cubiculo. Tertia autem die postq̄ ego pepi: peperit et hec. Et eram⁹ simul: nullusq̄ alius nobiscū in domo exceptis nobis duabus. Mortuus est aut filius mulieris huius nocte. Dormiens quippe oppressit eum. Et consurgens in tempeste noctis silentio tulit filium meū de latere meo ancille tue dormientis. et collocauit in sinu suo. suum aut filium q̄ erat mortu⁹ posuit in sinu meo. Quāq̄ surrexissē mane vt darē lac filio meo. apparuit mortuus. Quem diligentius intuens clara luce deprehendi non esse meum quē genueram. Responditq̄ altera mulier. Non est ita vt dicis: sed filius tuus mortuus est. meus aut viuit. Contrario illa dicebat. Mentiris. Fili⁹ quippe meus viuit. et filius tuus mortuus ē. Atq̄ in hunc modū cōtēdebāt coram rege. Tunc rex ait. Hec dicit. Filius meus viuit. et filius tuus mortuus est. Et ista respōdit. Nō. sed filius tu⁹ mortuus est. meus aut viuit. Dixit ergo rex. Afferte mibi gladium. Quāq̄ attulissent gladium corā rege. diuidite inquit infantē viuū in duas partes et date dimidiā partē vni et dimidiā partē alteri. Dixit aut mulier cuius filius erat viuus ad regē. Quomota sunt quippe viscera ei⁹ super filio suo. Obsecro dñe: date illi infantem viuū: et nolite interficere eum. Contrario illa dicebat. Nec mibi nec tibi sit: sed diuidatur. Respondit rex et ait. Date huic infantem viuū et non occidatur. Hec est autem mater ei⁹. Audiuit itaq̄ omnis israel iudiciū qd̄ iudicasset rex. et timuerunt regem: vidētes sapientiā dei esse in eo ad faciēdum iudiciū.

¶ De pncipibus et prefectis salomonis de cibus mense eius. de multiplicatione equorum eius. de parabolis et carminibus eius super lignis a cedro vsq̄ ad bysopū: qui egredif de pariete.

Capitulum III

Erat autem rex salomon regnās sup oēm israel: et hi pncipes quos habebat. Azarias filius sadoch sacerdotis beliozeb et abia filij sēsa scribe Josaphat filius abilud a cōmētarijs Banafas filius ioiade super exercitū Sadoch aut et abia thar sacerdotes: azarias filius natban sup eos qui assistebant regi Sabud filius natban sacerdos amicus regis: et abisar preposit⁹ dom⁹ et ad onirā fili⁹ abda super tributa. Habebat aut salomō duodecim pfectos sup oēm israel q̄ prebebāt annonā regi et domui eius. Per singulos em̄ mēses in anno: singuli necessaria ministrabāt. Et hec nomia eorū Benbur i mōre effraiz. Bē decar in maces et in salebim et in betbsames et in belon et in betbanā. Benesed in arabothe. Ipse em̄ erat socho: et omnis terra epber. Benab in adab cuius om̄s nephador: tapbet filiā salomonis habebat vxorē. Bana filius abilud regebat tbanach et mageddo et vniuersas betbsan que est iurta sarthana subter iezrabel a betbsan vsq̄ abelmeula e regione iecnaam Bengaber in ramoth galaad habebat anothbi air filij manasse in galaad. Ipse erat in omni regione argob que est in basan seraginta ciuitatibus magnis atq̄ muratis que habebāt seras ereas. Abinadab filius addo perat in manaim. Achimaas in neptalim: sed et ipse habebat basemath filiā salomonis in coniugio. Banaa filius busi in aser et in baloth. Josaphat filius pbarue in isachar. Semei filius bela in bēiamin: gaber fili⁹ suri in terra galaad: et in terra seon regis ammourei: et og regis basan sup omnia que erāt i illa terra. Iuda et israel innumerabiles sicut arena maris in multitudie cōmedētes: et bibētes atq̄ letantes. Salomon autem erat in ditōe sua hñs omnia regna secū a flumine terre philistijm vsq̄ ad terminū egypti: offerentiū sibi munera et seruientiū ei cunctis diebus vite eius. Erat aut cibus salomonis per dies singulos triginta chori simile: et seraginta chori farine: decem boues pingues: et viginti boues pascuales: et centū arietes: et cepta venatōe ceruorū: caprearū atq̄ bubalorum et auū altiliū. Ipse enim obtinebat omne regionē que erat trans flumē quasi a thapsavsq̄ ad gazā et cunctos reges illarū regionū: et habebat pacē ex omni pte in circūitu. Habitabatq̄ iuda et israel absq̄ timore vllō vnusq̄sq̄ sub vite sua: et sub ficu sua a dan vsq̄ bersabee cūctis diebus salomonis. Et habebat salomon q̄draginta milia p̄sepia equorū curriū: et duodecim milia equestriū: nutriebatq̄ eos supradicti regis p̄fecti: sed et necessaria mēse regis salomonis cū ingenti cura p̄bebāt in tpe suo. Hordēū q̄ et paleas equorū et iumentorū deferebāt in locū vbi erat rex iurta cōstitutū sibi. Dedit q̄ deus sapientiā salomoni et prudētiam multā nimis: et latitudinē cordis quasi arenā que est in litore maris. et p̄cedebat sapientiā salomonis sapiam oim orientaliū et egyptiorū et erat

Luce. vii. b

sapientior cunctis hominibus. Sapientior etiam
ezraie et bema et calbal et dorda filiis maol
et erat notatus in vniuersis gentibus per circuitum
Locutus est quoque salomon tria milia parabolas: et
fuerunt carmina eius quinque milia. Et disputa-
uit super lignis a cedro que est in libano usque
ad bysopum que egreditur de pariete et disseruit
de fumetis et volucris et reptilibus et piscibus
Et veniebant de cunctis populis ad audiendam sa-
pientiam salomonis: et ab vniuersis regibus ter-
re que audiebant sapientiam eius.

C. S. Byra mittit ad salomonem seruos suos
mittit salomon ad byram regem. Libani ligna petit
ad edificandum domum domini. Ideo mercedem promit-
tit seruis. Byra supergaudet incisione lignorum
postulata. Libos domui sue postulat de numero
artificum.

Capitulum V

Misit quoque byra rex tyri seruos suos ad sa-
lomonem. Audiuit enim quod inuenerunt
regem super israel pro patre eius: quia
amicus fuerat byra deo omni tempore.

Misit autem salomon ad byram: dicens. Tu scis vo-
luntatem dauid patris mei: et quod non poterat edi-
ficare domum nomini domini dei sui propter bella immi-
nentia per circuitum donec daret dominus eos sub ve-
stigio pedum eius. Nunc autem requiem dedit deus meus
mihi per circuitum: et non est sathan neque occursum
malum: quomodo cogito edificare templum nomini
dei mei sicut locutus est deus patri meo dicens. Fi-
lius tuus quem dabo pro te super solium tuum: ipse edifi-
cabit domum nomini meo. Precipe igitur ut precidant
mihi serui tui cedros de libano: et fructus mei sint
cum seruis tuis: mercedem autem seruorum tuorum da-
bo tibi quacumque petieris. Scis enim quod non est in
populo meo vir qui nouerit ligna cedere sicut fi-
donis. Tu ergo audisset byram verba salomonis
letatus est valde et ait. Benedictus dominus deus ho-
die qui dedit deo filium sapientissimum super populum
hunc plurimum. Et misit byram ad salomonem dicens.
Audiui quecumque mandasti mihi. Ego faciam om-
nem voluntatem tuam in lignis cedrinis et ab-
biegnis. Serui mei deponent ea de libano ad
mare: et ego componam ea in ratibus in mari usque
ad locum quem significaberis mihi: et applicabo
ea tibi: et tu tolles ea. Prebebisque necessaria mi-
hi: ut deficiat cibum domui mee. Itaque byra dabat
salomoni ligna cedrina et ligna abiegnia iux-
ta omnem voluntatem eius. Salomon autem
prebebat byram viginti milia choros tritici in ci-
bum domui eius: et viginti choros purissimi olei.
Dec tribuebat salomon byram per singulos an-
nos. Dedit quoque dominus sapientiam salomoni sicut
locutus est ei: et erat pax inter byram et salomo-
nem: et percusserunt ambo fedus. Elegitque rex salomon
operarios de omni israel: et erat indentio triginta mi-
lia virorum. Mittabatque eos in libanum decem mi-
lia per menses singulos vicissim: ita ut duobus me-
sibus essent in domibus suis. Et adoniram erat su-
per huiusmodi indentione. Fuerunt itaque salo-
moni septuaginta milia eorum que onera portabant
et octoginta milia latomorum in monte absque propo-

tis qui preerant singulis operibus numero tri-
um milium et trecentorum precipientium populo et his qui
faciebant opus. Precepitque rex ut tollerent lapides
grandes: lapides preciosos in fundamentum
templi et quadrarent eos quos dolauerunt ce-
mentarij salomonis et cementarij byra. Porro
biblii preparauerunt ligna et lapides ad edifi-
candum domum.

C. S. Describitur figura templi et fabrica porticus
eius altare oraculi cum thuribulis intus edi-
ficata.

Capitulum VI

Factum est ergo quadringentesimo et octo-
gesimo anno egressionis filiorum israel
de terra egypti in anno quarto me-
se tertio ipse est mensis secundus regni salo-
monis super israel edificare cepit domum domino. Do-
mus autem quam edificabat rex salomon domino: ha-
bebat sexaginta cubitos in longitudine. et vigin-
ti cubitos in latitudine: et triginta cubitos in
altitudine. Et porticus erat ante templum vigin-
ti cubitorum longitudinis iuxta mensuras
latitudinis templi: et habebat decem cubitos
latitudinis ante faciem templi: fecitque in templo fe-
nestras obliquas. Et edificauit super parietem tem-
pli tabulata. per gyrum in parietibus domus per
circuitum templi et oraculi: et fecit latera in circuitu
Tabulatum quod subter erat quinque cubitos
habebat latitudinis et medium tabulatum sex cu-
bitorum latitudinis et tertium tabulatum septem
habebat cubitos latitudinis. Trabes autem posuit
in domo per circuitum forinsecus ut non bereret mu-
ris templi. Domus autem cum edificaretur de lapidibus
dolaris atque perfectis edificata est et malleus et secu-
ris et omne ferramentum non sunt audita in domo cum
edificaretur. Distum lateris medij in pariete erat
domus dextre: et per cochleam ascendebat in me-
dium cenaculum et a medio in tertium. Et edificauit
domum et consumauit eam. Texitque domum laque-
aribus cedrinis: et edificauit tabulatum super omnes
domum quinque cubitis altitudinis: et operuit do-
mum lignis cedrinis. Et factus est sermo domini ad
salomonem dicens. Domus hec quam edificas: si
ambulaueris in preceptis meis et iudicia mea
feceris et custodieris omnia mandata mea gra-
dicens per ea: firmabo sermonem meum tibi quem lo-
cutus sum ad dauid patrem tuum et habitabo in
medio filiorum israel: et non derelinquam populum me-
um israel. Igitur edificauit salomon domum et con-
sumauit eam. Et edificauit parietes domus in-
trinsecus tabulatum cedrinis a pavimento domus
usque ad summitatem parietum usque ad laquearia
et operuit lignis cedrinis intrinsecus: et texit pa-
uimentum domus tabulis abiegnis. Edificauit
quoque viginti cubitorum ad posteriorem partem tem-
pli tabulata cedrina a pavimento usque ad super-
iora: et fecit interiorem domum oraculi sanctus
sanctorum. Porro quadraginta cubitorum erat ip-
sum templum pro foribus oraculi. et cedro omnis
domus intrinsecus vestiebatur habens torna-
turas et iuncturas suas fabricatas et celaturas
eminentes. Omnia cedrinis tabulis vestiebatur

A
ij. Para. iij. a

B

E

tur: nec omnino lapis apparere poterat in pariete. Oraculum autē in medio domus in interiori parte fecerat: ut poneret ibi arcaꝝ federis dñi. Porro oraculū habebat viginti cubitos longitudinis et viginti cubitos latitudinis: et viginti cubitos altitudinis: et operuit illud atq; vestit auro purissimo. Et et altare vestit cedro. Domū q; añ oraculū operuit auro purissimo: et affixit laminas clavis aureis. Nihilq; erat in templo qd nō auro tegeret. Et et totum altare oraculi terit auro. Et fecit in oraculo duos cherubin de lignis oliuarū decē cubitorum altitudinis. Quinq; cubitoꝝ ala cherub vna et quinq; cubitoꝝ ala cherub altera. i. decē cubitos habētes a summitate ale vsq; ad ale alterius summitatē. Decē quoq; cubitorum erat cherub secundus immensura pari: et opus vnum erat in duobus cherubin. i. altitudinē habebat vnus cherub decē cubitoꝝ: et sicut cherub secundus. Posuitq; cherubin in medio tēpli interioris. Extēdebat autem alas suas cherubin et tangebāt ala vna parietē. et ala cherub secundū tangebāt parietē alterū: ale autē altere in media parte templi se inuicē ptingebant. Terit q; cherubin auro. Et oēs parietes templi per circuitus sculpsit varijs celaturis et torio. Et fecit in eis cherubin et palmas et picturas varias q̄si prominentes de pariete et egredientes. Et et pavimentū domus terit auro intrinsecus et extrinsecus. Et in ingressu oraculi fecit duo ostia de lignis oliuarū. posteaq; anguloꝝ quinq; et duo ostia de lignis oliuarū. Et sculpsit in eis picturam cherubin et palmarū spēs et anaglyfaval de prominentia. et terit ea auro. et operuit tā cherubin q; palmas et cetera auro. Fecitq; in introitu tēpli postes de lignis oliuarū q̄drangulatos: et duo ostia de lignis abiegnis altrinsecus. et vtrūq; ostiū duplex erat. et se inuicē tenēs aperiēbant. Et sculpsit cherubin et palmas et celaturas valde emīnētes. operuit omnia laminis aureis opere quadro ad regulā. Et edificauit atrium interiorius tribus ordinib; lapidū politoꝝ. et vno ordine lignoꝝ cedri. Anno q̄rto fundata est domus dñi in mense zio. et in anno vndecimo mēse elul. ipse ē mēsis octauus. p̄fecta ē domus in omni opere suo. et in vniuersis vtensilibus edificauitq; eā annis septem.

¶ De domo salomonis edificata. xiiij. annis. de domo saltus. de domo filie pharaonis de byrā artifice crario. de duabus colūnis de mari fusili. de balib; cneis. de laterib;. de vasis tēpli: de mēsa aurea. de cadelabro aureo. VII

Domū autē suas edificauit salomō tredecim annis: et ad p̄fectū vsq; perduxit. Edificauit quoq; domum saltus libani centū cubitoꝝ longitudinis: et quingenta cubitorum latitudinis. et triginta cubitoꝝ altitudinis. et quattuor deambulatoria inter columnas cedrinās. Ligna quippe cedrina exciderat in columnas. et tabulat; cedrinis vestit totā camerā que quadragintaq; co-

lūnis sustentabaf. Unus autē ordo hēbat columnas quindecim cōtra se inuicē positas: et e regione se respicientes equali spacio inter colūnas: et super colūnas quadrāgulata ligna i cūctis equalia. Et porticū colūnarū fecit quingenta cubitoꝝ longitudinis: et triginta cubitorum latitudinis et alterā porticū in facie maioris porticus: et colūnas et epystilia sup columnas fecit. Porticū quoq; solij in qua tribunal ē fecit et terit lignis cedrinis a pavimētovs; ad summitatē et domūcula in qua sedebat ad iudicādū: erat in media porticu simili opere. Domum quoq; fecit filie pharaonis quāvroꝝ duxerat salomon. tali opere quali et banc porticū. Omnia lapidibus p̄ciosis quā ad normā quandam atq; mensuram. taz intrinsecus q; extrinsecus ferrati erant a fundamento vsq; ad summitatē parietum et intrinsecus vsq; ad atrius maius. Fundamenta autem de lapidib; p̄ciosis lapidibus magnis decem siue octo cubitoꝝ: et desuper lapides p̄ciosi equalis mēsure secti erant. similiq; de cedro. Et atrium maius rotundum trium ordinum de lapidibus sectis et vnus ordinis de dolato cedro: necnō et in atrio domus dñi interiori: et in porticu domus. Misit quoq; rex salomon et tulit byrā de tyro filium mulieris vidue de tribu neptalim patre tyrio artificez errariū et plenū sapientia. intellegentia et doctrina ad faciendū omne opus et ere. Qui cum venisset ad regem salomonez fecit omne opus eius: et finxit duas colūnas ereas decem et octo cubitoꝝ altitudinis colūnas vnā: et linea duodecim cubitoꝝ abiebat columnā vtrāq;. Duo q; capitella fecit que ponerentur sup capita colūnarū fusilia ex ere: quinq; cubitoꝝ altitudinis capitellū vnū: et quinq; cubitorum altitudinis capitellū alter: et q̄si in modū retis et catenarū sibi inuicem miro opere constructarū. Utrūq; capitellū columnarū fusile erat. Septena versus retiacula in capitello vno: et septena retiacula in capitello altero. Et perfecit columnas et duos ordines per circuitum retiaculoꝝ singuloꝝ vt tegerēt capitella que erant super summitatē malogranatorum. Eodem modo fecit et capitello secūdo. Capitella autē q̄ erāt sup capita colūnarū q̄si ope lilij fabricata erāt in porticu quattuor cubitoꝝ et rursum alia capitella in summitate colūnarū desuper suū mensurā colūne cōtra retiacula. Malogranatorū autē ducēti ordines erāt in circuitu capitellisecondi. Et statuī duas colūnas in porticu templi. Quāq; statuisset colūnā dexterā: vocauit eā nomine iachin. Sicut erexit colūnā secundā: et vocauit nomē eius booz. Et super capita colūnarū opus in modū lilij posuit p̄fectūq; ē opus colūnarū. Fecit quoq; mare fusile decē cubitoꝝ a labio vsq; ad labiū rotūdū in circuitu. Quinq; cubitoꝝ altitudo ei⁹ et resticula triginta cubitoꝝ cingebat illud p̄ circuitū: et sculptura subter labiū circūibat illud decē cubitis ambiēs mare. Duo ordines sculpturarū hīstria

tarum erāt fusiles. ⁊ stabāt sup duodecim bo-
 nes. Et quibus tres respiciebāt ad aq̄lonem: et
 tres ad occidentes: et tres ad meridiē: et tres
 ad orientē: ⁊ mare sup eos desup erat: quoruꝝ
 posteriora vniuersa iūtrinsec⁹ latitabāt. Brossi-
 tudo aut luteris triū vnciarū erat: labiūq; ei⁹
 quasi labiū calicis: et foliū repādī liliū. Duo mī-
 lia batos capiebat: et tria milia metretas. Et
 fecit decē bases eneas quattuor cubitoꝝ longi-
 tudinis bases singulas: et quattuor cubitoꝝ la-
 titudinis: ⁊ triū cubitoꝝ altitudinis: et ip̄m
 opus basium in terra file erat. Et sculpture in-
 ter iuncturas: et inter coronulas ⁊ plectas: leo-
 nes ⁊ boues ⁊ cherubin: in iuncturis sūt desu-
 per. Et subter leones ⁊ boues quasi lora et ere-
 dependētia. ⁊ quattuor rote p bases singulas
 ⁊ ares erēt: ⁊ p quattuor partes quasi bñeruli
 subter luterē fusiles p̄tra seinuicē respectātes.
 Os q; luteris iūtrinsec⁹ erat in capitis sum-
 mitate: ⁊ qd forinsec⁹ apparebat vñ⁹ cubiti
 erat totus rotundum: pariterq; habebat vnus
 cubitū ⁊ dimidiū. In angulis aut colūnarum
 varie celature erāt: ⁊ media inter colūnia qua-
 drata nō rotūda. Quattuor q; rote q; per quat-
 tuor angulos basis erāt cohērebant sibi subter
 basim. Vna rota habebat altitudinis cubitū ⁊
 semis. Tales aut rote erāt quales solēt in cur-
 ru fieri. Et ares earū radij ⁊ cāti ⁊ modiolī oīa
 fusilia. Nā ⁊ bumeruli illi quattuor p singulos
 angulos basis vnus et ip̄a basi fusiles ⁊ cōiū-
 cti erant. In summitate aut basis erat qdam
 rotunditas vnus ⁊ dimidiū cubiti ita fabrefa-
 cta vt luter desuper posset imponi: bñs celatu-
 ras suas variatq; sculpturas ex semetipsa.
 Sculptit q; in tabulatis illis q; erant ex ere: et
 in angulis: cherubin ⁊ leones ⁊ palmas quasi
 in similitudinē boīs stantis. vt nō celata s; ap-
 posita p circūitum viderent. In hunc modus
 fecit decē bases: fusura vna ⁊ mensura sculptu-
 ras q; similit. Fecit quoq; decē luterēs eneas.
 Quadraginta batos capiebat luter vn⁹: erat
 q; quattuor cubitoꝝ. Singulosq; luterēs p sin-
 gulas. i. decē bases posuit ⁊ constituit decē ba-
 ses: qnq; ad dexterā partē templi: ⁊ qnq; ad si-
 nistram. Os aut posuit ad dexterā partem
 tēpli cōtra orientē ad meridiem. Fecit ergo by-
 ram lebetes ⁊ scutras ⁊ amulas ⁊ perfecit oē
 opus regis salomōis in tēplo dñi colūnas du-
 as: ⁊ funiculos capitelloꝝ sup capitella colum-
 narū duos ⁊ retiacula duo: vt operirent duos
 funiculos q; erant sup capita colūnarū ⁊ malo-
 granata quadringenta in duob; retiaculis: du-
 os vsus malogranatorū in retiaculis singulis
 ad operiendos funiculos capitelloꝝ q; erāt su-
 per capita colūnarū: ⁊ bases decē ⁊ luterēs de-
 cem sup bases ⁊ mare vnū ⁊ boues duodecim
 sub mare ⁊ lebetes ⁊ scutras ⁊ amulas. Dia-
 vasa q; fecit byrā regi salomōi in domo dñi de
 auricalcho erant. In cāpestri regiōe iordanis
 fudit ea rex in argyllosa terra inter sochot et
 sartban: ⁊ posuit salomō oīa vasa i; domo dñi.

Propter multitudinē autē n̄m̄fam nō erat pō-
 dus eris. Fecitq; salomō oīa vasa in domo do-
 mini altare aureū: ⁊ mensam sup quā ponerē-
 tur panes ppositionis aureā: ⁊ candelabra au-
 rea qnq; ad dexterā: ⁊ qnq; ad sinistrā contra
 oraculū ex auro puro ⁊ quasi liliū flores: ⁊ lucer-
 nas desup aureas ⁊ forcipes aureos ⁊ bydris
 as: ⁊ fuscūlas: ⁊ p̄bials. ⁊ mortariola: et thu-
 ribula de auro purissimo. Et cardines ostioꝝ
 domus interioris sancti sanctorum ⁊ ostioꝝ
 dom⁹ templi ex auro erāt. Et p̄fecit om̄e opus
 qd faciebat salomon in domo dñi. et intulit q
 sanctificauerat dauid pater suus: argentum ⁊
 aurū ⁊ vasa reposuitq; in thesauris dom⁹ dñi.
 ¶ L. S. Arca introducitur in templo. nebula
 implet domū: salomon benedicit tēplum. post
 hoc orat vt exaudiant orātes in tēplo. Surgēs
 qdam ab orōne bñdicūt omni ecclesie israel et
 eos instruit: imolantur victime ⁊ fit festiuitas
 celebris.

Cap. VIII

¶ Tunc cōgregati sunt oēs maiores na-
 tu isrl cū p̄ncipib; tribun; ⁊ duces fa-
 miliarū alioꝝ israel ad regē salomō-
 nem in hierusalem: vt deferrēt arcaꝝ
 federis dñi de ciuitate dd. id est de syon. Eōue-
 nitq; ad regē salomonē vniuersus israel in mē-
 se bethanin in solēni die ipse est mensis septis-
 mus. Venerūtq; cūcti senes de israel: ⁊ tulerūt
 arcā sacerdotēs ⁊ portauerūt arcā dñi: ⁊ taber-
 naculū federis: ⁊ oīa vasa sanctuarij q; erāt in
 tabernaculo. et ferebant ea sacerdotēs ⁊ leuis-
 te. Rex aut salomō ⁊ oīs multitudo israel q; cō-
 uenerat ad eum gradiebat cū illo ante arcā: ⁊
 immolabāt oues ⁊ boues absq; estimatōe et
 numero. Et intulerūt sacerdotēs arcā federis
 dñi in locū suū i oraculū tēpli i sc̄m̄ factoz sub-
 ter alas cherubin. Siquidē cherubin expāde-
 bant alas sup locū arce: ⁊ p̄tegebant arcam ⁊
 vectes eius desup. Eūq; eminerēt vectes ⁊ ap-
 parerent summitates eorum foris sanctuariū
 ante oraculum: nō apparebāt vltra extrinsec⁹:
 q; et fuerunt ibi vsq; in p̄ntem diē. In arca au-
 tez nō erat aliud nisi due tabule lapidee quas
 posuerat in ea moyses in oreb qñ pepigit dñs
 fedus cū filiis israel cum egredierent de terra
 egypti. Factū est aut cū crissent sacerdotēs de
 sanctuario: nebula impleuit domū dñi: et non
 poterant sacerdotēs stare ⁊ ministrare ppter
 nebula. Impleuerat em̄ gloria dñi domū dñi.
 Tunc aut salomō. Dominus dixit vt habitaret
 in nebula. Edificans edificanti domū ⁊ habita-
 culum tuum. firmūsimū solū tuū in sempiter-
 num. Eōuertitq; rex faciem suam: ⁊ benedixit
 omni ecclesie israel. Omnis em̄ ecclesia israel
 stabat. Et aut salomō. Benedictus dñs deus is-
 rael qui locutus est ore suo ad dauid patrē me-
 um: et in manib; ei⁹ p̄fecit dicens. A die q; edu-
 xi pplm meū israel de egypto: non elegi ciuita-
 tē de vniuersis tribub; israel: vt edificaret do-
 mus. ⁊ esset nomē meū ibi: s; elegi dd vt eēt sup
 pplz meū isrl. Voluitq; dd p̄ me edificare do-

ii. Para. v. a

ii. Para. v. a

B

ii. Para. vi. a

mū noi dñi dei israel: et ait dñs ad dauid patrē
 meū. q̄ cogitasti in corde tuo edificare domus
 nomi meo: bene fecisti hoc ip̄m mente tractās
 Uerūtāmē tu nō edificabis mibi domū: s̄z fili⁹
 tuus q̄ egredietur de renibus tuis ipse edifi-
 cabit domū noi meo. Confirmauit dñs sermo-
 nem suū quē locut⁹ est: stetitq̄ p̄ dō patre meo:
 ⁊ sede sup̄ thronū israel sicut locutus est dñs ⁊
 edificauit domū noi dei israel: ⁊ p̄stituit ibi locū
 arce in qua fedus dñi est qd̄ percussit cū patrib⁹
 nostris qñ egressi sunt de terra egypti. Stetit
 autē salomō ante altare dñi in p̄spectu ecclesie
 israel. ⁊ expandit man⁹ suas in celū: ⁊ ait. Dñe
 deus israel nō est similis tui deus in celo desu-
 per ⁊ sup̄ terrā deo: sum: qui custodis pactū et
 ⁊ misericordiā seruis tuis q̄ ambulant corā te
 in toto corde suo: qui custodisti seruo tuo dō pa-
 tri meo q̄ locutus es ei. Ore locut⁹ es: ⁊ manib⁹
 bus perfecisti: vt bec dies p̄bat. Nunc igr̄ dñe
 deus israel conserua famulo tuo dō patri meo
 q̄ locutus es ei dicens. Nō auferes de te vir co-
 ram me q̄ sedeat sup̄ thronus israel: ita tñ si cu-
 stodierint filij tui viā suā vt ambulēt corā me si-
 cut tu ambulasti in conspectu meo. Et nūc dñe
 deus israel firmenē verba tua q̄ locut⁹ es suo
 tuo dō patri meo. Ergo ne putandū est qd̄ ve-
 re deus habitet sup̄ terrā? Si em̄ celū ⁊ celi ce-
 lorum te cape nō p̄nt q̄tō magis dom⁹ bec quā
 edificauit. Sed respice ad orōnes serui tui ⁊ ad
 p̄ces eius dñe de⁹ meus. Audi hymnū ⁊ oratio-
 nem quā seruus tuus orat corā te hodie vt sint
 oculi tui aperti sup̄ domū hanc nocte ac die: su-
 per domū de qua dixisti: erit nomē meū ibi: vt
 exaudias orōnes quā orat in loco isto ad te ser-
 uus tu⁹ vt exaudies deprecationē serui tui ⁊ po-
 puli tui israel qd̄cūq̄ orauerit in loco isto: ⁊ ex-
 audies in loco habitaculi tui in celo ⁊ cū exau-
 dieris p̄pitius eris. Si peccauerit hō in pri-
 mum suū: ⁊ habuerit aliqd̄ iuramentū: quo te
 neatur astrictus. ⁊ venerit p̄pter iuramentū
 corā altari tuo in domū tuā tu exaudies in celo:
 ⁊ facies ⁊ iudicabis seruos tuos p̄denans im-
 pium: ⁊ reddens viā suā sup̄ caput eius. iustifi-
 casq̄ iustum ⁊ retribuēs ei s̄m iusticiā suā. Si
 fugerit p̄plus tu⁹ israel inimicos suos: q̄ pec-
 caturus est tibi. ⁊ agentes penitentia ⁊ cōfite-
 tes noi tuo: venerint ⁊ adorauerint ⁊ depreca-
 ti te fuerint in domo hac. exaudi in celo: ⁊ dimit-
 te peccatū ppli tui israel: et reduces eos in ter-
 ram quā dedisti patrib⁹ eorū. Si clausus fue-
 rit celum ⁊ nō pluerit p̄pter peccata eorū: ⁊ orā-
 tes in loco isto p̄niam egerint noi tuo: ⁊ a pec-
 catis suis cōuersi fuerint p̄pter afflictionē suā
 exaudi eos in celo. ⁊ dimitte peccata seruorū tu-
 orū ⁊ ppli tui israel. ⁊ ostende eis viā bonas
 p̄ quā ambulent. ⁊ da pluuiā sup̄ terram quā
 dedisti p̄plo tuo in possessionem. Fames si ob-
 orta fuerit in terra: aut pestilentia aut corrup-
 tus aer: aut erugo: aut locusta: vel rubigo: ⁊ af-
 fixerit eū inimic⁹ ei⁹ portas obsidens: ois pla-
 ga vniuersa infirmitas: cūcta deuoratio ⁊ im-

p̄catio q̄ acciderit oī homī de p̄plo tuo isrl. N-
 quis cognouerit plagas cordis sui ⁊ expāderit
 manus suas in domo bac tu exaudies in celo
 in loco habitatiōis tue: ⁊ repropitiaberis ⁊ fa-
 cies vt des vnicuiq̄ s̄m oēs vias suas sicut vis-
 deris cor eius: q̄ tu nosti solus cor: omnium filios
 rum hoim: vt timeant te cunctis diebus q̄bus
 vsuūt sup̄ faciē terre quā dedisti patrib⁹ nr̄is.
 In sup̄ ⁊ alienigena q̄ nō est de p̄plo tuo isras
 el cū venerit de terra longinqua p̄pter nomē
 tuū: audiet em̄ nomē tuū magnū ⁊ man⁹ tua
 fortis ⁊ brachiū tuū extētum vbicūq̄: cū vene-
 rit ergo ⁊ orauerit in hoc loco tu exaudies in ce-
 lo in firmamento bitaculi tui: ⁊ facies oīa p̄ q̄
 bus inuocauerit te alienigena: vt discant vni-
 uersi ppli terrarū nomē tuū timere. sicut p̄pls
 tuus israel ⁊ p̄bent q̄ nomē tuū inuocatū est
 sup̄ domū hanc quā edificauit. Si egressus fue-
 rit p̄plus tuus ad bellū cōtra inimicos suos p̄
 viam quocūq̄ miseris eos: orabūt te cōtra viā
 ciuitatis quā elegisti. ⁊ cōtra domū quam edi-
 ficauit nomi tuo: ⁊ exaudies in celo orōnes eo-
 rum: ⁊ p̄ces eorū ⁊ facies iudiciū eorū. Qd̄ si pec-
 cauerint tibi. nō em̄ homo q̄ nō peccet et irat⁹
 tradideris eos inimicis suis: ⁊ captiuū ducti fu-
 erint in terrā inimicorū longe vel p̄pe ⁊ egerit
 penitentia in corde suo in loco captiuitatis: et
 cōuersi de p̄cati te fuerint in captiuitate sua di-
 centes. peccauim⁹. inique egimus. impie gessi-
 mus: et reuersi fuerit ad te in vniuerso corde suo
 et tota aīa sua in terra inimicorū suorū ad quas
 captiuū ducti fuerint: ⁊ orauerint te cōtra vias
 terre sue quā dedisti patrib⁹ eorū ⁊ citatis quā
 elegisti ⁊ tēplū qd̄ edificauit noi tuo. exaudies in
 celo in firmamento solij tui oratōes eorū ⁊ p̄ces
 eorū ⁊ facies iudiciū eorū: ⁊ p̄pitiaberis p̄plo
 tuo q̄ peccauit tibi: ⁊ oib⁹ iniquitatib⁹ eorū q̄b⁹ pre-
 uaricati sunt in te. ⁊ dabis mias corā eis q̄ eos
 captiuos habuerit vt misereant eis. Populus
 em̄ tu⁹ est ⁊ hereditas tua q̄s eduxisti de terra
 egypti de medio fornacis ferree vt sint oculi tui
 apri ad deprecationē serui tui ⁊ ppli tui israel et
 exaudies eos in vniuersis p̄ q̄b⁹ inuocauerint
 te. Tu em̄ separasti eos tibi in hereditatem de
 vniuersis pplis terre: sicut locut⁹ es p̄ moysen
 seruū tuū qñ eduxisti p̄res nostros de egypto
 dñe de⁹. Factū est autē cū p̄plessit salomō oras
 dñm oēm orōnem ⁊ deprecationē hanc surrexit
 de cōspectu altaris dñi. Utrūq̄ em̄ genu in ter-
 ram fixerat ⁊ man⁹ expāderat ad celū. Stetit
 q̄ ⁊ benedixit omī ecclia israel voce magna di-
 cēs. Benedictus dñs de⁹ q̄ dedit requies p̄plo
 suo israel iuxta oīa q̄ locut⁹ est. Nō cecidit ne v-
 nus qd̄ s̄mo ex oib⁹ bonis q̄ locut⁹ est p̄ moy-
 sen suū suū. Sit dñs de⁹ noster nobiscū sicut
 fuit cū patrib⁹ nostris nō derelinquēs nos ne-
 q̄ p̄nciēs sed inclinēt corda nostra ad se vt am-
 bulem⁹ in vniuersis vijs ei⁹ ⁊ custodiam⁹ māda-
 ta ei⁹ ⁊ ceremonias ⁊ iudicia q̄cumq̄ mādauit
 p̄rib⁹ nr̄is ⁊ sint s̄mōnes mei isti q̄b⁹ de p̄catis
 suis corā dño: appropinquātes dño deo nr̄o die

D
 ij. Para. vi. d

H
 par. vi. c

deu. trit. c
 dicit. rpi. c

par. vi. a

ac nocte vt faciat iudicium seruo suo et populo suo israel per singulos dies vt sciant oēs populi terre q: dñs ipse est deus: et nō est vltra absq: eo. Sit quoq: cor nostrū pfectū cū dño deo nostro: vt ambulemus in decretis eius: et custodiam⁹ mandata eius: sicut et bodie. Igit̄ rex et omnis israel cū eo immolabant victimas coram dño. Mactauitq: salomō hostias pacificas q̄s immolauit dño: bonū viginti duo milia et ouis centum viginti milia. Et dedicauerūt templū dñi rex et filij israel. In die illa sanctificauit rex mediū atrij qd̄ erat ante domū dñi. Fecit quip̄ holocaustū ibi et sacrificiū et adipē pacifico rū qm̄ altare ereū qd̄ erat corā dño min⁹ erat: et capere non poterat holocaustū et sacrificiū et adipē pacificoꝝ. Fecit ergo salomon in tempore illo festiuitatē celebrē: et omnis israel cū eo multitudo magna ab itroitu emath vsq: ad riuū egypti corā dño deo nostro septē diebus et septem diebus. i. quattuordecim dieb⁹: et in die octauo dimisit populos. Qui bñdicētes regi pfecti sunt in tabernacula sua letātes et alacri corde super om̄ibus bonis que fecerat dñs dauid seruo suo: et israel populo suo.

¶ L. S. De apparitōne secūda dñi ad salomonem: de oppidis dat⁹ byrā a salomone: pharao dat iasem in dotē filie. Salomon edificat ciuitates om̄i israel. excepto facit tributarios: de filiis israel neminē seruire cōstituit: classes mittit in opbir ad aurū reponandū.

¶ Cap. IX

Actū est autē cū perfeciss̄ salomō edificū domus dñi et edificū regis: et oē qd̄ optauerat et voluerat facere apparuit ei dñs scdo sicut apparuerat ei in gabaon. Dixitq: dñs ad eū. Fraudinū orationē tuā et deprecationē tuā quā dep̄car⁹ es corā me: sanctificauī domū hāc quā edificasti: vt ponere nōmē meū ibi in sempiternū: et erūt oculi mei et cor meū ibi cūctis diebus. Tu quoq: si ambulaueris corā me sicut ambulauit pat̄ tu⁹ in simplicitate cordis et in equitate: et feceris oia que p̄cepī tibi et iudicia mea seruaueris et legitima mea: ponā thronū regni tui sup̄ israel in sempiternū sicut locutus sum dauid patri tuo dicens: nō auferet vir de genere tuo de solio isrl. Si autē auersione auersi fueritis vos et filij vestri nō sequentes me nec custodientes mandata mea et ceremonias quas p̄posui vobis: sed abieritis et colueritis deos alienos et adoraueritis eos auferā israel de superficie terre quas dedi eis: et templū quod sanctificauī nomini meo p̄iciam a conspectu meo eritq: israel in prouerbū et in fabulā cūctis populis: et dom⁹ hec erit in exēplū. Om̄is qui transierit per eā stupebit et sibilabit et dicet. Quare fecit dominus sic terre huic et domui huic. Et responderunt. Quia dereliquerunt dominum deum suum qui eduxit patres eorum de terra egypti: et secuti sunt deos alienos et coluerunt eos: et adorauerunt eos: idcirco induxit dñs sup̄ eos oē malum hoc. Expletis autē annis viginti postq̄

edificauerat salomon duas domos. i. domum dñi et domū regis: byram rege tyri p̄bente salomoni ligna cedrina et abiegna et aurū iuxta omē qd̄ opus habuerat. tūc dedit salomon byram viginti oppida i terra galilee. Et egressus est byram de tyro vt videret oppida q̄ dederat ei salomon et nō placuerūt ei: ait. Heccine sunt ciuitates q̄s dedisti mihi frater. Et appellauit eas terram chabul vsq: in diē hanc. Visit ergo byrā ad regem salomonē centū viginti talēta auri. Hec est sūma expensarū quā obtulit salomon rex ad edificādum domū dñi et domū suam et mello et murum hierusalem et bether et mageddo et gazer. Pharao rex egypti ascendit et cepit gazer succēditq: eam igni: et chanaanū q̄ habitabat in ciuitate interfecit et dedit eā in dotē filie sue vtori salomonis. Edificauit ergo salomon gazer et bethoron inferiores et baalath et palmiram in terra solitudinis. et omnis vicus q̄ ad se ptinebāt: et erāt absq: muro muniuit et ciuitates curruū et ciuitates equitū et qd̄cumq: ei placuit: vt edificaret in hierusalem et in libano et i om̄i terra potestatis sue. Uniuersū pplm̄ qui remāserat de amoreis et de etbeis et pberzeis et eueis et iebuseis: q̄ nō sunt de filiis israel. Horū filios qui remāserāt in terra quos. s. non potuerāt filij israel exterminare fecit salomon tributarios vsq: in diē hanc. De filiis autē isrl nō cōstituit salomō seruire quē: p̄: sed erant viri bellatores et ministri eius et p̄ncipes et duces et p̄fecti curruū et equorum. Erant autē p̄ncipes super oia opera salomonis p̄positi quingēti quinquaginta qui habebant subiectū pplm̄: et statutis opibus impabant. Filia autē pharaonis ascendit de ciuitate dauid in domū suā quā edificauerat ei salomon. Tunc edificauit mello. Offerebatq: salomon tribus vicib⁹ per ānos singulos holocausta et pacificas victimas sup̄ altare qd̄ edificauerat dño: et adolebat thymiana corā dño. Perfectusq: est templū. Classē q̄ fecit rex salomō in assiongaber que ē iuxta baylā i litore maris rubri in terra idumee. Misitq: byrā in classe illa seruos suos viros nauticos et gnaros maris cum filiis salomonis. Qui cū venisset in opbir sumptū inde aurū q̄dringētorū viginti talentorum detulerunt ad regē salomonē.

¶ L. S. Venit regina saba hierusalē et obsequi p̄scit dat et accipit munera: fecit rex salomon ducenta scuta aurea et thronū eburneū. de classe regis et abundantia et equis.

¶ Cap. X

Sed et regina saba audita fama salomonis: in noie dñi venit temptare eū in enigmatibus. Et ingressa hierusalem multo cū comitatu et diuitijs: camelis portantibus aromata et aurū infinitum nimis et gemas preciosas: venit ad regem salomonē et locuta est ei vn̄uersa q̄ habebat in corde suo. Et docuit eam salomon omia verba que proposuit. Non fuit sermo qui regem posset latere et non responderet ei. Videns autem regina sa

A
ij. Para. it. a
Dat. vii. d
Luce. xi. d

23

ba omnem sapientiam salomonis: et domum quam edificauerat et cibos mense eius. et habitacula seruorum: et ordines ministrantium vestesque eorum: et pincernas et holocausta que offerebat in domo domini: non habebat ultra spiritum: dixitque ad regem. Verus est sermo quem audiui in terra mea super sermonibus tuis et super sapientia tua: et non credebam narrantibus mihi: donec ipsa veni et vidi oculis meis: et probaui quod media pars mihi nunciata non fuerit. **M**aior est sapientia et opera tua quam rumor quem audiui. Beati viri tui et beati serui tui hi qui stant coram te semper: et audiunt sapientiam tuam. **S**it dominus deus tuus benedictus cui complacuit: et posuit te super thronum israel. eo quod dilexerit dominus israel in sempiternum: et constituit te regem ut faceres iudicium et iusticiam. Dedit ergo regi centum viginti talenta auri: et aromata multa nimis et gemmas preciosas. Non sunt allata ultra aromata tam multa quam ea que dedit regina saba regi salomoni. Sed et classis byram que portabat aurum de opphira attulit et opphira ligna tina multa nimis et gemmas preciosas. Fecitque rex de lignis tinis pulcra domus domini et domus regie. et cytharas lyrasque cantantibus. Non sunt allata huiusmodi ligna tina neque visa usque in presentem diem. **R**ex autem salomon dedit regine saba omnia que voluit et petiuit ab eo. exceptis his que ultro obtulerat ei muerere regio. Que reuersa est et abiit in terram suam cum seruis suis. Erat autem pondus auri quod offerebat salomoni per annos singulos sexcentorum sexaginta sex talentorum auri excepto eo quod offerebant viri qui super vectigalia erant et negotiatores: vniuersique scuta vendentes: et omnes reges arabie ducesque terre. Fecitque rex salomon duceta scuta de auro purissimo. Sexcentos auri fidos dedit laminas scuti vnius: et trecentas peltas et auro probato. Trecentasque mine auri vnam peltam vestiebant. Posuitque eas rex in domo saltus libani. Fecit etiam rex salomon thronum de ebone grande et vestiuit eum auro fuluo nimis quod habebat sex gradus. Et summitas throni rotunda erat in parte posteriori: et due manus hinc: atque inde tenentes sedile: et duo leones stabant iuxta manus singulas: et duodecim leuiculi stantes super sex gradus hinc atque inde. **N**on est factum tale opus in vniuersis regnis. **S**ed et omnia vasa de quibus potabat rex salomon erant aurea et vniuersa supellet domus saltus libani de auro purissimo. Non erat argentum nec alius cuius precij putabat in diebus salomonis: quia classis regis per mare cum classe byram semel per tres annos ibat in tharsis deferens inde aurum et argentum et dentes elephatorum: et simias et pavos. **M**agnificatus est ergo rex salomon super omnes reges terre diuitiis et sapientia et vniuersa terra desiderabat vultum salomonis: ut audiret sapientiam eius quam dederat deus in corde eius: et singuli deferebant ei munera: vasa argentea et aurea: vestes et arma bellica: aromata que

equos et mulos per annos singulos. **E**gressi autem salomon currus et equites: et facti sunt ei mille quadringenti currus: et duodecim milia equitum: et disposuit eos per ciuitates munitas et cum rege in hierusalē. Fecitque ut tanta esset abundantia argenti in hierusalē quanta et lapidum et cedrorum prebuit multitudinem quasi sycamoros que nascuntur in capestribus. Et educebantur equi salomoni de egypto et de choa. **N**egotiatores enim regis emebant de choa et statuto precio perducebant. Egrediebatur autem quadringenta ex egypto sexcentis siclis argenti: et equus centum quinquaginta. Atque in hunc modum cuncti reges etheorum et syrie equos venundabant.

CL. S. De septingentis vxoribus et tricenis concubinis regis per quas salomon peruaricatus est: comminatur ei dominus et suscitatur aduersarios eius Adad rason et ieroboam. de concussione regni de achia ppheta ad ieroboam misso salomoni voluit interficere ieroboam sed fugit de morte salomonis

Rex autem salomon adamauit mulieres alienigenas multas: filiamque pharaonis et moabitidas et ammonitidas idumeas et sidonias et cetheas: de gentibus super quibus dixit dominus filiis israel. Non ingrediemini ad eas: neque de illis ingrediemini ad vestras. Certissime enim auerterunt corda vestra: ut sequamini deos earum. **H**is itaque copulatus est salomon ardentissimo amore. Fueruntque ei vxores quasi regine septingente: et concubine trecente. Et auerterunt mulieres cor eius. **L**unc iam esset senex deprauatum est cor eius per mulieres: ut sequeretur deos alienos: nec erat cor eius perfectum cum domino deo suo sicut cor dauid patris eius. sed colebat salomon asberthe deam sidoniorum: et chamos deum moabitarum: et moloch idolum ammonitarum. Fecitque salomon quod non placuerat coram domino: et non adimpleuit ut sequeretur dominum sicut dauid pater eius. **L**uc edificauit salomon phanum chamos idolo moab in monte qui est contra bethel: et moloch idolo filiorum ammon. Atque in hunc modum fecit vniuersis vxoribus suis alienigenis que adolebant thura: et immolabant dominis suis. **I**gitur iratus est dominus salomoni quod auersa esset mens eius a domino deo israel qui apparuerat ei secundo et preceperat de verbo hoc ne sequeretur deos alienos: et non custodiuit que mandauit ei dominus. Dixit itaque dominus salomoni. Quia habuisti hoc apud te et non custodisti pactum meum et precepta mea que mandauit tibi: dirupes scindam regnum tuum: et dabo illud seruo tuo verum in diebus tuis non faciam propter dauid patrem tuum. De manu filii tui scindam illud: nec totum regnum auferam sed tributum vnam dabo filio tuo: propter dauid seruum meum et bethel quam elegi. **S**uscitauit autem dominus aduersarium salomoni adad idumeum de semine regio: qui erat in edo. **L**uc enim esset deus in idumea: et ascendisset ioab princeps militie ad sepeliendum eos qui fuerant interfecti: et occidisset omne masculinum in idumea. **S**ex enim mensibus ibi moratus est ioab: et omnes

israel donec interimeret omne masculinum in idu-
 mea. fugit adad ipse et viri idumei de seruis pa-
 tris eius cum eo: ut ingrederetur egyptum. Erat
 autem adad puer paruulus. Cumque surrexissent de
 madian: venerunt in pbaram. Tuleruntque secum vi-
 ros de pbaram et introierunt egyptum ad pharaonem
 regem egypti. Qui dedit ei domum: et cibos
 constituit: et terram delegauit. Et inuenit adad
 gratiam coram pharaone valde: tantum ut daret
 ei uxorem sororem uxoris sue germanam thafnes re-
 gine. Venitque ei soror thafnes genebath filium
 et nutriuit eum thafnes in domo pharaonis. Et
 ratque genebath habitans apud pharaonem cum
 filiis eius. Cumque audisset adad in egypto dor-
 misse dauid cum patribus suis: et mortuum esse ioab
 principem militie: dixit pharaoni. Dimitte me: ut
 vadam in terram meam. Dixitque ei pharaon. Qua-
 em re apud me indiges ut queras ire ad terram
 tuam: ad ille respondit: nulla. Sed obsecro te ut di-
 mittas me. Suscitauitque ei deus aduersarius
 rason filium eliadam qui fugerat adadazer regem sa-
 ba dominum suum: et congregauit contra eum viros et fa-
 ctus est princeps latronum cum interficeret eos
 de abieruntque damascum et habitauerunt ibi: et constitu-
 erunt eum regem in damasco eratque aduersarius is-
 rael cunctis diebus salomonis. Et hoc est malum ad-
 dad et odium contra israel: regnauitque in syria hiero-
 boam qui filius nabath eufrateus de sareda
 seruis salomonis cui mater erat nomine serua:
 mulier vidua: leuauit manum contra regem. Et hec
 est causa rebellionis aduersus eum quod salomon
 edificauit mello: et coequauit voragine civita-
 tis dauid patris sui. Erat autem hieroboam vir for-
 tis et potens. Vidensque salomon adolescentem bo-
 ne indolis et industrium constituerat eum prefectum su-
 per tributa vniuersae domus ioseph. Factum est igitur
 in tempore illo ut hieroboam egredere de hierusalē
 et inueniret eum abias sylonites propheta in via op-
 tus pallio nouo. Erat autem duo tempus in agro. Ap-
 prehendensque abias pallium suum nouum quo coop-
 tus erat scidit in duodecim partes: et ait ad hiero-
 boam. Tolle tibi decem scissuras. Hec enim dicit
 dominus deus israel. Ego scindam regnum de manu sa-
 lomonis: et dabo tibi decem tribus. Porro vna
 tribus remanebit ei propter suum matrem dauid: et hieru-
 sales ciuitatem: quam elegi ex omnibus tribubus israel
 eo quod dereliquerit me. et adorauerit asberthen
 deas sidoniorum et chamos deum moab: et moloch
 deum filiorum ammon: et non ambulauerit in viis me-
 is ut faceret iustitiam coram me: et precepta mea et iu-
 dicia sicut deus pater eius. Nec auferam omne regnum
 de manu eius: sed ducem ponam eum cunctis diebus
 vite sue propter dauid seruum meum quem elegi
 qui custodiuit mandata mea et precepta mea.
 Auferam autem regnum de manu filii eius: et dabo tibi
 decem tribus: filio autem eius dabo tribum unam ut
 remaneat lucerna deus seruo meo cunctis diebus
 coram me in hierusalē ciuitate quam elegi: ut esset
 nomen meum ibi. Te autem assumam: et regnabis super
 omnia que desiderat anima tua: erisque rex super israel.
 Si igitur audieris omnia que precepero tibi: et ambu-

laueris in visceribus meis: et feceris quod rectum est cor-
 ram me custodiens mandata mea et precepta mea
 sicut fecit deus seruus meus ero tecum et edificabo tibi
 domum fidelē quod edificauit deus domum et tradam
 tibi israel: et asiligam semē deus super hoc: verumtamen
 non cunctis diebus. Voluitque salomon interficere
 hieroboam. Qui surrexit et aufugit in egyptum ad
 sesac regem egypti et fuit in egypto usque ad mor-
 tem salomonis. Reliquum autem verborum salomo-
 nis et omnia que fecit et sapientia eius: ecce vniuersa scrip-
 ta sunt in libro prophetarum dierum salomonis. Dies autem
 quos regnauit salomon in hierusalē super omnem is-
 rael: quadraginta anni sunt. Dormiuitque salomon
 cum patribus suis et sepultus est in ciuitate deus patris
 sui: regnauitque roboam filius eius pro eo.

¶ De roboam qui consilio usus est iuuenum et
 tempus super duas tribus rex constituit: hieroboam autem
 super decem tribus. de semeia propheta ad roboam misit
 seruum de vitulis aureis quos fecit hieroboam. XII

Uenit autem roboam in sychem. Illuc enim con-
 gregatus erat omnis populus israel ad con-
 stituendum eum regem. At vero hieroboam
 filius nabath cum adhuc esset in e-
 gypto profugus a facie salomonis regis audita
 morte eius reuersus est de egypto. Miserunt
 que et vocauerunt eum. Venitque hieroboam et omnis mul-
 tudo israel: et locuti sunt ad roboam dicentes. Propter tuam
 durissimum iugum imposuisti nobis: tu itaque nunc im-
 minue paululum de impio patris tui durissimo: et
 de iugo grauissimo quod imposuisti nobis. et ser-
 uiemus tibi. qui ait eis. Ite usque ad tertium diem: et
 reuertimini ad me. Cumque abisset populus inuit con-
 silium rex roboam cum senioribus qui assistebant coram sa-
 lomone prope eum cum adhuc viveret: et ait eis. Quod
 datus consilium ut respondeat populo: qui dixerunt ei. Si ho-
 die obedieris populo huic et fueris et petitiōis eo-
 rum cesseris. locutusque fueris ad eos proba lenia:
 erunt tibi serui cunctis diebus. Qui dereliquit consilium
 senum quod dederat ei. et adhibuit adolescentes qui
 nutriti fuerant cum eo: et assistebant illi: dixitque ad
 eos. Quod mihi datus consilium: ut respondeat populo huic: qui
 dixerunt mihi. leui fac iugum quod imposuit propter tuam
 super nos. Et dixerunt ei iuuenes qui nutriti fue-
 rant cum eo. Sic loquere populo huic: qui locuti sunt ad te
 dantes. Propter tuam aggrauauit iugum nostrum: tu releua nos.
 Sic loquere ad eos. Minime digiti mei grossior est
 dorso patris mei. Et nunc propter me posuit super vos iu-
 gum graue: ego autem addam super iugum vestrum. Propter me ce-
 cidit vos flagellum. ego autem cedam vos scorpionibus.
 Venitque hieroboam et omnis populus ad roboam: die ter-
 tia: sicut locutus fuerat rex dicens. reuertimini ad
 me die tertia. Respondit rex populo dura: derelicto con-
 silio seniorum quod ei dederat. et locutus est eis per consilium
 iuuenum dicens. Propter me aggrauauit iugum vestrum: ego autem
 addam iugum vestrum. Propter me cecidit vos flagellum. ego
 autem cedam vos scorpionibus. Et non acquieuit rex populo
 quoniam auerterat eum dominus ut suscitarz prophetam suum
 quod locutus fuerat in manu abie filonite ad hiero-
 boam filium nabath. Videns itaque quod nolisset
 eos audire rex respondit ei dicens. Que nobis pars in deo
 vel qui hereditas in filio isai: Uade in tabernaculum tuum

ii. Par. ix. g

A
 ii. Para. x. a

B

E
 ii. Para. x. c

D

D

Beii. xxx. d

E

F

ii. co.

B

ffrael. nunc vñde domū tuam dauid. Et abiit is-
 rael in tabernacula sua. Super filios autē isrl
 quecūq; habitabāt in ciuitatibus iuda: regna-
 uit roboā. Misit ergo rex roboā adurā qui es-
 rat super tributa et lapidauit eū omnis isrl.
 et mortuus est. Porro rex roboā festinus ascē-
 dit currū et fugit hierusalez. recessitq; israel a
 domo dauid vsq; in pñtem diē. Factū est autē
 cū audissz omnis israel qd reuersus eēt hierobo-
 am miserūt et vocauerunt eū cōgregato cetū.
 et cōstituerunt eū regem super omnē isral. nec
 secutus est quispiā domū dauid preter tribum
 iuda solā. Venit autē roboā hierusalē et cōgrega-
 uit vniuersam domū iuda et tribū bēiamin cēs-
 tum octoginta milia electorū viroz et bellatoz
 vt pugnaret cōtra domū israel. et reducerēt re-
 gnū roboā filio salomonis. Factus est autē ser-
 mo dñi ad semeiā virū dei dicens. Loquere ad
 roboā filiū salomonis regem iuda et ad oēm
 domū iuda et beniamin et reliquos de pplo dī
 cens. Hec dicit dñs. Non ascēdetis neq; bella-
 bitis cōtra fratres vestros filios israel. Ne uer-
 taf vir in domū suā. A me em factū est vbi hoc
 Audierūt sermonē dñi. et reuersi sunt de itinē-
 re sicut eis pceperat dñs. Edificauit autē hiero-
 boā sychem in monte effraim: et habitauit ibi
 Et egressus inde edificauit pmanuel. Dixitq;
 hieroboā in corde suo. Nūc reuertef regnū ad
 domū dd. Si ascēderit populus iste vt faciat sa-
 crificia in domo dñi in hierusalē: et cōuerterur
 cor ppli huius ad dñm suū roboā regē iuda in-
 terficiētq; me et reuertenf ad eū: et excogitato
 cōsilio fecit duos vitulos aureos. et dixit eis.
 Nolite vltra ascēdere in hierusalē. Ecce dñi tui
 israel: qui te eduxerūt de terra egypti. Posuit
 q; vnū in betbel. et alterū in dan. et factū ē ver-
 bum hoc in peccatū. Ibat em pplis ad adoran-
 dū vitulū vsq; in dan. Et fecit phana in excel-
 sis: et sacerdotes de extremis ppli qui nō erāt
 de filiis leui. Cōstituitq; diē solēnē i mēse octa-
 uo quintadecima die mēsis in similitudinē solēni-
 tatis que celebrabaf in iuda. Et ascēdens alta-
 re silr fecit i betbel. vt immolaret vitulis quos
 fabricatus fuerat. Cōstituitq; in betbel sacer-
 dotes excelsorū que fecerat. et ascēdit sup alta-
 re qd extruxerat in betbel: qntadecima die mē-
 sis octauū quē sūxerat de corde suo. Et fecit so-
 lenitatē filiis israel. et ascendit super altare vt
 adoleret incensum.

C. S. De viro dei qui venit in betbel q de i-
 sia nascituro pphauit. signū dat et de effusione
 cinis et dextera hieroboā qualif aruit et resti-
 tuta est. panē cū rege nō comederet. a ppheta
 quodā reductus est et cū eo panē comedit et a
 leone percussus est. q leo et asin stabāt iurta ca-
 dauer de sepultura eius facta a ppheta q eū
 sic duxerat.

Capitulum XIII

A Ecce vir dei venit de iuda in sermo-
 ne dñi in betbel hieroboā stāte super
 altare et thus faciēte. Et exclamauit
 p altare in sermone dñi et ait. Altare

altare. hec dicit dñs. Ecce filiū nascet domus dd
 iosias nomine. et immolabit super te sacerdo-
 tes excelsorū qui nūc in te thura succēdūt. et of-
 fa hominū super te incendet. Deditq; in illa
 die signū dicens. Hoc erit signū quod locut⁹ est
 dñs. Ecce altare scindetur. et effundef cinis q
 in eo est. Cūq; audisset rex sermonē hominis
 dei quē in clamauerat contra altare in betbel
 extendit manū suā de altari dicens. Appō-
 bendite eum. Et exaruit manū eius quā extē-
 derat contra eum: nec valuit retrahere eā ad
 se. Altare quoq; scissum est et effusus est cinis
 de altari. iurta signum qd pēdixerat vir dei in
 sermone dñi. Et ait rex ad virum dei. Depreca-
 re faciem dñi dei tui et ora p me: vt restitatur
 manū mea mibi. Quauit vir dei faciē dñi: et re-
 uersa est manū regis ad eū: et facta est sicut p-
 us fuerat. Locutus est autem rex ad virū dei.
 Veni mecū domū vt prandeas: et dabo tibi mu-
 nera. Rnditq; vir dei ad regē. Si dederis mī-
 bi mediam partem dom⁹ tue non veniā tecū
 nec comedā panem neq; bibā aquā in loco isto
 Sic enim mandatum est mibi in sermone do-
 mini precipientis. Non comedes panem neq;
 bibes aquam: nec reuertes per viam qua ve-
 nisti. Abiit ergo per aliam viam. et non est re-
 uersus per iter quovenerat in betbel. pphetes
 autē quidā senex habitabat in betbel: ad quē
 venerūt filij sui: et narrauerūt ei omnia opa q
 fecerat vir dei illa die in betbel. Et verba q locu-
 tus fuerat ad regem narrauerūt patri suo. Et
 dixit eis pater eorum. Per quā viam abiit? Dñi
 derunt ei filij sui viam per quā abierat vir dei
 qui venerat de iuda. Et ait filiis suis. Sternite
 mibi azinum. Qui cum strauissent ascendit et
 alij post virum dei: et inuenit eum sedentem
 subtus therebintū. Et ait illi. Tu ne es vir dei
 qui venisti de iuda? Rrespondit ille. Ego sum.
 Dixitq; ad eum. Veni mecū domū. vt come-
 das panem. qui ait. Non possum reuertī neq;
 venire tecum: nec comedam panem neq; bi-
 bam aquam in loco isto quia locutus est domi-
 nus ad me in sermone domini dicens. Nō co-
 medes panē et non bibas aquam ibi: nec reuer-
 teris p viā qua ieris. Qui ait illi. Et ego ppheta
 sum similis tui. Et angelus locutus est mibi
 in sermone domini dicens. Reduc eum tecum
 in domum tuam: vt comedat panem et bibat
 aquam. Fefellit eum et reduxit secum. Come-
 dit ergo panem in domo eius et bibit aquam.
 Cūq; sederent ad mensam factus est sermo
 domini ad pphetas qui reducerat eum. Et ex-
 clamauit ad virum dei qui venerat de iuda dī-
 cens. Hec dicit dominus. Quia non obediens
 fuisti orī domini: et non custodisti mandatum
 quod non precepit tibi dominus de⁹ tuus: et
 reuersus es et comedisti panem et bibisti aquā
 in loco in quo precepit tibi ne comederes panē
 neq; bibere aquam non inferetur cadauer tu-
 um in sepulcrū patrū tuoz. Cūq; comedisset et
 bibisset strauit azinum suum ppheta quē redu-

Para. t. d

E

Iobse. i. a
ij. Paral. xi. f
Ecci. xlvij. d

F

B

Ezo. xxxij. b

ij. Paral. xi. c

A

ii. re. xxiij. d

I. co.

2

E

I. co.

D

5. co.

E

D

ii. reg. vi

perat. Qui cum abisset inuenit eum leo in via: et occidit: et erat cadaver eius proiectum in itinere. Asinus autē stabat iuxta illū et leo stabat iuxta cadaver. Et ecce viri transeuntes viderunt cadaver proiectum in via et leonem stantem iuxta cadaver. Et venerunt et divulgaverunt in civitatem: in qua prophetes ille senex habitabat: quod eius audisset. Prophetes ille qui reducere eum de via: ait. Vir dei est qui inobediens fuit orationi domini et tradidit eum dominus leoni: et confregit eum: et occidit iuxta verbum domini quod locutus est ei. Dixitque ad filios suos. Sternite mihi asinum. Qui cum stravissent et ille abisset: invenit cadaver eius proiectum in via et asinum et leonem stantes iuxta cadaver. Non comedit leo de cadavere nec lesit asinum. Tulitque prophetes cadaver viri dei: et posuit illud super asinum et reversus intulit in civitatem. Prophetes senis ut plangerent eum: et posuit cadaver eius in sepulchro suo. Et planterunt eum: ben ben mi frater. Cumque plantassent eum. Dixit ad filios suos. Cum mortuus fuero sepelite me in sepulchro in quo vir dei sepultus est: iuxta ossa eius ponite ossa mea. Profecto enim veniet sermo quem predixit in sermone domini contra altare quod est in betel et contra omnia phana excelsorum que sunt in urbibus samarie. Post verba hec non est reversus hieroboam de via sua pessima: sed e contrario fecit de novissimis populis sacerdotes excelsorum. qui cumque volebat implebat manum suam: et fiebat sacerdos excelsorum. Et propter hanc causam peccavit domus hieroboam: et eversa est et deleta de superficie terre.

¶ De prophetia achie ad uxorem hieroboam. de morte abie filii eius. de morte hieroboam: de regno nadab filii eius. de peccatis suis. de sesach rege egypti qui spoliavit hierusalē. de scutis aureis et ereis de morte roboam et regno filii eius.

2a. XIII

In tempore illo egrotavit abias filius hieroboam. Dixitque hieroboam uxori sue. Surge et comuta habitum ne cognoscaris quod sis uxor hieroboam: et vade

in sylo ubi est abias. prophetes qui locutus est mihi quod regnaturus essem super populum hunc. Tolle quoque in manu tua decem panes et crustulam et vas mellis: et vade ad illum. Ipse enim indicabit tibi quid eveniturum sit puero huic. Fecit ut dixerat uxor hieroboam: et consurgens abiit in sylo: et venit in domum abie. At ille non poterat videre: quia caligaverant oculi eius pro senectute. Dixit autem dominus ad abiam. Ecce uxor hieroboam ingreditur ut consulat te super filio tuo qui egrotat. Hec et hec loqueris ei. Cum ergo illa intraret et dissimularet se esse que erat: audiit abias sonitum pedum eius introeuntis per ostium et ait. Ingredere uxor hieroboam. Quare aliam te esse simulas? Ego autem missus sum a te dominus nuncius. Vade et dic hieroboam. Hec dicit dominus deus israel. Quia exaltaui te de medio populi et dedi te ducem super populum meum israel:

et scidi regnum domini domini et dedi illud tibi: et non fuit sicut fuerat mihi domini quod custodiuit mandata mea: et securus est me in toto corde suo faciens quod placitum esset in conspectu meo: sed operatus es male super omnes que fuerunt ante te: et fecisti tibi deos alienos et statiles ut me ad iracundiam provocares: me autem peccasti per corpus tuum. Idcirco ecce ego inducam mala super domum hieroboam et percutiam de hieroboam migerem ad pietatem et clausum et novissimum in israel. et mundabo reliquas domus hieroboam sicut mundari solent filii mus usque ad purum. qui mortui fuerint de hieroboam in civitate comedent eos canes que autem mortui fuerint in agro: vorabunt eos anes celi que dominus locutus est. Tu igitur surge et vade in domum tuam et in ipso introitu pedum tuorum in vestibulo morietur puer. et plangent eum omnes israel et sepeliet. Iste enim solus inferet de hieroboam in sepulchrum. quia inuentus est super eo sermo bonus a domino deo israel in domo hieroboam. Constitutus est autem sibi dominus regem super israel qui percutiet domum hieroboam in hac die et in hoc tempore. et percutiet dominus deus israel. sicut moveri solet barum domo in aqua. Et euellet israel de terra bona hac quam dedit patribus eorum. et ventilabit eos trans flumen. quia fecerunt sibi lucos ut irritarent dominum. Et radet dominus deus israel propter peccata hieroboam que peccavit et peccare fecit israel. Surrexit itaque uxor hieroboam: et abiit. et venit in tberfa. Cumque illa ingrederetur limen domus: puer mortuus est et sepelierunt eum. Et plantavit eum omnis israel iuxta sermonem domini quem locutus est in manu serui sui abie. prophetes. Reliqua autem verborum hieroboam quomodo pugnaverit et quomodo regnaverit. ecce scripta sunt in libro prophetarum dierum regum israel. Dies autem quibus regnavit hieroboam viginti duo anni sunt. Et dormiit hieroboam cum patribus suis: regnavitque nadab filius eius pro eo. Porro roboam filius salomonis regnavit in iuda. Quadraginta et unius anni erat roboam cum regnare cepisset: decem et septem annis regnavit in hierusalē civitate quam elegit dominus ut poneret nomen suum ibi ex omnibus tribubus israel. Nomen autem matris eius naama amanites. Et fecit iudas malum coram domino. et irritaverunt eum super omnibus que fecerant patres eorum in peccatis suis que peccaverunt. Edificaverunt enim et ipsi sibi aras et statuas et lucos super omnem collem excelsum. et subter omnem arborem frondosam. sed et effeminati fuerunt in terra: feceruntque omnes abominationes gentium quas attrivit dominus ante faciem filiorum israel. In quinto autem anno regni roboam ascendit sesach rex egypti in hierusalem et tulit thesauros domus domini et thesauros regios et universa diripuit: scuta quoque aurea que fecerat salomon pro quibus fecit rex roboam scuta creta. et tradidit ea in manu ducum scutariorum et eorum que excubabant ante ostium domus regis. Cumque ingrederetur rex in domum domini portabant ea que presens eundi habebat officium: et postea reportabant ad armamentarium scutariorum. Reliqua autem simonum roboam et omnia que fecit: ecce scripta sunt in libro ser-

monū dierum regū iuda. Fuitq; bellū inter roboam et hieroboā cunctis diebus. Dormiuitq; roboā cū patribus suis. et sepultus est cū eis in ciuitate dauid. Nomē autē matris eius naama amanites. Et regnauit abia filius eius pro eo. **C. L. S.** De abia q̄ fecit malū. de pugna cū hieroboā q̄ dō fecit rectū excepto sermone v̄ie et thei. de asa q̄ regnauit post abia q̄ fecit rectum de plio inf̄ azam et baasa regē israel. de adiutorio benadab regi asa. de morte asa et de dolo re pedū ei. de iosaphat q̄ successit ei. de nadab rege filij hieroboā occiso. de baasa q̄ regnauit post eū q̄ percussit oēs domū hieroboā. **Ca. XV**

I dicitur in octauodecimo āno regni hieroboā filij nabath: regnauit abia sup iudā. Tribus annis regnauit in hierusalem. Nomen matris ei maacha filia abessalon abulauitq; in omnibus pctis patris sui q̄ fecerat añ eū: nec erat cor eius pfectū cū domino deo suo sicut cor dō patris ei. **Bz** ppter dō dedit ei dñs deus suus lucernā in hierusalem: eo q̄ fecisset dō rectū in oculis dñi: et non declinasset ab omib; q̄ p̄cepit ei cūctis diebus vite sue: excepto sermone v̄ie ethei. Attū bellum fuit inf̄ abia et hieroboā omni tpe vite eius. **Reliq;** autē sermonū abie et omnia q̄ fecit: nonne hec scripta sunt in libro p̄boz dierū regū iuda? Fuitq; plū inf̄ abia et inter hieroboā. Et dormiuit abia cū patribus suis et sepelierūt eū in ciuitate dō. regnauitq; asa filius ei p̄ eo. In anno ergo vicesimo hieroboā regis israel regnauit asa rex iuda. et q̄draginta et vno anno regnauit in b̄rlm. Nomen matris eius maacha filia abessalon: et fecit asa rectū añ p̄spectū dñi sicut dō pat̄ eius: et abstulit effemiatos de terra: purgauitq; vniuersas sordes idolorū q̄ fecerāt patres ei. Insuper et maachā matrē suā amouit ne eēt p̄nceps in sacris priapi et in luco eius quē p̄secrauerat. Subuertitq; specū ei et cōfregit simulacrū turpissimū: et cōbussit i torrete cedrō. Excelsa autē nō abstulit. Verūtāmē cor asa perfectū erat cū dño deo suo cūctis diebus suis. et intulit ea q̄ sanctificauerat pat̄ suus et vonerat i domū dñi argētū et aurū et vasa. Bellū autē erat inter asa et baasa regez israel cūctis diebus eoz. **Ascēdit** q; baasa rex israel in iudā et edificauit rama vt nō posset q̄sp̄ia egredi vel ingredi de pte asa regis iude. Tollēs itaq; asa oē argētū et aurū qd̄ remāserat in thesauris domus dñi: et in thesauris domus regie dedit illud in manus seruoꝝ suoz: et misit ad benadab filiū tabemōn filij eziō regē syrie q̄ habitabat in damasco dicens. **Fedus** ē inf̄ me et te et inf̄ patrē meū et patrē tuū: id̄ misi tibi munera argētū et aurū: et peto vt venias et irritū facias fedus qd̄ babes cum baasa rege isrl et recedat a me. **Acq̄escēs** benadab regi asa misit p̄ncipes exercitū sui in ciuitates isrl: et percusserūt abion et dan et abel domū maacha: et vniuersam cenneroth. omnē. s. terrā neptalim. **Qd̄** cū audisset

baasa intermisit edificare rama et reuersus est in tberfa. **Rex** autē asa nūciū misit in oēm iudā dicens. **Nemo** sit excusatus. Et tulerūt lapides de rama et ligna et q̄bus edificauerat baasa et extruxit de eis ret asa: gabaa beniamin et maspha. **Reliq;** autē oim̄ sermonū asa vniuerse fortitudines eius et cuncta q̄ fecit et ciuitates q̄s extruxit: nonne hec scripta sunt in libro verborū dierū regū iuda? **Verūtū** in tpe senectutis sue doluit pedes: et dormiuit cū patribus suis et sepultus est cum eis in ciuitate dauid patris sui. **Regnauitq;** iosaphat filius eius p̄ eo. **Nadab** vero filius hieroboā regnauit sup isrl anno secūdo asa regis iuda: regnauitq; sup israel duobus annis: et fecit qd̄ malū est in conspectu domini et abulauit in v̄ijs patris sui: et in pctis eius quibus peccare fecit israel. **Insidiat** est autē ei baasa filius abie de domo isachar: et percussit eū in gebbethon que est v̄bs philistinorum. **Siq̄dē** nadab et omnis isrl obsidebāt gebbethon. **Interfecit** q; illum baasa in anno tertio asa regis iuda: et regnauit p̄ eo. **Cumq;** regnasset percussit omnē domū hieroboā. **Nō** dimisit nec vnā quidē aiā de semine eius donec dederet eū iuxta verbū dñi qd̄ locutus fuerat in manu serui sui abie sylonitis ppter pctā hieroboam q̄ peccauerat et quibus peccare fecerat israel et ppter delictū quo irritauerat dñm deū israel. **Reliq;** autē sermonū nadab et oia que opat̄ est: nōne hec scripta sunt in libro verborū dierū regū israel? **Fuitq;** bellū inf̄ asa et baasa regē israel cunctis diebus eoz. **Anno** tertio asa regis iuda regnauit baasa filius abie sup oēm israel in tberfa viginti quattuor ānis: et fecit malum corā dño abulauitq; in v̄ijs hieroboā et in pctis eius quibus peccare fecit israel.

C. L. S. De iebu p̄pha misso ad baasa. de morte baasa et q̄ baasa interfecit iebu cui successit bela filius eius quē occidit zari et regnauit p̄ eo q̄ postea semetip̄m succēdit cū obsideret eū Amri quē elegerat israel: media p̄ ppli sequebatur thebni p̄ualuit tñ pplis q̄ erat cuz ari. de regno achab filio eius de reedificatione hierosolobo ab abiel.

Cap. XVI
Actus est autē sermo dñi ad iebu filiū anani cōtra baasa dicens. **Pro** eo q̄ exaltauit te de puluere et posui te ducem super populū meū israel: tu autē ambulasti in via hieroboā: et peccare fecisti populū meū isrl: vt me irritares in peccatis eoz: ecce ego demetā posteriorā baasa et posteriorā domus ei: et faciā domū tuā sicut domū hieroboam filij nabath. **Qui** mortuus fuerit de baasa in ciuitate comedēt eū canes: et q̄ mortuus fuerit et eo in regione: comedēt eū volucres celi. **Reliq;** autem sermonū baasa et quecūq; fecit et p̄elia eius: nōne hec scripta sunt in libro verborū dierum regū israel? **Dormiuit** q; baasa cū patribus suis: sepultusq; est in tberfa: et regnauit bela filius eius p̄ eo. **Eū** autē in manu iebu filij anani p̄p̄ete verbū dñi factū eēt p̄tra

h. pa. xiiij. a

h. pa. xiiij. a

7. co.

D

E

h. pa.

h. reg. it. s

D

8. co.

E

S

B

baasa et contra domum eius: et contra omne malum quod fecerat coram domino ad irritandum eum in operibus manuum suarum ut fieret sicut domus hieroboam: ob hanc causam occidit eum: hoc est iebu filium anani propheta. Anno vicefimo setto asa regis iuda regnavit bela filius baasa super israel in tberfa duobus annis: et rebellavit contra eum servus suus zambri dux medie partis equitum. Erat autem bela in tberfa bibens et temulentus in domo arsa prefecti tberfa. Irruens ergo zambri percussit et occidit eum anno vicefimo septimo asa regis iuda: et regnavit pro eo. Eumque regnasset et sedisset super solium eius percussit omnem domum baasa: et non dereliquit ex ea mingentem ad parietem et propinquos et amicos eius. Delevitque zambri omnem domum baasa iuxta verbum domini: quod locutus fuerat ad baasa in manu iebu prophete propter universa peccata baasa et peccata bela filii eius quae peccaverunt et peccare fecerunt israel provocantes dominum deum israel in vanitatibus suis. Reliqua autem sermonum bela et omnia quae fecit nonne hec scripta sunt in libro verborum dierum regum israel. Anno vicefimo septimo asa regis iuda regnavit zambri septem diebus in tberfa. Porro exercitus obsidebat gebbethon urbem philistinorum. Eumque audisset rebellasse zambri et occidisse regem: fecit sibi regem omnis israel amri qui erat princeps militie super israel in die illa in castris ascendit ergo amri et omnis israel cum eo de gebbethon et obsidebant tberfa. Videns autem zambri quod expugnanda esset civitas ingressus est palatium et succendit se cum domo regia: et mortuus est in peccatis suis: qui peccaverat faciens malum coram domino et abulans in via hieroboam et in peccato eius quo fecit peccare israel. Reliqua autem sermonum zambri et infidiarum eius et tyrannidis nonne hec scripta sunt in libro verborum dierum regum israel. Tunc divisus est populus israel in duas partes. Media pars populi sequebatur thebni filium gineth ut constitueret eum regem: et media pars ari. Prevaluit autem populus qui erat cum ari populo qui sequebatur thebni filium gineth: mortuusque est thebni et regnavit ari. Anno tricesimo primo asa regis iuda: regnavit ari super israel duodecim annis. In tberfa regnavit sex annis: emittens motum samarie a somer duobus talentis argenti: et edificavit eum et vocavit nomen civitatis quam extruxerat: nomine somer domini motus samaria. Fecit autem ari malum in conspectu domini et operatus est nequit super omnes qui fuerunt ante eum. Ambulavitque in omni via hieroboam filii nabath: et in peccatis eius quibus peccare fecerat israel ut irritaret dominum deum israel in vanitatibus suis. Reliqua autem sermonum ari et plura eius quae gessit nonne hec scripta sunt in libro verborum dierum regum israel. Dormiit itaque ari cum patribus suis: et sepultus est in samaria: regnavitque achab filius eius pro eo. Achab vero filius ari regnavit super israel anno tricesimo octavo asa regis iuda. Et regnavit achab filius ari super israel in samaria viginti et duobus annis. Et fecit achab filius ari malum in conspectu domini super omnes qui fuerunt ante eum. Nec suffecit ei ut abul-

laret in peccatis hieroboam filii nabath insuper duxit uxorem iezabel filiam methaal regis sidoniorum. Et abiit et servavit baal et adoravit eum. et posuit aram baal in templo baal quod edificaverat in samaria et plantavit lucum. Et addidit achab in opere suo irritans dominum deum israel super omnes reges israel qui fuerunt ante eum. In diebus eius edificavit abiel de betbel hiericho. In abira primitivo suo fundavit eam: et in seculum novissimo suo posuit portas eius iuxta verbum domini quod locutus fuerat in manu ioseph filii num.

E. S. Venit belias ad achab dandit celum ne pluat: pascit a cornis. et post a muliere sareptina suscipit cum farina. de bidria lechitus olei non deficit etiam eius filium suscitavit belias. XVII

E Dixit belias thesaurarius de habitatoribus galaad ad achab. Vivit dominus deus israel in cuius conspectu sto. si erit annis bis ros et pluvia: nisi iuxta oris mei verba. Et factum est verbum domini ad eum dicens. Recede hinc et vade contra orientem. et abscondere in torrente carith qui est contra iordanem. et ibi de torrente bibes: cornisque precepi ut pascant te ibi. Abiit ergo et fecit iuxta verbum domini. Eumque abisset sedit in torrente carith qui est contra iordanem. Cornisque deferebant ei panem carnes mane. filii panem et carnes vespere. et bibebat de torrente. Post dies autem aliquotus siccatus est torrentis. non enim pluerat super terram. Factus est ergo sermo domini ad eum dicens. Surge et vade in sareptam sidoniorum: et manebis ibi. Precepi enim ibi mulierem viduam ut pascat te. Surrexit et abiit in sareptam sidoniorum. Eumque venisset ad portam civitatis: apparuit ei mulier vidua colligens ligna: et vocavit eam dicens ei. Da mihi paululum aque in vase ut bibam. Eumque illa proferret ut afferret: clamavit pro se ipso et dicens. Affer mihi obsecro et buccellam panis in manu tua. Que respondit. Vivit dominus deus tuus quia non habeo panem nisi quantum pugillus capere potest farine in hydria et paululum olei in lechito. En colligo duo ligna ut ingrediar et faciam illud mihi et filio meo ut comedamus et moriamur. Ad quam belias ait. Noli timere. sed vade et fac sicut dixisti. Verumtamen mihi pro munus fac de ipsa farina subcinericium panem pro muliere et affer ad me. tibi autem et filio tuo facies postea. Hec autem dicit dominus deus israel. Hydria farine non deficiet. nec lechitus olei minuetur usque in die in qua dominus daturus est pluviam super faciem terre. Que abiit et fecit sicut verbum belie. Et comedit ipse et illa et domus eius: et ex illa die hydria farine non defecit. et lechitus olei non est imminutus. iuxta verbum domini quod locutus fuerat in manu belie. Factum est autem post verba hec egrotavit filius mulieris matrisfamilias. et erat languor fortissimus ita ut non remaneret in eo balium. Dixit ergo ad beliam. Quid mihi et tibi vir dei? Ingressus es ad me ut rememorarentur iniquitates mee. et interficeres filium meum. Et ait ad eam belias. Da mi-

II. Reg. I. D

H
I. Reg. V. C
II. Reg. V. E
Iaco. V. DB
Lu. III. D

Jud. III. C

Ecc. VI. A

L

D

iii. reg. iij. f
Ac. xx. c

bi filium tuum. Tulitque eum de sinu eius et portavit in cenaculum ubi ipse manebat et posuit super lectulum suum: et clamavit ad dominum et dixit. Domine deus meus etiam ne viduam apud quas ego ut cum sustentor afflixisti ut interficeres filium eius. Et expandit se atque mensus est super puerum tribus vicibus et clamavit ad dominum et ait. Domine deus meus revertatur obsecro anima pueri huius in viscera eius. Et exaudivit dominus vocem belise: et reversa est anima pueri intra eum: et reversit. Tulitque belias puerum et deposuit eum de cenaculo in inferiores domum et tradidit matri sue. Et ait illi. En vivit filius tuus. Dixitque mulier ad beliam. Nunc in isto cognovi quoniam vir dei es tu et verbum domini in ore tuo verum est.

C S. Venit belias ad achab ut de ei pluvia de abdiam que prophetas domini abscondit. c. et pavit. de ostensione belie ad achab: de interfectione sacerdotum. Baal et belia post assumptionem holocausti: et igne missio de celo. de pluvia data. Ca. XVIII.

P Est dies multos factum est verbum domini ad beliam in anno tertio dicentis. Vade et ostende te achab ut dem pluviam super faciem terre. Fuit ergo belias ut ostenderet se achab. Erat autem fames vehemens in samaria. Vocavitque achab abdiam dispensatorem domus sue. Abdias autem timebat dominus deus valde. Nam cum interficeret iezabel prophetas domini: tulit ille centum prophetas et abscondit eos quinquagenos et quinquagenos in speluncis et pavit eos pane et aqua. Dixit ergo achab ad abdiam. Vade in terras ad universos fontes aquarum: et in cunctas valles si forte possim invenire herbam et saluare equos et mulos et non penitus iumenta intereant. Diviseruntque sibi regiones ut circumirent eas. Achab ibat per viam unam: et abdias per viam alteram secusum. Cumque esset abdias in via belias occurrit ei. Qui cum cognovisset eum: cecidit super faciem suam et ait. Num tu es domine mihi belias? Cui ille respondit. Ego et dixit. Vade et dic domino tuo. Adest belias. Et ille. Quid peccavi inquit quoniam trades me servum tuum in manu achab ut interficiat me? Vivit dominus deus tuus quia non est gens aut regnum in quo non miserit dominus meus te requirens. Et respondens cunctis non est hic: adiuravit regna singula et gentes eo quod minime respiceris. Et nunc dicis mihi vade et dic domino tuo: adest belias. Cumque recessero a te: spiritus domini asportabit te in locum quem ego ignoro: et ingressus nunciabo achab et non inveniens te: interficiet me. Servus autem tuus timeat dominum ab infamia sua. Numquid non indicatum est tibi domino meo quid fecerim cum interficeret iezabel prophetas domini: quod absconderim de prophetis domini ceteros viros quinquagenos et quinquagenos in speluncis et pavierim eos pane et aqua. Et nunc tu dicis vade et dic domino tuo adest belias ut interficiat me. Et dixit belias. Vivit dominus exercituum ante cuius vultum sto. quia hodie apparebo ei. Abiit ergo abdias in occursum achab et indicavit ei. Venitque achab in occursum belie: et cum

vidisset eum: ait. Tu ne es ille qui turbas israel? Et ait. Non ego turbavi israel: sed tu et domus patris tui qui dereliquistis mandata domini et secuti estis baalim. Verumtamen nunc mitte et congrega ad me universum israel in monte carmeli et prophetas baal quadringentos quinquaginta prophetasque lucorum quadringentos qui comedunt de mensa iezabel. Misit achab ad omnes filios israel et congregavit prophetas in monte carmeli. Accedens autem belias ad omnes populum israel ait. Usquequo claudicatis in duas partes. Si dominus est deus sequimini eum. Si autem baal sequimini illum. Et non respondit ei populus verbum. Et ait rursus belias ad populum. Ego remansi propheta domini solus. prophete autem baal quadringenti et quinquaginta: prophetesque lucorum quadringenti viri sunt. Dentur nobis duo boues et illi eligant sibi bovem unum et in frustra cedentes ponant super ligna: ignem autem non supponant. Et ego faciam bovem alterum: et imponam super ligna: ignem autem non supponam. Invocate nomina deorum vestrorum et ego invocabo nomen dei mei: et deus qui exaudiverit per ignem ipse sit deus. Respondens omnis populus ait. Optima propositio quam locutus est belias. Dixit ergo belias prophetis baal. Eligite vobis bovem unum et facite primum quia vos plures estis: et invocate nomina deorum vestrorum: ignemque non supponatis. Qui cum tulissent bovem quem dederat eis: fecerunt et invocabant nomen baal de mane usque ad meridiem dicentes. Baal exaudi nos. Et non erat vox: nec qui responderet. Transiitque altare quod fecerant. Cumque esset iam meridies: illudebat illis belias dicens. Clamate voce maiore. Deus enim est et forsitan loquitur: aut in diversorio est: aut in itinere aut certe dormit ut excitetur. Clamabant ergo voce magna: et incidebant se iuxta ritum suum cultris et lanceolis donec perfunderentur sanguine. Postquam autem transiit meridies et illis prophetantibus: venerat tempus quo sacrificium offerri solet: nec audiebat vox nec aliquis respondebat nec attendebat orantes. Dixit belias omni populo. Venite ad me. Et accedente ad se populo curavit altare domini quod destructum fuerat: et tulit duodecim lapides iuxta numerum tribuum filiorum iacob: ad quem factus est sermo domini dicens: israel erit nomen tuum: et edificavit de lapidibus altare in nomine domini. Fecitque aqueductum quasi per duas aratunculas in circumitu altaris et composuit ligna: divisitque per membra boues: et posuit super ligna. et ait. Implete quatuor hydrias aqua: et fundite super holocaustum et super ligna. Rursumque dixit. Etiam secundo hoc facite. Qui cum fecissent secundo ait. Etiam tertio id ipsum facite. Feceruntque tertio et currebant aque circum altare et fossa aqueductus repleta est. Cumque iam tempus esset ut offerretur holocaustum accedens belias propheta ait. Domine deus abraham et isaac et israel: ostende hodie

iii. reg. iij. b
i. co.

quia tu es deus israel et ego seruus tuus: et iurata preceptum tuum feci omnia verba hec. Et audi me dñe et audi me ut discat populus iste: quia tu es dñs deus et tu peruertisti cor eorum iterum. Cecidit autem ignis dñi et vorauit holocaustum et ligna et lapides pulueremque et aquam que erat in aqueductu lambens. Quod cum vidisset omnis populus cecidit in facie sua: et ait. Dñs ipse est deus: dñs ipse est deus. Dixitque belias ad eos. Apprehendite prophetas baal et ne vnus quidem effugiat ex eis. Quos cum apprehendissent durit eos belias ad rorentem cyson. Et interfecit eos ibi. Et ait belias ad achab. Ascende comede et bibe: quia sonus multe pluuie est. Ascendit achab ut comederet et biberet. belias autem ascendit in verticem carmeli: et vnus in terram posuit faciem suam inter genua sua: et dixit ad puerum suum. Ascende et prospice contra mare. Qui cum ascendisset et contempletus esset ait. Non est quicquam. Et rursus ait illi. Reuertere septem vicibus. In septima autem vice ecce nubecula parua quasi vestigium bovis ascendebat de mari. Qui ait. Ascende: et dic achab. Iunge currum tuum et descende: ne occubet te pluuia. Cumque se verteret huc atque illuc ecce celi contenebrati sunt: et nubes et ventus et facta est pluuia grandis. Ascendens itaque achab abiit in iezabel et manus dñi facta est super beliam accinctisque lumbis curreat ante achab donec veniret in iezabel.

C. S. Fugit belias iezabel dormit sub vmbra iuniperi mane in spelunca petit anime sue mortem videt dñm: mittit vngere azabel regem super syriam et iebu super israel et beliseus in prophetam per se: beliseus sequitur et sibi ministrat. XIX

D Unciauit autem achab iezabel omnia que fecerat belias et quomodo occidisset vnuerfos prophetas baal gladio. Misitque iezabel nuncium ad beliam dicens. Hec mihi faciant dii et hec addat: nisi hac hora cras posuero animam tuam sicut animam vnus et illis. Timuit ergo belias et surgens abiit quocumque eus ferebat voluntas: venitque in bersabee iuda: et dimisit ibi puerum suum et perxit in desertum viam vnus diei. Cumque venisset et sederet subter vnam iuniperi petiuit anime sue ut moreretur: et ait. Sufficit mihi dñe: tolle animam meam. Neque enim melior sum quam patres mei. Profecitque se: et obdormiuit in vmbra iuniperi. Et ecce angelus domini tetigit eum: et dixit illi. Surge comede. Reperit: et ecce ad caput suum submericius panis et vas aque. Comedit ergo et bibit: et rursus obdormiuit. Reuersusque est angelus dñi secundo: et tetigit eum: dixitque illi. Surge comede. Gratias enim tibi restat via. Qui cum surrexisset: comedit et bibit: et ambulauit in fortitudine cibi illius quadraginta diebus et quadraginta noctibus usque ad montem dei oreb. Cumque venisset illuc: mansit in spelunca. Et ecce sermo domini ad eum: dixitque illi. Quid hic agis belia? At ille respondit: zelo zelatus sum pro domino deo exercituum: quia dereliquerunt pactum domi-

ni filii israel. Altaria tua destruxerunt et prophetas tuos occiderunt gladio: et derelictus sum ego solus: et querunt animam meam ut auferant eam. Et ait ei. Egredere et sta in monte coram domino. Et ecce dominus transiit: et spiritus grandis et fortis subuertens montes: et conterens petras ante dominum. Non in spiritu dominus: et post spiritum comotio. Non in comotione dominus. Et post comotionem ignis. Non in igne dominus. Et post ignem sibilus aure tenuis. Quod cum audisset belias operuit vultum suum pallio: et egressus stetit in ostio spelunce: et ecce vox ad eum dicens. Quid hic agis belia? Et ille respondit. zelo zelatus sum pro domino deo exercituum: quia dereliquerunt pactum tuum filii israel. Altaria tua destruxerunt: et prophetas tuos occiderunt gladio: et derelictus sum ego solus: et querunt animam meam ut auferant eam. Et ait dominus ad eum. Uade et reuertere in viam tuam per desertum in damascum. Cumque perueneris illuc vnges asael regem super syriam: et iebu filium namsi vnges regem super israel. Heliseum autem filium saphat qui est de abelmeula vnges prophetam per te. Et erit quicumque fugerit gladium asabel: occidet eum iebu: et quicumque fugerit gladium iebu: interficiet eum heliseus. Et dereliquam mihi in israel septem milia virorum: quorum genua non sunt incuruata ante baal et omne os quod non adorauerit eum osculans manum. Profectus ergo inde belias repperit beliseum filium saphat arantem in duodecim iugibus bouum: et ipse in duodecim iugibus bouum arantibus vnus erat. Cumque venisset belias ad eum: misit pallium suum super eum. Qui statim relicto bobus cucurrit post beliam. et ait. Osculo oro te patrem meum et matrem meam: et sic sequar te. Dixitque ei. Uade et reuertere. Quod enim meum erat feci tibi. Reuersus autem ab eo: tulit par bouum et mactauit illud: et in aratro bouum corit carnes: dedit populo et comederunt. Consurgensque abiit et secutus est beliam et ministrabat ei.

C. S. De prima obsidione samarie et fuga benadab regis syrie per pueros principum puinciarum. de pugna viri cesi syrie et benadab tentus et dimissus de propheta qui dicit alteri percutite me: qui prophetauit ad achab et custodi virum vitum.

C. S. De prima obsidione samarie et fuga benadab regis syrie congregauit omnem exercitum suum: et triginta duos reges secum et equos et currus: et ascendens pugnabat contra samariam et obsedit eam. Mittensque nuncios ad achab regem israel in ciuitatem ait. Hec dicit benadab. Argentum tuum et aurum tuum meum est: et vxores tue et filii tui optimi mei sunt. Responditque rex israel. Iuxta verbum tuum dñe mihi rex: tuus sum ego et omnia mea. Reuertentesque nuncios dixerunt. Hec dicit benadab qui misit nos ad te. Argentum tuum et aurum tuum et vxores tuas et filios tuos dabis mihi. Erat igitur hac ea-

Roma. xi. a

E

E. co.

Ecci. xlvij. b

D
Roma. xi. a

H

dem hora mittam seruos meos ad te et scrutabuntur domū tuā et domū seruoꝝ tuoꝝ: et omne quod eis placuerit ponēt in manibꝫ suis et auferent. Vocauit autē rex israel oēs seniores terre: et ait. Aduertite et videte: quoniam insidiet nobis. Misit enim ad me per uxoribus meis: et filijs et per argento et auro et non abnuī. Dixeruntque omnes maiores natu et uniuersus populus ad eū. Non audias neque acquiescas illi. Responditque nūcijs benadab. Dicite dño meo regi. Omnia propter que misisti ad me seruū tuū in initio faciā: hanc autē rem facere nō possum. Reuersi que nūcij retulerūt ei. Qui remisit et ait. Hec faciant mihi dii et hec addant: si suffecerit puluis samarie pugillis oīs populi qui sequit me. Et respondens rex israel ait. Dicite ei. Ne gloriatur accinctus eque ut distinctus. Factū est autē cum audisset benadab uerbū istud bibebat ipse et reges in umbraculis: et ait seruis suis. Circūdate ciuitatē. Et circūdederūt eam. Et ecce per prophetā unus accedens ad achab regem israel: ait ei. Hec dicit dñs. Eerte uisisti oēm multitudinem hanc nimiam. Ecce ego tradam eā in manum tuā hodie: ut scias quia ego sum dñs. Et ait achab. Per quē? Dixitque ei. Hec dicit dominus. Per pedisequos principū puinciarū. Et ait. Quis incipiet preliari? Et ille dixit. Tu. Recensuit ergo pueros principū puinciarū et reperit numerum ducentoꝝ: triginta duo. Et recensuit post eos populum: omnes filios israel septē milia et egressi sunt meridie. Benadab autē bibebat temulentus in umbraculo suo et reges triginta duo cum eo qui ad auxiliū eius uenerant. Egressi sunt autē pueri principum puinciarū in prima fronte. Misit itaque benadab: qui nunciauerunt ei dicentes. Viri egressi sunt de samaria. At ille ait. Sine per pace ueniunt apprebendite eos uiuos: siue ut preliantur uiuos eos capite. Egressi sunt ergo pueri principum puinciarū: ac reliquus exercitus sequebatur. Et percussit unusquisque uirum quē contra se ueniebat: fugerūtque syri et persecutus est eos israel. Fugit quoque benadab rex syrie in equo cum equitibus suis. Necnon egressus rex israel percussit equos et currus: et percussit syriā plaga magna nimis. Accedens autē propheta ad reges israel: dixit ei. Uade et cōsortare: et scito et uide quid facias. Sequenti enim anno rex syrie ascendet contra te. Serui uero regis syrie dixerunt ei. Diu montius sunt dii eorū: ideo superauerunt nos. Sed melius est ut pugnemus contra eos in campis: et obtinebimus eos. Tu ergo obuium hoc fac. Amoue reges singulos ab exercitu tuo et pone principes per eis: et instaure numerus militum qui ceciderūt de tuis: et equos secundum equos pristinos: et currus secundum currus quos ante habuisti: et pugnabimus contra eos in campis: et uidebis quod obtinebimus eos. Credidit consilio eorum: et fecit ita. Igitur postquam annus transierat recensuit benadab syros: et ascendit in affec: ut pugnaret contra israel. Porro filij israel

recesserunt sunt. et acceptis cibarijs profecti et aduerso castris metati sunt contra eos quasi duo paruū greges caprarū: syri autem repleuerūt terram. Et accedens unus uir dei dixit ad regem israel. Hec dicit dominus. Quia dixerunt syri: deus montium est dominus: et nō est deus uallium: dabo omnem multitudinem hanc gratiam in manu tua: et scietis quia ego sum dominus. Dirigebantque septem diebus et aduerso ubi atque illi acies: septima autem die commissum est bellum. Percusseruntque filij israel de syris centum milia peditum in die una. Fugerūt autem syri qui remanserunt in affec in ciuitatem et cecidit murus super uiginti septem milia hominum qui remanserant. Porro benadab fugiens ingressus est ciuitates in cubiculum quod erat intra cubiculum dixeruntque ei serui sui. Ecce audiuimus quod reges domus israel clemētes sunt. Ponamus itaque saccos in lumbis nostris et funiculos in caputibus nostris et egrediamur ad regem israel: forsitan saluabit animas nostras. Accinxerunt saccos lumbos suos et posuerunt funiculos in caputibus suis. Ueneruntque ad regem israel et dixerunt ei. Seruus tuus benadab dicit. Uiuat oro te anima mea. Et ille ait. Si ad huc uisus frater meus est. Quod acceperunt uiri per omne: et festinantes rapuerunt uerbū ex ore eius atque dixerūt. Frater tuus benadab uiuit. Et dixit eis. Ite et adducite eum ad me. Egressus est ergo ad eum benadab: et leuauit eum in currum suum. Qui dixit ei. Ciuitates quas tulit pater meus a patre tuo reddam. et plateas factas tibi in damasco sicut fecit pater meus in samaria: et ego federatus recedam a te. Percepit ergo sedus: et dimisit eum. Tunc uir quidam de filijs prophetarum dixit ad socium suum in sermone domini. Percute me. At ille noluit percutere. Qui ait. Quia noluisti audire uocem domini: ecce recedes a me et percutiet te leo. Cumque paululum recessisset ab eo inuenit eum leo atque percussit. Sed et alterum inueniens uirum dixit ad eum percutite me. Qui percussit eum: et uulnerauit. Abiit ergo propheta et occurrit regi in uia et mutauit asperione pulueris os et oculos suos. Cumque rex transisset: clamauit ad regem: et ait. Seruus tuus egressus est ad preliandum cominus: cumque fugisset uir unus: adduxit eum quidam ad me: et ait. Custodi uirum istum. Qui si lapsus fuerit erit anima tua pro anima eius: aut talentum argenti appendes. Dum autem ego turbatus huc illucque me uerterem: subito non comparuit: et ait rex israel ad eum. Hoc est iudicium tuum quod ipse decreuisti. At ille statim absterfit puluerem de facie sua: et cognouit eum rex israel quod esset de prophetis. Qui ait ad eum. Hec dicit dominus. Quod dimisisti uirum dignum morte de manu tua: erit anima tua pro anima eius: et populus tuus pro populo eius. Reuersus est igitur rex israel in domum suam audire cōtempnens et furibundus uenit in samariam.

¶ De occisione naboth per uinea sua. 1. 2. 3.

bel mittit vt occidat naboth. lapidat naboth. de bella qualiter increpauit achab. de penitencia achab.

Capitulum XXI

D est pba autē bec tpe illo vinea erat naboth iezabelite q̄ erat in iezrael in palaciū achab regis samarie. Locutus ē achab ad naboth dicens Da mihi vineā tuā vt faciā mihi ortū olerū: q̄ vicina ē et ppe domū meā. Daboq̄ tibi p ea vineā meliorem: aut si comodius tibi putas argenti precium q̄tum digna est. Cui respondit naboth. Propitius sit mihi dñs ne dem hereditatē patrum meorū tibi. Venit q̄ achab in domū suam indignans et frendens sup verbo qd locutus fuerat ad eū naboth iezabelites dicens: nō dabo tibi hereditatem patrū meorū. Et p̄iciens se in lectulū suū auertit faciē suā ad parietem et nō comedit panē. Ingressa est autē ad eū iezabel vxor sua: dixitq̄ ei. Quid est hoc: vñ aia tua cōtristata est: et q̄re nō comedis panē? Qui respondit ei. Locutus est naboth iezabelite: et dixit ei. Da mihi vineā tuā. accepta pecunia: aut si tibi placet dabo tibi vineā meliores p ea. Et ille ait. Nō dabo tibi vineā meā. Dixit q̄ ad eū iezabel vxor ei. Bñdis auctoritatē es: et bñ regis regnū isrl. Surge et comede panē: et equo aīo esto. Ego dabo tibi vineā naboth iezabelite. Scripsit itaq̄ lras et nomie achab: et signauit eas anulo eius: et misit ad maiores natū et optimates q̄ erant in ciuitate ei⁹ et habitabāt cum naboth. Litterarū autē bec erat sn̄a. Predicite ieiunū et sedere facite naboth inter p̄mos populi. et submitte duos viros filios belial contra eū et falsum testimoniū dicāt bñdixit naboth deū et regē: et educate eū et lapidate: sicq̄ moriatur. Fecerunt ergo ciues maiores natū et optimates q̄ habitabant cū eo in vrbe: sicut p̄cepit eis iezabel: et sicut scriptū erat in lris q̄s miserat ad eos. Predicauerūt ieiunū et sedere fecerunt naboth int̄ p̄mos ppli. et adductis duob⁹ viris filiis diaboli fecerūt eos sedere cōtra eū. At illi sc̄ vt viri diabolici dixerūt contra eū testimoniū corā multitudie. Bñdixit naboth deū et regem. Quamobrem eduxerunt eum extra ciuitatem et lapidibus interfecerunt. Miserunt q̄ ad iezabel dicentes. Lapidatus est naboth et mortuus est. Factum est autē eū audisset iezabel lapidatum naboth et mortuum: locuta est ad achab. Surge posside vineā naboth iezabelite q̄ noluit tibi acquiescere. et dare eam accepta pecunia. Nō em̄viuit naboth sed mortuus est. Qd eū audisset achab mortuum videlz naboth: surrexit et descēdebat i vineā naboth iezabelite vt possideret eā. Fact⁹ est igit̄ hmo domini ad belia tes biren dicens. Surge et descēde in occursum achab regis israel cui est in samaria. Ecce ad vineā naboth descēdit vt possideat eam. Et loqueris ad eū dicens. Hec dicit dñs de⁹. Decidisti insup et possedisti. Et post h addes. Hec dicit dñs. In loco b̄ in q̄ iureit ca-

nes sanguinē naboth: labēt quoq̄ sanguinē tuum. Et ait achab ad belia. Nū inuenisti ne inuiscū tibi? Qui dixit. Inueni: eo q̄ venūdatus sis vt faceres malū i cōspectu dñi. Hec dicit dominus. Ecce ego inducā sup te malū. et demetā posteriora tua et interficiā de achab mingētes ad pietē et clausum et vltimū in israel. Et dabo domū tuā sicut domū hieroboā filij nabath. et sicut domū baasa filij abia. q̄ egisti vt me ad iracūdiā puocares. et peccare fecisti isrl. Et de iezabel locutus ē dñs dicens. Canes comedēt iezabel in agro iezabel. Si mortuus fuerit achab in ciuitate: comedēt eum canes. Si autē mortuus fuerit in agro: comedent eū volucres celi. Igitur nō fuit alter talis sicut achab q̄ venūdatus est vt faceret malū in conspectu dñi. Concitauit em̄ eum iezabel vxor sua. et abominabilis factus est intantū vt sequerēt idola q̄ fecerāt ammorrei quos cōsumpsit dñs a facie filiorū israel. Itaq̄ eū audisset achab sermones istos: scidit vestimēta sua. et operuit cilicio carnem suā: ieiunauitq̄ et dormiuit in sacco. et ambulauit demisso capite. Et factus est sermo dñi ad belia tes biren dicens. Nonne vidisti humiliatū achab corā me? Qui igitur humiliat⁹ ē mei causa: non inducā malū in diebus eius. s̄ in diebus filij sui inferā malū domui ei⁹.

Capitulum XXII

Transierūt igitur tres anni absq̄ bello inter syriam et israel. In anno autem tertio descendit iosaphat rex iuda ad regem israel. Dixitq̄ rex israel ad seruos suos. Ignoratis q̄ nostra sit ramoth galaad et negligimus tollere eā de manu regis syrie? Et ait ad iosaphat. Venies ne mecū ad preliandū in ramoth galaad? Dixitq̄ iosaphat ad regem israel. Sicut ego sum: ita et tu. Populus meus et populus tuus vnum sunt. et equites mei: equites tui. Dixitq̄ iosaphat ad regem israel. Quere oro te hodie sermonē dñi congregauit ergo rex isrl p̄phetas q̄ dringētos circiter viros. et ait ad eos. Ire debeo in ramoth galaad ad bellandū an q̄escere? Qui r̄sponderūt. Ascende et dabit eā dñs in manu regis. Dixit autē iosaphat. Nō est hic p̄beta dñi q̄ sp̄i am vt interrogemus p eū? Et ait rex isrl ad iosaphat. Remāsit vir vnus p̄ quē possum⁹ interrogare dñm sed ego odi eū. q̄ nō p̄betat mihi bonū s̄ malū michēas filij iemla. Cui iosaphat ait. Ne loqr̄is ita rex. Vocauit ergo rex isrl enūchū quēdā et dixit ei. Festina adducere michēam filius iemla. Rex autē isrl et iosaphat rex iuda sedebāt vnusquisq̄ in folio suo vestiti cultu regio. in area iuxta ostiū porte samarie et vn̄ uerfi p̄bete p̄betabāt in cōspectu eorū. Fecit q̄ sibi sedechias filius chanaan cornua ferrea. et ait. Hec dicit dñs. His ventilabis syriā donec deleas eā. Dēsq̄ p̄bete isrl p̄betabāt

iii. Re. fr. b
s. r. iij. c
i. rvi. b et
xii. f

B
i. Mac. i. b

A
i. Par. xvij. a

iii. reg. iij. a

B

dicentes. Ascende in ramoth galaad: et vade
 prospere: et tradet dominus in manus regis. Nuncius
 vero qui ierat ut vocaret micbeam locutus est ad
 eum dicens. Ecce sermones prophetarum ore uno
 regi bona predicant: sit ergo sermo tuus similis
 eorum: et loquere bona. Cui micbeas ait. Ueni-
 nit dominus. quia quodcumque dixerit michi dominus hoc loquar
 Venit itaque ad regem et ait illi rex. Micbea. ire
 debemus in ramoth galaad ad preliandum an-
 cessare? Cui ille respondit. Ascende et vade pro-
 spera et tradet dominus in manu regis. Dixit autem rex ad
 eum. Iterum atque iterum adiuro te ut non loquaris
 michi nisi quod verum est in nomine domini. Et ille ait. Uidi
 cum cunctis israel dispersum in montibus quasi
 oves non habentes pastorem. Et ait dominus. Non ha-
 bent isti dominum. reuertat unusquisque in domum suam
 in pace. Dixit ergo rex israel ad iosaphat. Nun-
 quid non dixi tibi quia non prophetat michi bonum. sed
 semper malum. Ille vero addens ait. Propter hoc au-
 di sermonem domini. Uidi dominum sedentem super solium su-
 um: et omnem exercitum caeli assistentem ei a dextris et
 a sinistris. Et ait dominus. Quis decipiet achab re-
 gem israel ut ascendat et cadat in ramoth galaad.
 Et dixit unus verbum buffocemodum: et alius ali-
 ter. Egressus est autem spiritus: et stetit coram domino et
 ait. Ego decipiam illum. Cui locutus est dominus. In
 quo? Et ille ait. Egrediar. Et ero spiritus mendax
 in ore omnium prophetarum eius. Et dixit dominus. De-
 cipies et perualebis. egredere et fac ita. Nunc igitur
 ecce dedit dominus spiritum mendacium in ore omnium
 prophetarum tuorum quae haec sunt: et dominus locutus est con-
 tra te malum. Accessit autem sedechias filius chanaanae
 et percussit micbeam in maxilla: et dixit. Ohe ne
 ergo dimisit spiritus domini: et locutus est tibi. Et ait mi-
 cheas. Uisurus es in die illa quando ingredieris in
 cubiculum intra cubiculum ut abscondaris. Et ait
 rex israel. Tollite micbeam et maneat apud amonem
 principem ciuitatis et apud ioas filium amalech.
 et dicite eis. Haec dicit rex. Mittite virum istum in
 carcerem: et sustentate eum pane tribulationis et aqua
 angustiae donec reuertat in pace. Dixitque micbeas.
 Si reuersus fueris in pace: non est locutus in
 me dominus. Et ait. Audite populi omnes. Ascendit itaque
 rex israel et iosaphat rex iuda in ramoth galaad.
 Dixit itaque rex israel ad iosaphat. Sume
 arma et ingredere primum et induere vestimenta
 tuum. Porro rex israel mutauit habitum suum: et ingressus
 est bellum. Rex autem syriae praecepit principibus cur-
 ruum triginta duobus dicens. Non pugnabitis
 minorum et maiorum quaequam nisi contra regem israel
 solum. Cui ergo uiderent principes currum iosaphat:
 suspicati sunt quod ipse esset rex israel: et im-
 petu facto pugnabant contra eum. Et exclamauit iosaphat.
 Intellexeruntque principes currum quod non
 esset rex israel et cessauerunt ab eo. Cui autem
 quidam tetedit arcum in incertum sagittam dirigens et casu
 percussit regem israel in pulmonem et stomachum.
 At ille dixit aurige suo. Uerte manus tuas: et eijce
 me de exercitu: quia grauiter vulneratus sum.
 Et dimissus est ergo primum in die illa. Et rex israel
 stabat in curru suo contra syrios. Et mortuus est uespere

Fluebat autem sanguis plage in sinu currus et
 co insonuit in uniuerso exercitu antequam sol occideret
 dicens. Unusquisque reuertat in ciuitatem
 et in terram suam. Mortuus est autem rex et per-
 latus est in samarias. Depelueruntque regem in sa-
 maria et lauerunt currum eius in piscina sama-
 rie. et lincerunt canes sanguinem eius et babes
 nas lauerunt iuxta verbum domini: quod locutus fue-
 rat. Reliqua autem sermonum achab et uniuersa quae
 fecit: et domus eburnea quam edificauit: cunctas
 res ubi quas extruxit: nonne haec scripta sunt
 in libro sermonum dierum regum israel? Dormiuit
 ergo achab cum patribus suis: et regnauit
 ochozias filius eius pro eo. Josaphat vero filius
 asa regnare cepit super iudas anno quarto
 achab regis israel. Trigintaque annorum erat cum
 regnare cepisset. et viginti quibus annis regna-
 uit in hierusalē. Nomen matris eius azuba filia
 salai. Et ambulauit in omni uia asa patris sui et
 non declinauit ex ea. Fecitque quod rectum est in
 conspectu domini: uerumtamen excelsa non abstulit. Adhuc
 enim populus sacrificabat et adolebat incensum in
 excelsis. Pacemque habuit iosaphat cum rege is-
 rael. Reliqua autem uerborum iosaphat et opera eius
 quae gessit et prelia. nonne haec scripta sunt in libro
 dierum regum iuda? Sed et reliquias effemi-
 natorum quae remanserant in diebus asa patris eius
 abstulit de terra. Nec erat tunc rex constitutus in edom
 Rex vero iosaphat fecerat classes in mari que
 nauigarent in opbir propter aurum: et ire non po-
 terant. quia confracte sunt in asyongaber. Tunc autem
 ochozias filius achab ad iosaphat. Uadant ser-
 ui mei cum seruis tuis in nauibus. Et noluit iosaphat.
 Dormiuitque iosaphat cum patribus suis
 et sepultus est cum eis in ciuitate domus patris sui.
 regnauitque ioas filius eius pro eo. Ochozias au-
 tem filius achab regnare cepit super israel
 in samaria anno septimodecimo iosaphat
 regis iuda. regnauitque super israel duobus annis.
 Et fecit malum in conspectu domini: et ambulauit in
 uia patris sui et matris suae: et in uia hieroboam filii
 nabath quae peccare fecit israel. Seruiuitque baal
 et adorauit eum. et irritauit dominum deum israel: iuxta
 omnia quae fecerat pater eius.

Explicit primus liber malachim. i. Regum tertius.
 Incipit secundus liber malachim. i. quartus Regum.
 De pernicitate Moab casu Ochozie
 egroratoe eius. de uerbis angelis ad beliam super ochoziam.
 de duobus quinquagenariis igne consumptis. de
 morte ochozie: et ioas fratrem eius regnauit pro eo. I

Moab in israel postquam mor-
 tuus est achab. Ceciditque ochozias
 per cancellos cenaculi sui
 quod habebat in samaria et egro-
 tauit: misitque nuncios dicens ad
 eos. Ite consulite beelzebub de-
 um accaron. utrum uiuere queat de infirmitate
 mea hac. Angelus autem domini locutus est ad beliam
 iherosolimitanum dicens. Haec dicit dominus deus israel. Quia
 non habet dominus deus israel. Quia non habet dominus deus israel.

bitem: dicens. Surge ascende in occursum nūc
 oum regis samarie: et dices ad eos. Numquid
 non est deus in israel. vt eatis ad cōsulēdū be
 elzebub deū accaron? Quāobrē bec dicit domi
 nus. De lectulo super quē ascendisti nō descēdes
 sed morte morieris. Et abiit belias. reuersiq;
 sunt nūcij ad ochoziā. Qui dixit eis. Quare re
 uersi estis? At illi rñderūt ei. Uir occurrit nob:
 et dixit ad nos. Ite reuertimini ad regē q̄ mī
 sit vos: et dicetis ei. Hec dicit dñs. Nūquid q̄a
 nō erat deus in israel. mittit vt cōsulaf beelze
 bub deus accaron? Idcirco de lectulo sup quē
 ascendisti non descendes. sed morte morieris.
 Qui dixit eis. Eius figure et habitus est vir il
 le q̄ occurrit vobis: et locutus est verba bec. At
 illi dixerūt. Uir pilosus et zona pellicea accin
 ctus renibus. Qui ait. Helias tes bites est. Si
 sitq; ad eum q̄nq̄genariū p̄ncipē. et quinquagi
 ta q̄ erāt sub eo. Qui ascendit ad eus: sedētiq; in
 vertice mōtis: ait. Hō dei rex p̄cepit vt descen
 das. Rñdēsq; belias: dixit q̄nquagenario. Si
 hō dei suz: descēdat ignis de celo: et deuoret te
 et q̄nq̄ginta tuos. Descēdit ergo ignis de celo
 et deuorauit eū et quinquaginta qui erant cū eo
 Rursumq; misit ad eū p̄ncipē quinquagenariū al
 terū. et quinquaginta cum eo. Qui locut⁹ ē illi
 Hōmo dei. Hec dicit rex. Festina descēde. Rñ
 dens belias: ait. Si hō dei ego suz. descēdat ig
 nis de celo et deuoret te et quinquaginta tuos.
 Descēdit ergo ignis de celo et deuorauit illum
 et quinquaginta eius. Iterum misit p̄ncipes
 quinquagenariū tertium. et quinquaginta q̄ erāt
 cum eo. Qui cum venisset: curuauit genua cō
 tra belia. et p̄catus ē eum: et ait. Hō dei nolī de
 spicere aiam meā: et animas seruatorū tuorum
 qui mecum sunt. Ecce descendit ignis de celo et
 deuorauit duos p̄ncipes quinquagenarios p̄
 mos et quinquagenos qui cum eis erant. Sz
 nunc obsecro vt miserearis anime mee. Locut⁹
 est autem angelus domini ad beliam dicens.
 Descende cum eo. Ne timeas. Surrexit igitur
 et descendit cum eo ad regem: et locutus est ei
 Hec dicit dominus. Quia misisti nūcios ad cō
 sulendum beelzebub deum accaron quasi non
 esset deus in israel a quo posses interrogare s̄
 monem. ideo de lectulo super quem ascendisti
 non descendes: sed morte morieris. Fortuus
 est autem iuxta sermonem domini quem locu
 tus est belias. et regnauit iozaz frater eius pro
 eo: anno secundo iozaz filij iosaphat regis iu
 de. Non enim habebat filium. Reliqua autem
 verborum ochozie que operatus est. nonne bec
 scripta sunt in libro sermonum dierum regum
 israel.

¶ S. Helias et heliseus simul ambulabant
 belias aquam iordanis pallio diuidit. in celuz
 rapitur. super heliseum spūs helie requiescit.
 pallio helie aquas diuidit helise⁹. De vir⁹ mis
 sis ad querendum belia. De sale misso in vas
 quo sanant⁹ aque hiericho. de irrisione puerorū
 laceratorum ab vris.

¶ 2a. II

Hicum est aut⁹ euz leuare vellet dñs
 beliam p turbinez in celū: ibāt belias
 et heliseus de galgalis. Dixitq; belias
 ad heliseū. Sede hic. qz dñs misit me
 vsq; i betbel. Qui ait helise⁹. Uiuūt dñs et viuūt
 aia tua: qz nō derelinquā te. Eūq; descendisset.
 betbel egressi sunt filij pphaz q̄ erāt in betbel
 ad heliseum. et dixerunt ei. Nūquid nosti qz bo
 die dñs tollet dñm tuuz a te? Qui rñdit. Et es
 go noui. Silete. Dixit aut⁹ belias ad heliseum
 Sede hic. qz dñs misit me i hiericho. Et ille ait
 Uiuūt dñs et viuūt aia tua: qz nō derelinquā te.
 Eūq; venissent hiericho: accesserunt filij ppha
 rum qui erāt in hiericho ad heliseū. et dixerunt
 ei. Nūquid nosti. qz dñs bodie tollet dñs tuuz
 a te? Et ait. Et ego noui. Silete. Dixit aut⁹ ei be
 lias. Sede hic qz dñs misit me vsq; ad iordanē
 Qui ait. Uiuūt dñs. et viuūt aia tua: qz nō dereli
 quam te. Ferunt igit⁹ ambo p̄ter. et quinquagin
 ta viri de filiis ppharū secuti sunt eos. Qui et
 steterūt eōtra iōge. Illi aut⁹ ambo stabāt sup
 iordanē. Tulitq; belias palliū suū et inuoluit il
 lud. et percussit aquas q̄ diuise sunt in vtrāq; par
 tem: et transferūt ambo p̄ siccū. Eūq; transfisset
 belias dixit ad heliseū. Postula qd vis vt faciā
 tibi anteq̄ tollar a te? Dixitq; heliseus. Obse
 cro vt fiat in me duplex spūs tuus. Qui rñdit.
 Rem difficilem postulasti. Attñ si videris me
 qñ tollar a te. erit qd petisti. Si at nō videris:
 nō erit. Eūq; pgerēt et icedētes sermocinarent
 ecce curr⁹ igne⁹ et equi ignei diuiserunt vtrūq;
 Et ascendit belias p turbine in celū. helise⁹ au
 tez videbat et clamabat. Pater mi. p̄ mi curr⁹
 israel et auriga ei⁹. Et nō vidit eū ampli⁹. App
 benditq; vestimēta sua. et scidit illa i duas par
 tes. Et leuauit palliū helie qd ceciderat ei. Re
 uersusq; stetit sup ripā iordanis et pallio helie
 qd ceciderat ei: percussit aqs et nō sunt diuise. Et
 dixit. Ubi est de⁹ helie etiaz nūc? Percussitq; a
 quas et diuise sunt buc atq; illuc. et transiit heli
 seus. Uidētes aut⁹ filij pphetarū q̄ erant in bie
 richo decōtra dixerūt. Requirit spūs helie sup
 heliseū. Et venientes in occursum ei⁹ adoraue
 runt eū. p̄ni in terrā: dixerūtq; illi. Ecce cū ser
 uis tuis sunt q̄nquaginta viri fortes q̄ p̄nt ire
 et querere dñm tuū: ne forte tulerit eū spūs do
 mini et p̄icerit eū in vnū mōtium aut in vnaz
 vallū. Qui ait. Nolite mittere. Coegerūtq; eū
 donec acq̄sceret et diceret. Mittite. Et mise
 runt q̄nquaginta viros. Qui cū quesissent tri
 bus diebus nō inuenerunt. Et reuersi sunt ad
 eū. At ille habitabat i hiericho. et dixit eis. Nū
 quid non dixi vobis. nolite mittere? Dixerunt
 quoq; viri ciuitatis ad heliseū. Ecce habitatio
 ciuitatis hui⁹ optima est sicut tuispe dñe. p̄spi
 cis. Sed aque pessime sunt et terra sterilis. At
 ille ait. Afferte mibi vas nouū et mittite in illō
 sal. Qd cū attulissent egressus ad fontē aquaz
 misit in illū sal. et ait. Hec dicit dñs. Sanant⁹ a
 quas has. et nō erit vltra in eis mors neq; ste
 rilitas. Sanate sunt q̄ aque vsq; in die bac⁹ ius

A

B

C

D

B

Eccā. xxviii b

i. xii. c

E

D

Ita verbum beliset quod locutus est. Ascendit autem inde beliseus in betbel. Eumque ascenderet per viam pueri parui egressi sunt de ciuitate et illudebant ei dicentes. Ascende calue: ascende calue. Qui cum respexisset vidit eos: et maledixit eis in nomine domini. Egressique sunt duorum si de saltu et lacerauerunt ex eis quadraginta duos pueros. Abijt autem inde in montem carmeli et inde reuersus est in samariam.

C. S. De Jora qui facit malum: de tribus regibus congregatis contra regem moab quis beliseus dat aquas sine pluuia. Vincitur moab rex et iratus filium suum primogenitum imolat. III

Aoram vero filius achab regnauit super israel in samaria. anno decimo octauo iosaphat regis iude. Regnauitque duodecim annis. et fecit malum coram domino. sed non sicut pater suus et matris. Tulit enim statuas baal quas fecerat pater eius. verum tamen in peccatis hieroboam filij nabath qui peccare fecit israel adbesit nec recessit ab eis. Porro mesa rex moab nutrebat pecora multa. et soluebat regi israel centum milia agnorum et centum milia arietum cum uelleribus suis. Eumque mortuum fuisset achab peruariat est sedus quod habebat cum rege israel. Egressus est igitur rex ioram in die illa de samaria. et recensuit uniuersum israel: misitque ad iosaphat regem iuda dicens. Rex moab recessit a me. ueni mecum contra eum ad prelium. Qui respondit. Ascenda. Qui meus est tuus est: populus meus populus tuus. et equi mei equi tui. Dirites. Per quam uiam ascendemus? At ille respondit. Per desertum idumee. Perreuerunt igitur rex israel et rex iuda et rex edom. et circumierunt per uiam septem dierum nec erat aqua exercituum et iumentis que sequebantur eos. Diritesque rex israel. Heu heu ben. Longe gemit nos dominus tres reges: ut traderet in manus moab. Et ait iosaphat. Estne hic propheta domini ut deprecemur dominum per eum. Et respondit unus de filiis regis israel. Est hic beliseus filius iosaphat qui fundebat aquam super manus helise. Et ait iosaphat. Est apud eum sermo domini? Descenditque ad eum rex israel et iosaphat rex iuda et rex edom. Dixit autem beliseus ad regem israel. Quid mihi et tibi est? Uade ad prophetas patris tui et matris tue. Et ait illi rex israel. Quare congregauit dominus tres reges hos ut traderet eos in manus moab. Diritesque ad eum beliseus. Uiuat dominus exercituum in cuius conspectu sto. quod si non uultum iosaphat regis iude erubescerem: non attendissem quidem te: nec respexissem. Nunc autem adducite mihi psalterem. Eumque caneret psalteres. facta est super eum manus domini. Et ait. Hec dicit dominus. Facite aluenum torrentis huius fossas et fossas. Hec enim dicit dominus. Non uidebitis uentum neque pluuia. et aluenum iste replebitur aquis. et bibetis vos et familie vestre: et in meta uestra. Parumque est hoc in conspectu domini: insuper tradet etiam moab in manus uestras. Et percutietis omnem ciuitatem munitam et omnem urbem electam. et uniuersum lignum fructiferum succidetis: cunctosque fontes aquarum obturabitis et omnes

agrum egregium operietis lapidibus. Factum est igitur mane quando sacrificium offerri solet. et ecce aqua ueniebant per uias edom. Et repleta est terra aquis. Uniuersi autem moabite audientes quod descenderent tres reges ut pugnaret aduersus eos uocauerunt omnes qui acciti erant balthaeo de super et steterunt in terminis. Primoque mane surgentes: et orto iam sole et aduerso aquarum uiderunt moabite e contra aquas rubras quasi sanguinem: dixeruntque. Sanguis gladii est. Pugnauerunt reges contra se et ceciderunt mutuo. Nunc prope ad preda moab. Perreueruntque in castra israel. Porro consurgens israel percussit moab. at illi ingerunt coram eis. Uenerunt igitur qui uicerant et percusserunt moab: et ciuitates destruxerunt: et omnes agrum optimum mittentes singuli lapides repleuerunt: et uniuersos fontes aquarum obturauerunt. et omnia ligna fructifera succiderunt. ita ut muri tantum fictiles remanerent. Et circumdata est ciuitas a fundibulariis. et magna ex parte percussa. Quod cum uidisset rex moab perualuisse. submissis. tulit secum septingentos uiros et ducetes gladios ut irumperet ad regem edom: et non potuerunt. Arripiensque filium suum primogenitum qui regnaturus erat pro eo obtulit holocaustum super murum: et facta est indignatio magna in israel. Statimque recesserunt ab eo. et reuersi sunt in terram suam.

C. S. De uasis uacuis repletis oleo. de muliere magna hospita beliset: que pergnans peperit filium de morte filij et de resuscitatione facta pro beliseo. De panis primitiarum augmentatis. III

Mulier autem quedam de uxoribus prophetarum clamabat ad beliseum: dicens. Seruus tuus uir meus mortuus est. et tu nosti quod seruus tuus fuit timens deum. Et ecce creditor uenit ut tollat duos filios meos ad seruendum sibi. Qui dixit beliseus. Quid uis ut faciam tibi? Dic mihi. Quid habes in domo tua? At illa respondit. Non habeo ancilla tua quicquam in domo mea nisi parum olei quoungar. Qui ait. Uade pete mutuo ab omnibus uicinis tuis uasa uacua non pauca. et ingredere et claude ostium tuum. cum intrinsecus fueris tu et filij tui: et mitte inde in omnia uasa hec. et cum plena fuerint tolles. Fuit itaque mulier et clauserat ostium super se et super filios suos. Illi offerbant uasa: et illa infundebat. Eumque plena fuissent uasa: dixit ad filium suum. Asser mihi ad huc uas. Et ille respondit. Non habeo. Stetitque oleum. Uenit autem illa et indicauit homini dei. Et ille. Uade inquit uende oleum: et redde creditori tuo. tu autem et filij tui uiuite de reliquo. Facta est autem quedam dies. et transibat beliseus per sunam ciuitatem. Erat autem ibi mulier magna. que tenuit eum ut comederet panem. Eumque frequenter inde transfiret: diuertebat ad eam ut comederet panem. Que dixit ad uirum suum. An uadueto quod uir dei sanctus est iste: qui

ij. Re. xij. a

B

ascendit. Qui meus est tuus est: populus meus populus tuus. et equi mei equi tui. Dirites. Per quam uiam ascendemus? At ille respondit. Per desertum idumee. Perreuerunt igitur rex israel et rex iuda et rex edom. et circumierunt per uiam septem dierum nec erat aqua exercituum et iumentis que sequebantur eos. Diritesque rex israel. Heu heu ben. Longe gemit nos dominus tres reges: ut traderet in manus moab. Et ait iosaphat. Estne hic propheta domini ut deprecemur dominum per eum. Et respondit unus de filiis regis israel. Est hic beliseus filius iosaphat qui fundebat aquam super manus helise. Et ait iosaphat. Est apud eum sermo domini? Descenditque ad eum rex israel et iosaphat rex iuda et rex edom. Dixit autem beliseus ad regem israel. Quid mihi et tibi est? Uade ad prophetas patris tui et matris tue. Et ait illi rex israel. Quare congregauit dominus tres reges hos ut traderet eos in manus moab. Diritesque ad eum beliseus. Uiuat dominus exercituum in cuius conspectu sto. quod si non uultum iosaphat regis iude erubescerem: non attendissem quidem te: nec respexissem. Nunc autem adducite mihi psalterem. Eumque caneret psalteres. facta est super eum manus domini. Et ait. Hec dicit dominus. Facite aluenum torrentis huius fossas et fossas. Hec enim dicit dominus. Non uidebitis uentum neque pluuia. et aluenum iste replebitur aquis. et bibetis vos et familie vestre: et in meta uestra. Parumque est hoc in conspectu domini: insuper tradet etiam moab in manus uestras. Et percutietis omnem ciuitatem munitam et omnem urbem electam. et uniuersum lignum fructiferum succidetis: cunctosque fontes aquarum obturabitis et omnes

iii. re. xvij. a
x. xvij. c

L

ascendit. Qui meus est tuus est: populus meus populus tuus. et equi mei equi tui. Dirites. Per quam uiam ascendemus? At ille respondit. Per desertum idumee. Perreuerunt igitur rex israel et rex iuda et rex edom. et circumierunt per uiam septem dierum nec erat aqua exercituum et iumentis que sequebantur eos. Diritesque rex israel. Heu heu ben. Longe gemit nos dominus tres reges: ut traderet in manus moab. Et ait iosaphat. Estne hic propheta domini ut deprecemur dominum per eum. Et respondit unus de filiis regis israel. Est hic beliseus filius iosaphat qui fundebat aquam super manus helise. Et ait iosaphat. Est apud eum sermo domini? Descenditque ad eum rex israel et iosaphat rex iuda et rex edom. Dixit autem beliseus ad regem israel. Quid mihi et tibi est? Uade ad prophetas patris tui et matris tue. Et ait illi rex israel. Quare congregauit dominus tres reges hos ut traderet eos in manus moab. Diritesque ad eum beliseus. Uiuat dominus exercituum in cuius conspectu sto. quod si non uultum iosaphat regis iude erubescerem: non attendissem quidem te: nec respexissem. Nunc autem adducite mihi psalterem. Eumque caneret psalteres. facta est super eum manus domini. Et ait. Hec dicit dominus. Facite aluenum torrentis huius fossas et fossas. Hec enim dicit dominus. Non uidebitis uentum neque pluuia. et aluenum iste replebitur aquis. et bibetis vos et familie vestre: et in meta uestra. Parumque est hoc in conspectu domini: insuper tradet etiam moab in manus uestras. Et percutietis omnem ciuitatem munitam et omnem urbem electam. et uniuersum lignum fructiferum succidetis: cunctosque fontes aquarum obturabitis et omnes

re. xvij.

trāsit p nos frequēter. Faciamus ergo ei cena
culū parvū. ⁊ ponam⁹ ei in eo lectulū ⁊ mēsam
⁊ cellā ⁊ cādelabrū. vt cū venerit ad nos mane
at ibi. Facta est ergo dies qdā: ⁊ venēs dīver
tit in cenaculum: ⁊ requēnit ibi. Dixitq; ad gīezī
puerū suū. Uoca sunamitē istā. Quī cū vocasset
eā ⁊ illa steterit corā eo dixit ad puerū suū. Lo
quere ad eā. Ecce sedule in omnibus ministrasti
nobis. Quid vīs vt faciā tibi? Nūqd habes ne
gociū vīs vt loqitar regi siue principi militie?
Que rōdit. In medio populi mei habito: ⁊ ait
Quid ergo vult vt faciā ei? Dixitq; gīezī. Ne q
ras. Filiū enī nō habz ⁊ vir eius sener est. Pre
cepit itaq; vt vocaret eā. Que cū vocata fuisset
⁊ steterit ante ostiū: dixit ad eā. In tpe isto in
bac eadē hora: si vīta comes fuerit: habebis in
vtero filiū. At illa. Noli qso dñe mirir dei. noli
mentiri ancille tue. Et concepit mulier ⁊ pepe
rit filiū in tēpore ⁊ in hora eadē qua dixerat be
līseus. Creuit autē puer. ⁊ cū esset qdam dies
⁊ egressus isset ad patrē suū ad messorēs: ait
patri suo. Caput meum doleo. At ille dixit pue
ro. Tolle ⁊ duc eū ad matrē suā. Quī cū tulisset
⁊ duxisset eum ad matrem suam. posuit euz il
la super genna sua vsq; ad meridiem: ⁊ mortu
us est. Ascendit autem ⁊ collocavit eum super
lectulum hominis dei: ⁊ clausit ostiū. Et egres
sa vocavit virum suum. Et ait. Mitte mecum
obsecro vnum de pueris ⁊ asinam vt excurraz
vsq; ad hominem dei: ⁊ reuertar. Quī ait illi.
Quā ob causam vadis ad eū? hodie non sunt
kalende neq; sabbatum. Que respondit vadā.
Strauitq; asinam ⁊ precepit puero. Mīna et
propere ne mibi moraz facias in eundo: ⁊ hoc
age quod precipio tibi. Profecta est igitur ⁊ ve
nit ad virum dei in monte carmell. Lūq; vī
disset eam vir dei decontra: ait ad gīezī puerū
suū. Ecce sunamitis illa. Uade ergo in occur
sum eius: ⁊ dic ei. Recte ne agitur circa te: scilicet
ca virum tuum ⁊ circa filium tuum? Que respō
dit. Recte. Lūq; venisset ad virū dei in mon
tē apprehendit pedes eius: et accessit gīezī vt
amoueret eā. Et ait homo dei. Dimitte illam.
Anima enī eius in amaritudine est. ⁊ dñs cela
uit ad me ⁊ non indicauit mibi. Que dixit illi.
Nūqd petiui filiū a dño meo? Nunquid nō di
xi tibi ne illudas me? Et ille ait ad gīezī. Accin
ge lumbos tuos: ⁊ tolle baculū meū in manu
tua ⁊ vade. Si occurrerit tibi homo non salu
tes eum. ⁊ si salutauerit te quispiam: nō respō
deas illi. Et pones baculū meū super faciē pu
eri. Porro mater pueri ait. Viuit dñs ⁊ viuūt a
nima tua nō dimittā te. Surrexit ergo ⁊ secu
tus est eam. Bīezī autē pcesserat ante eos ⁊ po
suerat baculū sup faciē pueri: ⁊ nō erat vox ne
q; sensus. Reuersusq; est in occursum ei⁹ ⁊ nū
clausit ei dīcēs. Nō surrexit puer. Ingressus ē
ergo belīseus domū. Et ecce puer mortu⁹ face
bat in lectulo eius. Ingressusq; clausit ostiū su
per se ⁊ super puerum: ⁊ orauit ad dominū. Et
ascendit ⁊ incubuit super puerū: posuitq; os su

um super os eius: ⁊ oculos suos super oculos
eius: ⁊ manus suas super manus eius. ⁊ incur
uauit se super eum: ⁊ calefacta est caro pueri.
At ille reuersus deambulabat in domo semel
huc atq; illuc. ⁊ ascendit ⁊ incubuit super eum
Et oscitauit puer septies: apuitq; oculos. Et ille
vocauit gīezī ⁊ dixit ei. Uoca sunamitem hanc
Que vocata ingressa est ad eū. Quī ait. Tolle
filiū tuū. Venit illa ⁊ corruit ad pedes eius:
⁊ adorauit super terram. Tulitq; filiū suū et
egressa est. ⁊ belīseus reuersus est in galgalā.
Erat autem fames in terra: ⁊ filij propbetarū
habitabant coram eo: dixitq; vni de pueris sus
is. Pone ollam grandem: ⁊ coque pulmentum
filij propbetarū. Et egressus est vnus in agrū:
vt colligeret herbas agrestes. Inuenitq; quas
si vitem siluestrem. ⁊ collegit ex ea colloquūti
das agrī ⁊ impleuit pallium suū. ⁊ reuersus
conscidit in ollam pulmenti. Nesciebat enim
quid esset. Infuderunt ergo focis vt comede
rent. Lūq; gustassent de coctione: exclamaue
runt dicentes. Hō: s in olla vir dei. Et non po
tuerunt comedere. At ille. Asserte inquit fari
nam. Lūq; tulissent misit in ollam: ⁊ ait. In
funde turbe vt comedant. Et non fuit ampli
us quicq; amaritudinis in olla. Vir autem qui
dam venit de balsalīsa deferēs vīro dei panes
primitiarum ⁊ viginti panes bordeaccos: ⁊ fru
mentum nouum in pera sua. At ille dixit. Da
populo vt comedat. Responditq; ei minister
eius. Quantum est hoc vt apponam coram cō
tum vīris. Rursus ille. Da ait populo vt come
dat. hec enī dicit dominus. Comedent ⁊ super
erit. Posuit itaq; coram eis. Qui comederunt:
⁊ superfuit iuxta verbū dñi.

E. S. De naaman leproso curato p belīseuz
ppbetā: ⁊ de Bīezī q accepit argētū ⁊ vestes a
naaman. Bīezī erat leprosus. **Ca. V**
Naman princeps militie regis syrie
erat vir magnus apud dominū suū:
⁊ honoratus. Per illū enim dedit do
minus salutem syrie. Erat autē vir
fortis ⁊ diues: s; leprosus. Porro de syria egres
si fuerant latrunculi: ⁊ captiuam duxerant de
terra israel puellā paruulā q erat i obsequio ro
ris naaman. Que ait ad dominā suam. Utinā
fuisset dñs meus ad propbetaz qui est in sama
ria. Profecto curasset eum a lepra quam habet
Ingressus est itaq; naaman ad dominū suū
⁊ nunciavit ei dicens. Sic ⁊ sic locuta est puel
la de terra israel. Dixitq; ei rex syrie. Uade: et
mittam litteras ad regē israel. Qui cū pfectus
esset ⁊ tulisset secum decem talenta argenti: ⁊
sex milia aureos: ⁊ decē mutatoria vestimētoꝝ
detulit litteras ad regē israel in bec vba. Cū ac
cepis eplam hāc scito q miserim ad te naamā
seruū meū vt cures eū a lepra sua. Lūq; legi
set rex israel litteras: scidit vestimēta ⁊ ait. Nū
quid deus ego suū vt occidere possim ⁊ vīuifi
care: q; iste misit ad me vt curē hominem a lepra.

5. eo. L

Ben. xvij. b

D

1. v. f.

E

1. ar. a

S

1. re. xvij. d

Ac. 11. c

1. vij. a

Lu. vij. b

B

A

B

Deu. xxiij. f

sua: Anímaduertite et videte quot occasiones
 querat aduersum me. **Q**uod cum audisset beliseus
 vir dei. scidisse videlicet regem israel vestimenta sua
 misit ad eum dicens. Quare scidisti vestimenta tua
 Veniat ad me et sciat esse prophetam in israel. Venit
 ergo naaman cum equis et curribus: et stetit ad
 ostium domus belisei. **M**isitque ad eum beliseus
 nunciu[m] dicens. Uade et lauare septies in iorda
 ne: et recipiet sanitatem caro tua: atque mundaberis.
Frater naaman recedebat dicens. Puta
 bam quod egrederetur ad me: et stans inuocaret
 nomen domini dei sui: et tangeret manu sua locum
 cum lepre: et curaret me. Nunquid non meliores
 sunt abana et pbarfar flumini[um] damasci omnibus
 aquis israel: ut lauer in eis et munder? **E**rgo
 vertisset se et abiret indignans: accesserunt
 ad eum serui sui et locuti sunt ei. Pater et si rem
 grandem dixisset tibi propheta: certe facere de
 bueras. **Q**uanto magis quia nunc dixi tibi lauare
 et mundaberis. **D**escendit et lauit septies
 in iordane iuxta sermonem viri dei: et restituta est
 caro eius sicut caro pueri parvuli et mundatus
 est. **R**eueri[us]que ad virum dei cum vniuerso co
 mitatu suo. Venit et stetit coram eo et ait. Vere
 scio quod non sit alius deus in vniuersa terra: nisi
 tantum in israel. **O**bscuro itaque ut accipias bene
 dictionem a seruo tuo. **A**t ille respondit. **V**iuu
 dominus ante quem sto. quod non accipiam. **E**umque
 vim faceret: penitus non acquieuit. **D**ixitque na
 aman. **U**t vis. **S**ed obsecro concede mihi seruo
 tuo: ut tollam onus duorum burdonum de terra.
Non enim faciet ultra seruis tuis holocaustum aut
 victimam diis alienis nisi domino. **H**oc autem solus
 est de quo deprecaberis dominum pro seruo tuo
 quando ingredietur dominus meus templum
 remon ut adoret. et illo innitente super manum
 meam. si adorauero in templo remon adorante eo
 in eodem loco. ut ignoscat mihi dominus seruo tuo.
 pro hac re. **Q**ui dixit ei. **U**ade in pace. **A**biret
 ergo ab eo: electo tempore. **D**ixitque giesi puer vi
 ri dei. **P**epercit dominus meus naaman syro istum: ut
 non acciperet ab eo que attulit. **V**iuu dominus: quia
 curram post eum et accipiam ab eo aliquid. **E**t secutus
 est giesi post tergum naaman. **Q**uam cum vidisset il
 le currentes ad se: desiliit de curru in occursum
 eius et ait. **R**ecte ne sunt omnia? **E**t ille ait. **R**ec
 te. **D**ominus meus misit me ad te dicens. **M**odo ve
 nerunt ad me duo adulescentes de monte effraim:
 et filii prophetarum. **D**ad eis talentum argenti: et ve
 stes mutatorias duplices. **D**ixitque naaman.
Melius est ut accipias duo talenta. **E**t coegit
 eum. **L**igauitque duo talenta argenti in duobus
 saccis. et duplicia vestimenta et iposuit duobus pu
 eris suis. qui et portauerunt coram eo. **E**umque venisset
 iam vesperi tulit de manu eorum: et reposuit in
 domo. **D**imisitque viros et abierunt. ipse autem in
 gressus stetit coram domino suo. **E**t dixit beliseus
 Unde venis giesi? **Q**ui respondit. **N**on iuit ser
 uus tuus quocumque. **A**t ille ait. **N**onne cor meum in
 presenti erat quando reuersus est homo de cur
 ru suo in occursum tuum? **N**unc igitur accepisti ar

gentium et accepisti vestes: ut emas oliveta et vineas
 et oves et boues et seruos et ancillas. **S**ed et
 lepra naaman adberet tibi et semini tuo usque
 in sempiternum. **E**t egressus est quasi nix ab
 eo leprosus.

Cap. III. **B**eliseus ferrum dilapsum reuocat ad lignum. **V**edidit. **L**xxx. argenteis caput asini et quarta
 pars cabister coris colubarium quinquaginta argenteis. **R**ex
 syrie pugnat contra israel. **D**irigit per beliseo qui se
 creta occulta insidiarum pandit israeli: **E**xecantur
 directi: et in samariam ducti et resecti dimittuntur
 salui. **D**ue mulieres comedunt infantes pro
 fame. **H**omicida mittitur ut praescindat caput belisei.

Cap. VI

Dixerunt autem filii prophetarum ad beliseum. **E**cce locus in quo habitamus cor
 ram te angustus est nobis. **E**am usque
 ad iordanem: et tollant singuli de silua
 materias singulas. ut edificemus nobis ibi locum
 ad habitandum. **Q**ui dixit. **I**te. **E**t ait vnus ex
 illis. **V**eni ergo et tu cum seruis tuis. **R**espondit. **E**go
 veniam. **E**t abiit cum eis. **E**umque venissent ad iordanem
 cedebant ligna. **A**ccidit autem ut cum vnus ma
 teriam succidisset: caderet ferrum securis in aquam
Exclamauitque ille et ait. **H**eu heu heu domine mihi: et
 hoc ipsum mutuo acceperam. **D**ixit autem homo dei.
Ubi cecidit? **A**t ille monstrauit ei locum. **P**recidit
 ergo lignum et misit illuc. **N**atauitque ferrum: et ait.
Tolle. **Q**ui extendit manum et tulit illud. **R**ex au
 tem syrie pugnat contra israel: **C**onsiliu[m]que inuit
 cum seruis suis: dicens. **I**n loco illo et illo ponamus
 insidias. **M**isit itaque vir dei ad regem israel
 dicens. **L**auere ne transeas in locum illum. quia ibi sy
 ri in insidiis sunt. **M**isit itaque rex israel ad locum
 quem dixerat ei vir dei: et preoccupauit eum et
 obseruauit se ibi non semel neque bis. **C**onturbatumque
 est cor regis syrie pro hac re. **E**t conuocatis
 seruis suis ait. **Q**uare non indicatis mihi.
 quis proditor mei sit apud regem israel. **D**ixitque
 vnus seruorum eius. **N**equaquam domine mihi rex. sed
 beliseus propheta qui est in israel indicat regi
 israel omnia verba quecumque locutus fueris in
 conclauis tuo. **D**ixitque eis. **I**te et videte vbi sit.
 ut mittam et capiam eum. **A**nnunciauere ei dicen
 tes. **E**cce in dothaim. **M**isit ergo illuc equos et
 currum et robur exercitus. **Q**ui cum venissent nocte
 circumdederunt ciuitatem. **C**onsurgens autem diluculo
 minister viri dei egressus est. **V**iditque exercitus
 in circuitu ciuitatis et equos et currus. **N**uncia
 uitque ei dicens. **H**eu heu heu domine mihi quid faciemus?
At ille respondit. **N**oli timere. **P**lures enim nobiscum
 sunt quam cum illis. **E**umque orasset beliseus ait. **D**omine
 aperi oculos pueri huius ut videat. **E**t aperit dominus oculos
 pueri et vidit: et ecce mons plenus equis et curruum
 igneorum in circuitu belisei. **H**ostes vero descenderunt
 ad eum. **P**orro beliseus orauit ad dominum dicens.
Percute obsecro gentem hanc cecitate. **P**ercussitque
 eos dominus ne viderent iuxta verbum belisei. **D**i
 xit autem ad eos beliseus. **N**on est becunia: neque ista est
 ciuitas. **S**equimini me et ostendam vobis virum quem queritis.
Duxit ergo eos in samariam. **E**umque ingressi fuisset

Zu. iij. e

S. iij. d

B

ij. pa. 8

Deu. c. vij.

ij. re. c. iij.

Ire. iij.

ij. re. c. iij.

l. reg.

ij. c.

ij. pa.

Ben.

8

sent in samaria dicit beliseus. Dñe aperi oculos istorum vt videant. Aperuitq; dñs oculos eorum et viderunt se esse in medio samarie. Dicitq; rex israel ad beliseum. cum vidisset eos. Numquid percussam eos pater mi? Et ille ait. Non percussis. Neq; enim cepisti eos gladio et arcu tuo vt percussas. Sed pone panem et aquam coram eis. vt comedant et bibant et vadant ad dñm suum. Appositaq; est eis ciborum magna preparatio. Et comederunt et biberunt: et dimisit eos. abieruntq; ad dñm suum. Et ultra non venerunt latrones syrie in terram israel. Factum est aut post hoc congregauit benadab rex syrie vniuersum exercitum suum: et ascendit et obsidebat samariam. Factaq; est fames magna in samaria: et tandem obsessa est donec venudaret caput asini octoginta argenteis: et quarta pars cabister coris colubarum quicq; argenteis. Cumq; rex israel transiret per murum: mulier quidam exclamauit ad eum: dicens. Salua me dñe mi rex. Qui ait. Non te saluet dñs. Vni te possum saluare? De area vel de torculari? Dicitq; ad eam rex. Quid tibi vis? Que respondit. Mulier ista dicit mihi. Da filium tuum vt comedamus eum hodie. et filium meum comedemus cras. Lotum ergo filium meum et comedimus: dicitq; ei altera die. Da filium tuum vt comedamus eum. Que abscondit filium suum. Quod cum audisset rex scidit vestimenta sua: et transibat per murum. Viditq; ois populus cilicium: quo vestitus erat ad carnem intrinsecus. Et ait rex. Hec mihi faciat deus: et si addat. si steterit caput belisei filij sabbat super ipsum hodie. Beliseus aut sedebat in domo sua et senes sedebant cum eo. Premisit itaq; virum et anteq; veniret nuncius: ille dicit ad senem. Nunquid scitis quod miserit filius homicidie buc vt percussas caput meum? Videte ergo cum venerit nuncius: claudite ostium et non sinatis eum introire. Ecce enim sonitus pedum dñi ei? eum est. Adhuc illo loquente eis apparuit nuncius qui veniebat ad eum. Et ait. Ecce tibi malum a dño est. Quid amplius expectabo a dño. L. S. de quattuor viris leprosis summittit consolatio vbertatis abundantis. leprosi nunciant de fuga syriorum. de copia simule et bordei. de morte ducis non credentis beliseo.

Capitulum VII

1. co. **D**ixit aut beliseus. Audite verbum dñi. Hec dicit dñs. In tpe hoc cras modius simile vno statere erit. et duo modii bordei statere vno in porta samarie. Rñs vnus de ducibus super cuius manu rex incubebat boi dei: ait. Si dñs fecerit letitia cataractas in celo. nunquid poterit esse quod loqueris? Qui ait. Videbis oculis tuis et inde non comedes. Quattuor ergo viri erant leprosi iuxta introitum porte: qui dixerunt adinuicem. Quid hic esse volumus donec moriamur? Siue ingredi ciuitatem voluerimus fame moriemur. siue manserimus hic moriemur: dum nobis est. Venite ergo et transfugiamus ad castra syrie. Si pepererit nobis viuemus. si aut occidere voluerit: nihilominus moriemur. Surrexerunt ergo vesperi vt venirent ad castra syrie. Cumq; venissent ad principium castrorum syrie nullum ibidem reppererunt. Si quidem dñs sonitum audi-

risfecerat in castris syrie currum et equorum et exercitum plurimum. Dixeruntq; ad inuicem. Ecce merce de condutit aduersus nos rex israel reges getheorum et egyptiorum: et venerunt super nos. Surrexerunt ergo et fugerunt in tenebris: et dereliquerunt tentoria sua: et equos et asinos in castris. fugeruntq; aias terram suam saluare cupientes. Igitur cum venissent leprosi illi ad principium castrorum ingressi sunt vnum tabernaculum et comederunt et biberunt. tuleruntq; inde argentum et aurum. et vestes: et abierunt et absconderunt. Et rursum reuersi sunt ad aliud tabernaculum. et inde similiter auferentes absconderunt. Dixeruntq; adinuicem. Non recte facimus. Hec enim dies boni nuncij est. Si tacuerimus et noluerimus nunciare vsq; mane: sceleris arguemur. Venite eam et nunciemus in aula regis. Cumq; venissent ad portam ciuitatis narrauerunt eis: diceret. Iuramus ad castra syrie: et nullum ibidem repperimus boies: nisi equos et asinos alligatos: et fixa tentoria. Surrexerunt ergo portarum et nunciauerunt in palatio regis: intrinsecus. Qui surrexit nocte: et ait ad seruos suos. Dico vobis quod fecerint nobis syri. Sciunt quod fame laboramus: et idcirco egressi sunt de castris et latitant in agris: dicentes. Cum egressi fuerint de ciuitate capiemus eos viuos: et tunc ciuitatem ingredi poterimus. Respondit aut vnus seruorum eius. Tollamus quicq; equos qui remanserunt in vrbe: quia ipsi terram sunt in vniuersa multitudine israel. alij enim consumpti sunt. remittentes explorare poterimus. Adduxerunt ergo duos equos. misitq; rex in castra syriorum: dicens. Ite et videte. Qui abierunt post eos vsq; ad iordanem. Ecce autem omnis via plena erat vestibus et vasibus que piecerat syri cum turbarent. Surrexeruntq; nuncij idcirca regi. Et egressus suis populus diripuit castra syrie. factusq; est modius simile statere vno. et duo modii ordei statere vno iuxta verbum dñi. Porro rex ducem illum in cuius manu incuberat constituit ad portam quem conculcauit turba in introitu porte. et mortuus est. iuxta quod locutus fuerat vir dei qui descenderat rex ad eum. Factusq; est secundum sermonem viri dei: quem dixerat regi qui ait. duo modii bordei statere vno erunt. et modius simile statere vno hoc eodem tpe cras in porta samarie. qui responderat dux ille viro dei: et dixerat. etiam si dñs fecerit cataractas in celo. nunquid poterit fieri quod loqueris? et dicit ei. videbis oculis tuis et inde non comedes. Euenit ergo et sicut predictum erat: et conculcauit eum populus in porta: et mortuus est.

L. S. De fame septem annorum et sumamite pegrinante. de morte benadab et regno azabel. rece dit edom ab iuda facto sibi rege. moris rex iuda. et regnat ochosias filius eius.

Capitulum VIII

Heliseus aut locutus est ad mulierem cuius viuere fecerat filium dicens. Surge: vade tu et domus tua: et peregrinaberis: et repereris. Vocabit enim dñs famem: et veniet super terram septem annis. Que surrexit et fecit iuxta verbum boi dei: et vadens cum domo sua: pegrinata est in terram philistinum.

E

Deu. xxviii

1. re. xliii. a

Ire. liii. b

S. Re. xlii. a

E

D

S. co.

H

S. liii. S

diebus multis. cumque finiti essent anni septem: reuer-
 sa est mulier de terra philistinorum. Et ingressa est ut
 interpellaret regem pro domo sua et pro agris suis.
 Rex autem loquebatur cum giesi pueroviro dei dicens.
 Narra mihi omnia magnalia que fecit beliseus. Cum
 quod ille narraret regi quomodo mortuum suscitasset: ap-
 paruit mulier cuius vivificaverat filium clamans
 ad regem pro domo sua et pro agris suis. Dixitque gi-
 esi. Domine mihi rex hec est mulier. et hic est filius eius
 quem suscitavit beliseus. Et interrogavit rex muli-
 erem que narravit ei vera esse. Deditque ei rex eunu-
 chum unum dicens. Restitue ei omnia que sua sunt: et uni-
 versos reddat agrorum a die qua reliquit terram
 que ad presens. Venitque beliseus damascum: et bena-
 dab rex syrie egrotabat. Nunciaveruntque ei dice-
 tes. Venit vir dei hic. Et ait rex ad azabel. Tol-
 le tecum munera et vade in occursum viri dei et
 consule dominum pro eum dicens. Si eundem potero de-
 firmum meam habere. Fuit igitur azabel in occur-
 sum eius habens secum munera et omnia bona
 damasci onera quadraginta camelorum. Cum
 quod stetit coram eo ait. Filius tuus benadab rex
 syrie misit me ad te dicens. Si sanari potero de
 infirmitate mea habere. Dixitque ei beliseus. Vade
 dic ei. Sanaberis. Porro ostendit mihi dominus quia
 morte morietur. Stetitque cum eo et conturbatus
 est usque ad suffusionem vultus. Fleveruntque vir dei.
 cui azabel ait. Quare dominus meus flet? At ille di-
 xit. Quia scio que facturum sis filiis israel ma-
 la. Evitantes eorum munitas igne succendes. et
 iuvenes eorum interficies gladio et parvulos eo-
 rum elides: et pregnantes dividis. Dixitque aza-
 bel. Quid enim sum servus tuus canis: ut faciam rez
 istam magnam? Et ait beliseus. Ostendit mihi dominus
 te regem syrie fore. Qui cum recessisset ab beliseo:
 venit ad dominum suum. Qui ait ei. Quid tibi dixit
 beliseus? At ille respondit. Dixit mihi. recipies sa-
 nitatem. Cumque venisset dies altera: tulit stragu-
 lum et infudit aquam: et expandit super faciem eius.
 Quo mortuo regnavit azabel pro eo. Anno qui-
 nto iozabam filii achab regis israel regnavit iozabam
 filius iosaphat rex iuda. Trigintaduorum annorum
 erat cum regnare cepisset. et octo annis regna-
 vit in hierusalem. Ambulavitque in viis regum
 israel. sicut ambulaverat domus achab. Filia
 enim achab erat uxor eius. Et fecit quod malum
 est in conspectu domini. Noluit autem dominus dis-
 dere iudam propter david servum suum. sicut pro-
 miserat ei ut daret illi lucernam: et filius eius
 cunctis diebus. In diebus eius recessit edom
 ne esset sub iuda: et constituit sibi reges. Venitque
 iozabam seyr et omnis exercitus cum eo. Et sur-
 rexit nocte: percussitque idumeos qui eum circum-
 dederant: et principes currum. Populus autem
 fugit in tabernacula sua. Recessit ergo edom
 ne esset sub iuda usque ad diem hunc. Tunc re-
 cessit et lobna in tempore illo. Reliqua autem sermonum
 iozabam et universa que fecit. nonne hec scripta sunt in
 libro verborum dierum regum iuda? Et dormivit iozabam
 cum patribus suis: sepultusque est cum eis in civitate
 david: et regnavit ochosias filius eius pro eo. An-

no duodecimo iozabam filii achab regis israel re-
 gnavit ochosias filius iozabam regis iude. Triginti-
 duorum annorum erat ochosias cum regna-
 re cepisset: et uno anno regnavit in hierusalem.
 Nomen matris eius atbaltia filia amri regis is-
 rael. et ambulavit in viis domus achab. et fecit
 quod malum est coram domino sicut domus achab.
 Bener enim domus achab fuit. Abijt quoque cum
 iozabam filio achab ad preliandum contra azabel re-
 gem syrie in ramoth galaad: et vulneraverunt
 syri iozabam. Qui reversus est ut curaretur in is-
 rael. quod vulneraverunt eum syri in ramoth pre-
 liantem contra azabel regem syrie. Porro ochosias
 filius iozabam rex iuda descendit inuisere iozabam
 filium achab in israel. quod egrotabat ibi.

¶ L. S. De vinctioe iebu in regem super israel qui
 percussit iozabam et interfecit ochosiam et iesabel que
 comederunt canes

¶ La. IX

Heliseus autem prophetes vocavit unum
 de filiis prophetarum: et ait illi. Acci-
 ge lumbos tuos: et tolle lenticulam olei
 hanc in manu tua: et vade in ramoth
 galaad. Cumque veneris illuc videbis iebu filium
 iosaphat filii namsi. Et ingressus suscitabis e-
 um de medio fratrum suorum. et introduces in in-
 terius cubiculum: tenesque lenticulam olei fundes
 super caput eius et dices. Hec dicit dominus.
 Unxi te regem super israel. Aperiesque ostium et
 fugies et non ibi subsistes. Abijt ergo adolescens
 puer prophete in ramoth galaad: et ingressus est
 illuc. Ecce autem principes exercitus sedebant.
 Et ait. Verbum mihi ad te o princeps. Dixitque
 iebu. Ad quem et omnibus nobis? At ille di-
 xit. Ad te o princeps. Et surrexit et ingressus est
 cubiculum. At ille fudit oleum super caput eius.
 Et ait. Hec dicit dominus deus israel. Unxi te
 regem super populum domini israel: et percus-
 tiones domum achab domini tui. Et viciscar san-
 guinem servorum meorum prophetarum. et
 sanguinem omnium servorum domini de ma-
 nu iesabel. perdamque omnem domum achab.
 Et interficiam de domo achab in gentem ad
 parietem et clausum et novissimum in israel. Et
 dabo domum achab sicut domum hieroboam
 filii nabath. et sicut domum baasa filii achia.
 Iesabel quoque comedent canes in agro iesa-
 bel. nec erit qui sepeliat eam. Aperuitque ostium
 et fugit. Iebu autem ingressus est ad servos
 domini sui. Qui dixerunt ei. Recte ne sunt om-
 nia? Quid venit insanus iste ad te? Qui ait eis.
 Nostis hominem et quid locutus sit? At illi re-
 sponderunt. Falsum est. sed magis narra nobis.
 Qui ait eis. Hec et hec locutus est mihi. Et
 ait. Hec dicit dominus. Unxi te regem super is-
 rael. Festinaverunt itaque: et unusquisque tollens
 pallium suum posuerunt sub pedibus eius in similitu-
 dinem tribunalis. et cecinerunt tuba atque dixerunt.
 Regnabit iebu. Constituravit ergo iebu filius iozabam
 saphat filii namsi contra iozabam. Porro iozabam obsede-

B

E

iii. re. xiii. a

B

E

ii. pal. xxi. b

ii. reg. vii. b

S

iii. re. m. et. i. d.

E
j. co.

B
ii. reg. vii.

ramatoth galaad. ipse et omnis israel contra asabel regem syre. et reuersus fuerat vt curare tur in iezabel. ppter vulnera. q. pcusserant eu syri prestantes contra asabel regem syrie. Dixitq. iebu. Si placet vobis nemo egrediat. pfugus de ciuitate ne vadat et nunciet in iezabel. Et ascendit et pfectus est in iezabel. Iora em egrotabat ibi. et ochozias rex iuda descenderat ad visitandu iora. Igitur speculator q. stabat sup turrim iezabel vidit globu iebu venientis. Et ait. Video ego globu. Dixitq. iora. Tolle curru et mitte in occursum eoz. et dicat vadens. Recte ne sunt omnia. Abijt ergo q. ascenderat curru in occursum eius. et ait. Hec dicit rex. Pacata sut oia. Dixitq. iebu. Quid tibi et paci. Transi et sequere me. Nunciauit q. speculator. dicens. Venit nuncius ad eos. et no reuertit. Misit etia curru equoz sedm. Venitq. ad eos. et ait. Hec dicit rex. Nunquid par est. Et ait iebu. Quid tibi et paci. Transi et sequere me. Nunciauit aut speculator. dicens. Venit vsq. ad eos. et no reuertitur. Est aut incessus quasi incessus iebu filij namfi. Preceps em gradif. Et ait iora. Iungite curru. Iunxeruntq. curru eius. Et egressus e ioram rex israel. et ochozias rex iuda. singuli in curribus suis. Egressiq. sunt in occursum iebu et inuenerunt eu in agro naboth iezraelite. Tu q. vidisset ioras iebu. dixit. Pax est iebu. At ille respondit. Que par. Adhuc fornicationes iezabel matris tue. et veneficia eius multa vigent. Conuertit aut iora manu sua. et fugiens ait ad ochoziam. Insidie ochozia. Porro iebu tetedit arcum manu. et pcussit ioram inter scapulas. et ingressa est sagitta p. cor ei. statimq. corruit in curru suo. Dixitq. iebu ad badachar ducem. Tolle pnce eu i agro naboth iezraelite. Memini em qm ego et tu sedentes in curru sequebamur achab patrem huius. q. dñs on. hoc leuauerit sup eu dicens. Si no. p. sanguine naboth et pro sanguine filioz eius que vidi beri. ait dñs redam tibi in agro isto dicit dñs. Nunc ergo tolle et pnce eum in agro iuxta verbu dñi. Ochozias aut rex iuda videns hoc. fugit p via dom. boxi. psecutusq. est eum iebu. et ait. Etiaz bunc pcutite in curru suo. Et pcusserunt eu in ascensu gaber q. est iuxta ieblaam. Qui fugit in magedo. et mortu. est ibi. Et imposuerunt euz serui ei. super curru suu et tulerunt in hierlm. sepelieruntq. in sepulcro cu patrib. suis i ciuitate dauid. Anno vndecimo ioram filij achab regis israel. regnauit ochozias sup iudam. venitq. iebu in iezrael. Porro iezabel introitu eius audito depinxit oculos suos sibi. et ornauit caput suu. et respexit p fenestram ingredientem iebu per portam et ait. Nunquid par pot. esse zamri qui interfecit dñm suuz. Leuauitq. iebu facie sua ad fenestram. et ait. Que est ista. Et inclinauerunt se ad eum duo vel tres eunuchi. et dixerunt. Hec est illa iezabel. At ille dixit eis. Precipitate eaz deo. sum. Et pcipitauerunt ea. Aspensus est sanguine paries et equoz yngule coculcauerunt ea.

Lūq. itrogressus est. vt comederet et biberet ait. Ite et videte maledictam illaz et sepelite eam. q. filia regis est. Lūq. issent vt sepelirent eam no inuenerunt nisi caluariam et pedes et summas man. Reuersiq. nunciauerunt ei Et ait iebu. Sermo dñi est que locutus est p seruu suu belia tes bitem. dicens. In agro iezabel comedent canes carnes iezabel. Et erunt canes iezabel sicut stercus sup faciem terre in agro iezabel. ita vt pretereutes dicat. Heccine si est illa iezabel.

C. L. S. de occisione. lxx. filioz achab. de. tñ. vi. ris fratribus ochozie iugularis. de ionadab filio achab et sacerdotibus baal occisis. et teplo destructo. ppter pctm iebu. et p eo regnat ioas chas filius eius. pmittitur regnum israel Iebu vsq. ad quartam generationem.

Ca. X

Erant aut achab septuaginta filij in samaria. Scripsit ergo iebu litteras et misit in samarias ad optimates ciuitatis et ad maiores natu. et ad nutricios achab. dicens. Sarim vt acceperitis litteras has qui habetis filios dñi vestri et curru et equos et ciuitates firmas et arma eligit meliorem et euz qui vobis placuerit de filiis dñi vestri. et cum ponite sup solium patris sui. et pugnate p domo dñi vestri. Timuerunt illi veementer. et dixerunt. Ecce duo reges no potuerunt stare coram eo. et quomodo nos valebimus resistere. Miserunt ergo ppositi domus et prefecti ciuitatis et maiores natu et nutricij ad iebu. dicens. Serui tui sumus. quecuq. iusseris faciemus. nec constituemus nobis regem. Quecuq. tibi placent fac. Rescripsit autem eis litteras secundo. dicens. Si mei estis et obedietis mihi. tollite capita filioz domini vestri. et venit ead me hac eadem hora cras in iezabel. Porro filij regis septuaginta viri apud optimates ciuitatis nutriebantur. Lūq. venisset littere ad eos. tulerunt filios regis et occiderunt septuaginta viros. et posuerunt capita eoz in cophinis. et miserunt eu in iezabel. Venit autem nuncius ad eum. et indicauit ei dicens. Attulerunt capita filioz regis. Qui respondit. Ponite ea ad duos acernos iuxta introitu porte vsq. mane. Lūq. dilurisset egressus est stans dixit ad omnem populū. Iusti estis. Si ego iurauit contra dñm meū et interfeci euz. quis pcussit omnes vos. Videte ergo nunc qm non cecidit de sermonibus domini in terra quos locutus est dñs super domu achab. et dominus fecit qd locutus est in manu serui sui belie. Percussit igif iebu ocs q. reliqui erant de domo achab in iezabel et inuicatos optimates ei. et notos et sacerdotes. donec no remanerent ex eo reliquie. Et surrexit et venit i samaria. Lūq. venisset ad camera pastor in via inuenit frēs ochozie regis iuda. dixitq. ad eos. Qui nā estis vos. Qui ruderunt. Frēs ochozie regis sum. et descendim ad salutandos filios regis et filios regie. Qui ait. Lōsbēdite eos viuos. Quos cū pprehēdissent

iiij. reg. xxi. f. s. co.

Judi. viij. g.

B

L

Reg. vi. c.

D viros: iugulauerunt eos in cisterna supra came-
ram quadraginta duos viros: et non reliquit ex
eis quemquam. Luncq; abisset inde: inuenit ionadab
filium rechab in occursum sibi: et benedixit ei.
Et ait iebu ad eum. Nunquid est cor tuum re-
ctum cum corde meo. sicut cor meum cum cor-
de tuo? Et ait ionadab. Est. Si est inquit: da mi-
hi manum tuam. Qui dedit ei manum suam.
At ille leuauit eum ad se in currum: dixitq; ad
eum. Veni mecum et vide zelum meum pro do-
mino. Et impositum in curru suo duxit in sama-
riam. Et percussit omnes qui reliqui fuerant de
achab in samaria usq; ad vnum. iuxta verbum
domini quod locutus est per belsam. Congre-
gauit ergo iebu omnem populum: et dixit ad eos.
Achab coluit baal parum: ego autem colam
eum amplius. Nunc igitur omnes propebetas ba-
al et vniuersos seruos eius: et cunctos sacerdo-
tes ipsius vocate ad me. Nullus sit qui non ventat.
Sacrificium enim grande est mihi baal. Quis-
cumq; defuerit non viuet. Porro iebu faciebat in
fido. vt disperderet cultores baal. Et dixit. Sa-
ctificate die solenne baal. Vocauitq; et misit iuni-
ueros terros israhel et uenerunt cuncti sui baal. Non fu-
it residuum ne vnus quidem qui non ueniret. Et ingressi sunt
templum baal. Et repleta est domus baal a sum-
mo usq; ad summum. Dixitq; his qui preerat
super vestes. Proferte vestimenta vniuersis ser-
uis baal. Et protulerunt eis vestes. Ingressus
q; iebu et ionadab filius rechab templum baal.
ait cultoribus baal. Perquirite et videte ne quis
forte vobiscum sit de seruis domini. sed vt sint
serui baal soli. Ingressi sunt igitur vt facerent
victimas et holocausta: iebu autem preparaue-
rat sibi foris octoginta viros: et dixerat eis.
Quicumq; fugerit de hominibus his quos ego
adduxero in manus vestras: anima eius erit pro
anima illius. Factum est autem cum comple-
tum esset holocaustus precepit iebu militibus
et ducibus suis. Incedimini et percutite eos.
Nullus euadat. Percusseruntq; eos in ore gla-
dij et proiecerunt milites et duces. Et ierunt in
ciuitatem templi baal. et protulerunt statuam de
phano baal: et combusserunt et comminuerunt
eam. Destruerunt quoq; edem baal. et fece-
runt pro ea latrinas usq; in diem hunc. Dele-
uit itaq; iebu baal de israel veruntamen a pec-
catis hieroboam filij nabath qui peccare fecit
israhel: non recessit: nec dereliquit vitulos aure-
os qui erant in bethel et in dan. Dixit autem do-
minus ad iebu. Quia studiose egisti quod rectus
erat et placebat in oculis meis: et omnia que
erant in corde meo fecisti contra domum achab
filij tui usq; ad quartam generationem sedebunt
super thronum israel. Porro iebu non custodi-
uit. vt ambularet in lege domini dei israel. in
toto corde suo. Non enim recessit a peccatis hie-
roboam qui peccare fecerat israel. In diebus illis
cepit dominus tedere super israel. Percussit
q; eos azabel in vniuersis finibus israel. a for-
dane contra orientalem plagam. omnem terram

galaad et gad et ruben et manasse. ab aroer qui
est super torrentem arnon et galaad et basan.
Reliqua autem verborum iebu et vniuersa que
fecit et fortitudo eius. nonne hec scripta sunt in
libro verborum dierum regum israel. Et dormi-
uit iebu cum patribus suis: sepelieruntq; eum
in samaria: et regnavit ioachim filius eius pro
eo. Dies autem quos regnavit iebu super israhel
viginti et octo anni sunt in samaria.

Cap. XI
De atbalia regina et ioas occultato et
facto rege in iuda per ioiada sacerdotem. de morte
atbalie regine ioiadas pepigit fedus inter
regem et populum: et preponitur.

Athalia vero mater ochozie videns mor-
tuum filium suum. surrexit et interfes-
cit omne semen regium. Tollens autem
iosaba filia regis ioam: soror ochozie
ioas filium ochozie furata est eum de medio fi-
liorum regis qui interficiebantur. et nutricem
eius de tridinio: et abscondit eum a facie atba-
lie vt non interficeretur. eratq; cum ea sex an-
nis clam in domo domini. Porro atbalia regnavit
super terram septem annis. Anno autem septimo
misit ioiada: et assumens centuriones et milites
introduxit ad se in templum domini. pepi-
gitq; cum eis fedus. Et adiurans eos in domo
domini. ostendit eis filium regis: et precepit il-
lis: dicens. Iste est sermo quem facere debetis.
Tertia pars vestrum introeat sabbato. et ob-
seruet excubias domus regis. Tertia autem pars
sit ad portam seyr. et tertia pars sit ad portas que
est post habitaculum scutariorum: et custodietis
excubias domus messa. Due vero partes e-
vobis omnes egredientes sabbato custodiant
excubias domus domini circa regem. et vallabitis
eum habentes arma in manibus vestris. Si
quis autem ingressus fuerit septimum templi in-
terficiatur. Eruntq; cum rege introeunte et eg-
rediente. Et fecerunt centuriones iuxta omnia
que preceperat eis ioiada sacerdos. Et assumen-
tes singuli viros suos qui ingrediebantur sab-
batum cum his qui egrediebantur e sabbato.
venerunt ad ioiadem sacerdotem. Qui dedit
eis hastas et arma regis dauid. que erant in do-
mo domini. Et steterunt singuli habentes ar-
ma in manu sua a parte templi dexteram usq; ad
partem sinistram altaris et edis. circum regem
produxitq; filium regis et posuit super eum dya-
dema: et testimonium. Feceruntq; eum regem et
vnterunt: et plaudentes manu dixerunt. Amen.
Audiuit autem atbalia vocem populi curren-
tis. et ingressa ad turbas in templum domini. vi-
dit regem stantem super tribunal iuxta mores
et cantores et turbas prope eum. omnemq; populum
terre letantem et canentem tubis: et scidit vestimenta
sua: clamavitq;. Coniuratio. coniuratio. Prece-
pit autem ioiada centurionibus qui erant sup-
exercitum: et ait eis. Educite eam extra septa
templi. et quicumq; eam secutus fuerit fertat gla-
dio. Dixerat enim sacerdos. non occidas in tem-
plo domini. Imposueruntq; ei manus et impe-

1. Reg. vi. 8

E

S

B

serunt eam p viam introitus equorum iuxta palacium: et interfecta est ibi. Depigit ergo ioas da fedus inter deū et regē et inter pplm vt esset populus dñi: et inter regē et pplm. Ingressusque est oīs populus terre templū baal et destruxerunt aras eius. et imagines cōtrierunt valide nabā quoque sacerdotem baal occiderunt corā altari. Et posuit sacerdos custodias i domo domini tulitque centuriones et ceretbi et pbeleti legiones: et oēm pplm terre: deduxeruntque reges de domo dñi. Et venerunt per viam porte scutorum in palaciū: et sedit sup thronū regū. Letatusque est oīs pplm terre: et ciuitas cōquiescit atballa autē occisa est gladio in domo regis. septemque annis erat ioas cū regnare cepisset.

Ca. X. Quia sacerdotes nō instaurauerunt domus deo. pbibiti sunt a rege ioas vltra pecunias accipere a transeuntibus. de gazophylatio numero. de ascensu asabel rex syrie. et asportauit thesaurum hierlm mittente sibi rege ioas. Duo et seruis ioas occiderunt ipsū ioas: de regno amasie filij eius.

Ca. XII. Anno septimo iebu regnauit ioas quadraginta annis regnauit in hierlm. nomen matris eius sebia de bersabee.

Afecitque ioas rectū corā dño cunctis diebus quibus docuit eū ioiada sacerdos: verū tamen excelsa nō abstulit. Adhuc enim pplus imolabat et adolebat in excelsis incensum. Dirigitque ioas ad sacerdotes. Oēm pecuniā sanctorū q̄ imolata fuerit in tēplū dñi a p̄tereuntib⁹ que offertur p̄ pctō anime: et quā sponte et arbitrio cordis sui inferunt in templum dñi. accipiant illam sacerdotes iuxta ordinem suū: et instaurant sartatecta domus si quid necessarius viderint instauracione. Igitur vsque ad vice simū tertium annū regis ioas nō instaurauerunt sacerdotes sartatecta tēpli. Vocauitque rex ioas ioiada pontificē et sacerdotes: dicens eis. Quare sartatecta nō instauratis tēpli. Nolite ergo amplius accipere pecuniam iuxta ordinem vestrum: sed ad instauracionē templi reddite eā. Prohibiti que sunt sacerdotes vltra accipere pecuniam a pplō: et instaurare sartatecta dom⁹. Et tulit ioiada pontifex gazophylatiū vnus apuitque foramē desup. et posuit illud iuxta altare ad dexterā ingredientū domū dñi. mittebantque in eo sacerdotes q̄ custodiebant ostia oēm pecunias q̄ deferebat ad templū dñi. Eūque viderēt nimia pecuniā esse in gazophylatio: ascēdebat scriba regis et p̄tifer. effundebantque et nūerabant pecuniā q̄ iuenebatur in domo dñi: et dabant eā iuxta numerū atque mensurā in manu eorū qui p̄erant cemetarijs domus dñi. Qui impendebant eam in fabricis lignorū et in cemetarijs his q̄ operabant in domo dñi: et sartatecta faciebant et in his q̄ cedebant sara: et vt emerēt ligna et lapides q̄ excidebant: ita vt implef instauratio dom⁹ dñi in vnīuersis q̄ indigebat expēsa ad muniendā domū. Verū nō fiebant ex eadem pecuniā bydris templi dñi et fu-

scinule et thuribula et tube et omne vas aureus et argenteus: de pecuniā q̄ inferebatur in templum dñi. His enim q̄ faciebāt opus dabat: vt instauraretur tēplum dñi: et non fiebat ratio his hoībus q̄ accipiebāt pecuniā vt distribuere eam artificib⁹: sed in fide tractabant eā. Pecuniam vero p̄ delicto: et pecuniā p̄ peccatis nō inferebant in templū dñi: q̄ sacerdotum erat. Tunc ascendit asabel rex syrie et pugnabat cōtra geth: cepitque eā et direxit faciē suā vt ascenderet in hierusalem. Quāobrem tulit ioas rex iuda oīa sanctificata que consecrauerat ioas pbat et ioiada: et ochozias patres eius reges iuda et que ipse obtulerat: et vnīuersum argentū qd̄ inueniri potuit in thesauris tēpli dñi et in palacio regis: misitque asabeli regi syrie: et recessit ab hierusalem. Reliqua autē sermonū ioas et vnīuersa que fecit: nōne hec scripta sunt in libro broyboz dierū regū iuda: Surrexerunt autē serui eius et p̄iurauerunt inter se: percusseruntque ioas in domo mello in descensu sela. Josachar nanque filius semath. et iosabath filius somer serui eius percusserunt eū: et mortuus est. Et sepelierunt eū cum patribus suis in ciuitate dauid. regnauitque amasias filius eius p̄ eo.

Ca. XIII. De regno ioachim. et qd̄ fecit malum. et traditus est in manus syrie. de ioas filio eius qui regnauit p̄ eo. De ioas et sagittis eius quas fecit coras beliseo p̄ fenestrā orientālē. de morte belisei: et de resuscitatione mortui ad tactus ossium belisei in sepulchro. de morte asabel p̄ quo regnauit benadab in syria que percussit ioas tribus vicibus.

Capitulum VIII. Anno vice simo tertio ioas filij ochozie regis iude. regnauit ioachā filij iebu sup israel in samaria decē et septē annis. et fecit malū coras dño. Secutusque est peccata hieroboā filij nabath q̄ peccare fecit israel. et nō declinauit ab eis. Fratrusque est est furo: dñi cōtra israel: et tradidit eos in manu asabel regis syrie et in manu benadab filij asabel cūctis diebus. Depcatus est autē ioacham faciē dñi: et audiuit eū dñs. Vidit enim angustia israel: q̄ attriuerat eos rex syrie. Et dedit dñs saluatores israeli. et liberatus est de manu regis syrie. habitaueruntque filij israel in tabernaculis suis. sicut beri et nudisterti. Verū tamen nō recesserunt a pctis dom⁹ hieroboā q̄ peccare fecit israel. sed in ipsis ambulauerunt. Siq̄dem et lucus p̄māsit in samaria et nō sunt derelicti ioachā de pplō nisi quinquaginta eq̄tes et decē curr⁹. et decē milia peditū. Interfecerat enim eos rex syrie et redegerat quasi pulueres in tritura aree. Reliqua autē sermonū ioacham et vnīuersa q̄ fecit et fortitudo eius. nōne hec scripta sunt in libro sermonū diez regū israel. Dormiuitque ioacham cū patrib⁹ suis et sepelierunt euz in samaria. regnauitque ioas filius eius p̄ eo. Anno tricesimo septimo ioas regis iuda regnauit ioas filius ioacham sup israel in samaria sedecim annis. et fecit quod malum est in cōspectu

L dñi. Nō declinuit ab oibus peccatis hieroboā filij nabatb qui peccare fecit israel: sed in ipsis ambulauit. Reliqua autē sermonū ioas ⁊ vniuersa que fecit ⁊ fortitudo eius quō pugnauerit cōtra amasiam regem iuda. nōne hec scripta sunt in libro sermonū dierū regū israel. Et dormiuit ioas cū patrib⁹ suis. hieroboā autē sedit sup solū ei⁹. Porro ioas sepultus est in samaria cū regib⁹ israel. Belise⁹ autē egrotabat infirmitate q̄ et mortu⁹ est. Descēditq; ad euz ioas rex israel ⁊ flebat coraz eo: dicebatq; p̄r mī: pater mī: currus israel ⁊ auriga eius. Et ait illi beliseus. Affer arcū ⁊ sagittas. Tuncq; attulisset ad euz arcū ⁊ sagittas: dixit ad regē israel. Pone manū tuā sup arcū. Et cū posuisset ille manus suā: supposuit beliseus man⁹ suas manib⁹ regis: et ait. Aperi fenestrā orientalem. Tuncq; aperuisset: dixit belise⁹. Iace sagittam. ⁊ fecit: ⁊ ait beliseus. Sagitta salutis dñi. ⁊ sagitta salutis cōtra syriam. Percutiesq; syriam in aphec donec cōsumas eā. Et ait. Tolle sagittas. Qui euz tulisset. rursum dixit ei. Percute iaculo terras. Et cū percussisset trib⁹ vicibus ⁊ stetit: irat⁹ est vir dei cōtra eum: ⁊ ait. Si percussisses quinquies aut series siue septies: percussisses syriā vsq; ad p̄ summationē. Nunc autē tribus vicib⁹ percutes eam. Mortu⁹ est q̄ beliseus ⁊ sepelierunt euz. Latrūculi autē de moab venerūt in terrā in ipso anno. Quidā autē sepelientes boiē viderūt latrūculos: ⁊ p̄fecerūt cadauer in sepulchro belisei. Qd cū tetigisset ossa belisei: reuertit homo ⁊ stetit sup pedes suos. Igī azabel rex syrie afflixit israel: cūctis diebus ioachā. Et misert⁹ est dñs eoz ⁊ reuersus est ad eos p̄pter pactū suum qd habebat cū abraaz ⁊ isaac ⁊ iacob: et noluit disperdere eos: neq; p̄ncere penit⁹ vsq; in p̄ns t̄ps. Mortuus est autē azabel rex syrie. ⁊ regnauit benadab filius ei⁹ p̄ eo. Porro ioas filius ioachā tulit vrbes de manu benadab filij azabel quas tulerat de manu ioachā patris sui iure p̄lij. Tribus vicibus percussit eū ioas: et reddidit ciuitates israel.

L. S. De amasia filio ioas regis iude q̄liter regnauit ⁊ vicit. sed vicit⁹ est ioas a rege israel ⁊ ductus in isrl. De spoliatiōe birlm quā fecit ioas rex israel: cui successit filius ei⁹ hieroboaz in regē sup israel. Amasias vero rex iuda occisus est in iachis: cui successit azarias filius ei⁹. hieroboā restituit israel. Hierobe successit azarias.

A anno secūdo ioas filij ioachā regis israel regnauit amasias filij ioas regis iuda: viginti quinq; annoz erat cū regnare cepisset. Viginti autē ⁊ nouem annis regnauit in hierlm. Nomē matris eius ioadem de hierusalem. Et fecit rectū corā dño. veruntū nō vt dō pater ei⁹. Iuxta oia que fecit ioas pater su⁹ fecit. nisi tm̄ hoc qd excelsa nō abstulit. Adhuc em̄ ppl's adolebat ⁊ imolabat in censum in excelsis. Tuncq; obtinisset regnū percussit seruos suos qui interfececerant regem pas-

trem suum. filios autē eoz qui occiderant non occidit: iuxta qd scriptū est in libro legis moy si sicut p̄cepit dñs dicens. Non morient p̄res p̄ filiis neq; filij p̄ patrib⁹: sed vnusquisq; in peccato suo moriet⁹. Ipse percussit edom in valle salinarum decē milia ⁊ apprehendit petrā in prelio. vocauitq; nomen eius iezebel vsq; in presentem diē. Tunc misit amasias nuncios ad ioas filij ioacha filij iebu regis israel dicens. Veni ⁊ videamus nos. Remisitq; ioas rex israel ad amasiam regē iuda: dicens. Carduus libani misit ad cedrum q̄ est in libano: dicens. Da filiam tuā filio meo vxorem. Transferuntq; bestie saltus que sunt in libano: ⁊ cōculcauerunt carduū. Percutens inualuisti sup edom: ⁊ subleuauit te cor tuū. Eōtent⁹ esto glia: ⁊ sede in domo tua. Quare puocas malū: vt cadas tu ⁊ iudas tecum. Et nō accevit amasias. Ascenditq; ioas rex israel: ⁊ viderūt se ipse ⁊ amasias rex iuda in betsbames oppido iude. Percussusq; ē iuda corā israel: ⁊ fugerūt vnusquisq; in tabernacula sua. Amasiam vero regē iuda filium ioas filij ochosie cepit ioas rex israel in betsbames ⁊ adduxit eū in bierlm. Et interrupit murū bierusalem a porta effraim vsq; ad portā anguli. q̄ dringentis cubitis. Tulitq; omē aurū ⁊ argentum ⁊ vniuersa vasa q̄ inuenta sunt in domo domini ⁊ in thesauris regis: ⁊ obsides. ⁊ reuersus est in samarias. Reliqua autē verborū ioas q̄ fecit: ⁊ fortitudo eius qua pugnauit cōtra amasiam regē iuda: nōne hec scripta sunt in libro sermonum dierū regū israel? Dormiuitq; ioas cū patrib⁹ suis ⁊ sepultus est in samaria cū regib⁹ israel: ⁊ regnauit hieroboam filius eius p̄ eo. Uixit autē amasias filius ioas rex iuda. postq̄ mortuus est ioas filius ioachā regis israel: viginti quinq; annis. Reliqua autē sermonū amasie. nōne hec scripta sunt in libro sermonū dierū regū iuda? Factaq; est cōtra eum cōiuratio in bierusalem. at ille fugit in iachis. Miseruntq; post eū in iachis: ⁊ interfecerunt eum ibi: ⁊ asportauerunt in equis: sepultusq; est in bierusalem cū patrib⁹ suis in ciuitate dd. Tulit autē vniuersus pplus iude azariā annos natū sedecim. ⁊ cōstituerunt eum regē p̄ patre ei⁹ amasia. Ipse edificauit abilaz ⁊ restituit eam iude postq̄ dormiuit rex cū patrib⁹ suis. Anno quōto decio amasie filij ioas regis iuda regnauit hieroboā filius ioas regis israel in samaria q̄ draginta ⁊ vno anno. ⁊ fecit qd malum est coram dño. Nō recessit ab oibus peccatis hieroboaz filij nabatb: q̄ peccare fecit israel. Ipse restituit terminos israel ab introitu emath vsq; ad mare solitudinis: iuxta sermonē dñi dei isrl quē locutus est p̄ seruū suū ionā filij amatbi. p̄ p̄betam. q̄ erat de getb q̄ est in opber. Uidit ei dñs afflictioez israel amarā nimis. ⁊ qd cōsumpti essent vsq; ad clausos carceris ⁊ extremos et nō esset q̄ auxiliaret isrl. Nec locut⁹ est dñs vt deleret nomē israel de sub celo: sed saluauit eos in manu hieroboā filij ioas. Reliq; autē ser-

s.ij.b

D

Ecc. xlvij. b

A. Par. xlv. a

B

Deu. xlv.

ij. Par. xlv.

ij. Par. xlv.

E

D

E

ij. Pa. xlv.

S

B